

Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei, tanulmányok alatti tervezett vizsgák ideje

Javítóvizsga - 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 64.§ (7) bek.

Osztályozóvizsga - 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 64.§ (2) bek.

Különbözeti vizsga - 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 64.§ (5) bek.

Vizsgaidőszakok

A javító vizsga a tanév rendje szerint augusztus 15 – 31-e közötti időszakban kerül lebonyolításra, az iskola igazgatója által meghatározott időpontban.

Osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

A különbözeti vizsga a köznevelési rendszer egyik legnehezebben megoldható szakmai feladatához, az iskolaváltáshoz kapcsolódik. Az iskolánk a tanuló átvételét a helyi tantervében meghatározott évfolyamokon és tantárgyból (ének- zene) különbözeti vizsgához köti (kivétel, ha ének- zene emeltszintű oktatási intézményből érkezett). A különbözeti vizsga célja annak megállapítása, hogy a tanuló rendelkezik-e a tanulmányok folytatásához szükséges ismeretekkel. A különbözeti vizsga tantárgyának, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell határozatot hozni a tanuló ügyében.

Vizsgára való jelentkezés

A javítóvizsgára írásbeli jelentkezés nem szükséges.

Az osztályozó és különbözeti vizsga letételének engedélyezését a tanuló az igazgatónak címzett kérvényben kérheti.

A kérvény beadásának határideje: augusztus 15., illetve december 15.

Az igazgató az engedélyezés után továbbítja a kérvényt az igazgatóhelyettes részére, aki gondoskodik a vizsga megszervezéséről.

Osztályozóvizsga követelménye

2020-as NAT

2. évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

- A tanuló érthetően beszéljen, legyen tisztában a szóbeli kommunikáció alapvető szabályaival, alkalmazza őket.
- Használja a bemutatkozás, a felnőttek és a kortársak megszólításának és köszöntésének udvarias nyelvi formáit.
- Használja a kapcsolatfelvételi formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdés; élményeiről segítséggel vagy önállóan beszél.
- Értse meg az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit.
- Megérti a szóbeli utasításokat, kérdéseket és a szöveg tartalmát.
- Egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését.
- A szavakat hangokra, szótagokra bontja.
- A hangokból, szótagokból szavakat épít.
- Felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket.
- Ismerje az írott és nyomtatott betűket, rendelkezzen megfelelő számú szókinccsel.
- Ismert és begyakorolt szöveget folyamatosságra, pontosságra törekvően olvasson fel.
- Tanítója segítségével emelje ki az olvasottak lényegét.
- Életkorának megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért.
- A tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szöveghűen, érthetően előadja.
- Megfigyeli és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat.

- Különbséget tesz az egyjegyű, kétjegyű és a háromjegyű betűk között és írásban pontosan jelöli ezeket a tanult szavakban.
- A hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szó szerkezeteket, mondatokat önállóan leírja.
- Írása legyen rendezett, pontos.
- Egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre.
- Törekszik a tanult helyesírási ismertek alkalmazására.
- A kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait.
- A mondatokat nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat hanglejtésének, a beszélő szándékának megfelelő mondatvégi írásjeleket a kijelentő és a kérdő mondatoknál.
- Szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján.
- Biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol.

Matematika

- Tudjon halmazokat összehasonlítani az elemek száma szerint, tudjon halmazt alkotni.
- Tudja a halmazok elemeit összehasonlítani, azonosítani, megkülönböztetni, a közös tulajdonságokat felismerni, megnevezni.
- Néhány elemet tudjon sorba rendezni próbálgatással.
- Legyen képes állítások igazságtartalmának eldöntésére, állítások megfogalmazására.
- Legyen képes a tevékenysége során felmerülő problémahelyzetben megoldást keresni.
- Legyen képes szöveges feladatok értelmezésére, megjelenítésére rajz segítségével, modellezésére, leírására művelettel, megválaszolására.
- Tudja megkülönböztetni az ismert és a keresendő (ismeretlen), a lényeges és a lényegtelen adatokat.
- Alkalmazza helyesen a feladatokban a több, kevesebb, „valamennyivel” több, kevesebb, ugyanannyi fogalmakat 100-as számkörben.
- Használja helyesen a kisebb, nagyobb, egyenlő kifejezéseket a természetes számok körében.
- Tudja a természetes számokat nagyság szerint összehasonlítani.
- Találja meg a számok helyét a számszámkörben.
- Tudja megnevezni a 100-as számkör számjegyének egyes, tízes, század szomszédjait, tízesekre, századokra kerekített értékét.
- Helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 100-ig.
- Értse a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi értékét.
- Tudjon kétjegyű számokat képezni, helyi érték szerint bontani.
- Tudja megkülönböztetni a páros és páratlan számokat.
- Tudja a római számokat írni, olvasni 100-as számkörben (I, V, X, L, C).
- Helyesen használja a matematikai jeleket +, −, •, :, /, =, <, >, ().
- Tudjon összeadni, kivonni, szorozni, osztani 100-as számkörben.
- Tudjon megoldani hiányos műveletet, műveletsort az eredmény ismeretében, a műveletek megfordításával is.
- Ismerje a szorzó- és bennfoglalótáblát a 100-as számkörben, értse ezek kapcsolatát.
- Ismerje és helyesen alkalmazza a műveletvégzés sorrendjét, a zárójel használatát.
- Legyen képes a hosszúság, az űrtartalom, a tömeg és az idő mérésére.
- Mérés során helyesen használja a mérőeszközöket.
- Ismerje a szabvány mértékegységeket: mm, cm, dm, m, dl, l, g, dkg, kg, másodperc, perc, óra, nap, hét, hónap, év.
- Tudjon átváltásokat végezni szomszédos mértékegységek között.
- Ismerje fel a mennyiségek közötti összefüggéseket.

- Tudjon testeket építeni szabadon és megadott feltételek szerint.
- Tudjon különbséget tenni testek és síkidomok között.
- Ismerje fel és nevezze meg a háromszögeket, négyszögeket, köröket.
- Ismerje az egyenes és görbe vonalakat.
- Tudjon geometriai transzformációkat előállítani (tükörkép, eltolt kép).
- Tudjon tájékozódni, ismerje az irányokat.
- Keressen összefüggéseket a sorozatok elemei között, tudja megfogalmazni a felismert összefüggéseket.
- Ismerje fel a növekvő és csökkenő számsorozatok szabályát, tudja a sorozatot folytatni, kiegészíteni.
- Ismerje fel a számpárok közötti kapcsolatokat, tudjon gépjátékhoz szabályt alkotni.
- Tudjon adatokról megállapításokat megfogalmazni, gyűjtött adatokat táblázatba rendezni.
- Tapasztalatai alapján tudjon különbséget tenni a „biztos”, „lehet”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” események között.

Ének-zene

Dalok

- Képes legyen 30 gyermekdalt és népdalt emlékezetből, a kapcsolódó játékokkal, C'–D'' hangterjedelemben előadni: Ábécédé nóta, A kállói szőlőbe', A part alatt; Cickom, cickom, Egy boszorka, Egy kis malac, Este van már, nyolc óra, Gólya, gólya, gilice; Harcsa van a vízbe', Hej, tulipán, Hej, Vargáné, Hopp, Juliska, Jön a kocsi, Kácsa, kácsa; Két szál deszka; Kis kece lányom; Kis kertemben uborka; Kiugrott a gombóc; Komáromi kisleány; Láttál-e már valaha; Még azt mondják nem illik; Méz, méz, méz; Most viszik, most viszik; ; Sándor napján Sárga csikó; Szegény legény; Udvarom, udvarom; Zöld paradicsom; Virágéknál ég a világ; Zöld erdőben a tücsök,
- A tanult dalok tiszta intonációja

Dallami elemek

- A kijelölt dalok éneklése szolmizálva is, kézzel: Ábécédé nóta, A kállói szőlőbe'; Este van már, nyolc óra; Gólya, gólya, gilice; Harcsa van a vízbe'; Hopp, Juliska; Két szál deszka; Kis kece lányom; Kiugrott a gombóc; Jön a kocsi; Láttál-e már valaha; Még azt mondják nem illik Méz, méz, méz; Most viszik, most viszik; ; Sándor napján Sárga csikó; Szegény legény; Udvarom, udvarom; Zöld paradicsom; Virágéknál ég a világ
- Ütemvonal, záróvonal, ismétlőjel ütemmutató ismerete és használata
- Egyenletes lüktetés, dalok, versek ritmizálása
- Tanult dalhoz mérő, ritmustaps vagy könnyebb osztinató
- 2/4, 3/4, 4/4 ismerete, páros és páratlan lüktetés felismerése
- fá és ti szolmizációs hang az első osztályos anyagon (d-r-m-s-l-d',l, s,) felül
- ABC-s hangok ismerete
- I #, I b előjegyzés és használata, feloldójel
- Kánon és quodlibet fogalmának ismerete, használat

Ritmusok

- Az első és második osztályban tanult ritmusok felismerése és hangoztatása
- Dalok, mondókák ritmusának tapsolása
- Önállóan a látott ritmus eltapcsolása
- Hallott ritmus visszatapsolása, megfejtése
- Hallott ritmus leírása (2/4 és 4/4-ben)
- Felismerni és hangoztatni a tanult ritmusokat
- A hangok értékeinek ismerete (egész, fél, negyed, nyolcad és szüneteik)

Zenei írás-olvasás

- Hallott ritmus lejegyzése
- A kottában képes legyen tájékozódni

- Éneklés kottaképről szolmizálva
- ABC-s nevekkkel való olvasás
- Egyszerű dallamfordulatok utószolmizálása, lekottázása

Furulya

- A tanult egyszerű dalok megszólaltatása

Rajz és vizuális kultúra

- Képzelőerő, belső képalkotás fejlődése.
- Az életkornak megfelelő, felismerhető ábrázolás készítése.
- Az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználat, a környezettudatosság szempontjainak egyre szélesebb körű figyelembevételével.
- A közvetlen környezet megfigyelése és értelmezése.
- A képalkotó tevékenységek közül személyes kifejező alkotások létrehozása.
- Téralkotó feladatok során a személyes térbeli szükségletek felismerése.
- Alkotótevékenység és látványok, műalkotások szemlélése során néhány forma, szín, vonal, térbeli hely és irány, felismerése, használata.
- Médiumok azonosítása, igény kialakítása a médiahasználat során a tudatosabb választásra, illetve reflektív médiahasználat.
- Médiaélmények változásának és médiatapasztalattá alakíthatóságának felismerése.
- A médiaszövegek néhány elemi kódjának a (kép, hang, cselekmény) azonosítása, illetve ezzel kapcsolatos egyszerű összefüggések felismerése (pl. médiaszövegek emberek által mesterségesen előállított tartalmak, kreatív kifejező eszközöket használnak, amelyek befolyásolják azok hatását).
- A személyes kommunikáció és a közvetett kommunikáció közötti alapvető különbségek felismerése.
- Az életkorhoz igazodó különböző médiumbéli tevékenységek gyakorlása és az abban rejlő veszélyek felismerése tanítói segítséggel.
- Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése.

Technika és tervezés

- Önállóan tervez adott szempont alapján.
- Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata.
- A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása.
- Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.
- Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.
- Alkotótevékenysége során előkészítő, alakító, szerelő műveleteket tud elvégezni.
- Munkáját megadott szempontok alapján értékeli, tapasztalatait meg tudja fogalmazni.
- Életkori szintnek megfelelő probléma felismerés, problémamegoldás.
- Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, fémhuzal, szálas anyagok, textilek magabiztos alakítása.
- A természeti, a társadalmi és a technikai környezet megismert jellemzőinek felsorolása.
- Tapasztalatok az ember természetátalakító (építő és romboló) munkájáról, annak felismerése, hogy tud változtatni környezetén.
- A család szerepének, időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának megértése, káros sztereotípiák lebomlása.
- A háztartási és közlekedési veszélyek tudatosulása, egészséges veszélyérzet.
- Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete.
- Példák ismerete az egészséges, korszerű táplálkozás és a célszerű öltözködés terén.
- Célszerű takarékoság lehetőségeinek ismerete.
- A közlekedési veszélyforrások tudatosulása.

- Az úttesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása.
- A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása.
- Az alkalmakhoz illő kulturált viselkedés és öltözködés.

Testnevelés

Előkészítő és preventív mozgásformák:

- Az alapvető tartásos és mozgásos elemek felismerése, pontos végrehajtása.
- A gyakorláshoz szükséges térformák ismerete gyors és célszerű kialakításuk.

Mozgáskultúra-fejlesztés

- A tanult mozgásformákat összefüggő cselekvéssorokban, jól koordináltan kivitelezzi.
- Sporttevékenysége során a szabályok betartására törekszik.

Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák:

- Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások folyamatos végrehajtása.

Manipulatív természetes mozgásformák:

- A manipulatív természetes mozgásformák mozgásmintáinak végrehajtási módjainak, és a vezető műveletek tanulási szempontjainak ismerete.
- Az eszközök biztonságos és célszerű használatában.
- A feladat-végrehajtások során pontosságra, célszerűségre, biztonságra törekvés.

Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban:

- Fesztes tartással, esztétikus végrehajtásra törekedve 2-4 mozgásformából álló egyszerű tornagyakorlat bemutatása.
- Stabilitás a dinamikus és statikus egyensúlyi helyzetekben talajon és emelt eszközökön.

Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban:

- A futó-, ugró- és dobóiskolai alapgyakorlatok végrehajtása.
- Különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása változó körülmények között, illetve játékokban.
- Széleskörű mozgástapasztalat a Kölyökatlétika játékaiban.

Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai feladatmegoldásaiban:

- Az alapvető manipulatív mozgáskészségek elnevezéseinek ismerete.
- Tapasztalat elsajátítása azok alkalmazásában gyakorló és feladathelyzetben, sportjáték-előkészítő kisjátékokban.

Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban:

- A mozgásának és akaratának szabályozása.
- Törekvés arra, hogy a támadó- és védőmozgások az ellenfél mozgásaihoz igazodjanak.

Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben:

- Az időjárási körülményeknek megfelelően öltözködés okainak ismerete.

Hit-és erkölcsstan

Bibliaismeret

- Bibliai történetek a tanulók életkorának megfelelő szintű ismerete:
- A „Mi Atyánk” és a Jn 3,16. memoriter szintű ismerete
- Részvétel a közös feladatokban, beszélgetésekben, játékokban
- A tanuló életkorának megfelelően tudja saját szavaival elmondani, hogy kicsoda Jézus és miért jött el, és mit jelent az, hogy Isten szereti őt.
- A Rm 3,23. a Zsid 13,5. memoriter szintű ismerete
- Részvétel a közös feladatokban, beszélgetésekben, játékokban
- A tanuló életkorának megfelelően tudja saját szavaival elmondani, hogy mi a bűn, mit jelent Istennek engedelmeskedni, őt követni.

Erkölcstan

A tanuló

- életkorának megfelelő reális képpel rendelkezzen saját külső tulajdonságairól, tisztában legyen legfontosabb személyi adataival;
- csoportos tevékenységek keretében felismerje és megjelenítse az alapérzelmeket, az alapérzelmeken kívül is meg tudja nevezni a saját érzelmi állapotait;
- képes legyen kapcsolatba lépni és kommunikálni környezete tagjaival, különféle beszédmódokat tudjon alkalmazni;
- törekedjen rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki;
- meg tudja különböztetni egymástól a valóságos és a virtuális világot, ismeretei legyenek a világnézet, világkép alapvető összefüggéseiről;
- képes legyen megkülönböztetni a tiszteletteljes és sértő közlési módokat hagyományos és digitális környezetben egyaránt, véleményét másokat nem bántó módon fejezze ki;
- felismerje az együttműködést segítő vagy akadályozó tevékenységeket, és saját szerepét az együttműködésben;
- ismerjen néhány, a közvetlen lakóhelyéhez kapcsolódó, alapvető kulturális és természeti értéket;
- megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt, megoldási javaslatot tesz környezetének fejlesztésére.
- képes a testi és lelki állapotok néhány fő jellemzőjének azonosítására, ismeri az érzelmek hatását a fiziológiai állapotokra;
- ismeri az egészséges életmód alapelemeit, az egészségmegtartó stratégiákat;
- képes azonosítani a szeretet és elfogadás jelzéseit;
- mások helyzetébe tudja képzelni magát, és megérti a másik személy nézőpontját és érzéseit;
- ismeri a testi és érzelmi biztonságra vonatkozó gyermekjogokat;
- különböző konkrét helyzetekben azonosítja, és társaival megvitatja a szabályok jelentőségét, megérti a szabályszegés lehetséges következményeit;
- felelősséggel gondoskodik háziállatokról vagy a környezetében előforduló állatokról, növényekről.
- képes saját alapérzelmei felismerésére, azok szóbeli megfogalmazására
- a helyzethez illően képes a gondolatai és érzelmei kifejezésére
- képes a változások felismerésére
- a testi és szellemi fejlődés lépéseit tudja azonosítani
- meg tud határozni saját tanulási célokat és jó szokásokat
- be tud számolni saját viselkedésre vonatkozó jellemzőkről, változási folyamatról
- azonosítja a családi szerep- és felelősségvállalást
- képes felismerni a testi és lelki állapotok néhány fő jellemzőjét, az érzelmek hatását a fiziológiai állapotokra
- ismeri az egészséges életmód alapelemeit, az egészségmegtartó stratégiákat
- meg tudja nevezni a mindennapokra vonatkozó biztonság feltételeit
- a családi viszonyokat, szokásokat képes jellemezni
- felismeri a pozitív, megtartó emberi kapcsolatokban megjelenő esetleges negatív érzelmeket
- ismer módszereket a negatív érzelmek kezelésére
- a szeretet kifejezésének és elfogadásának módjaiban gyakorlott
- ismeri a társas érintkezés és a beszélgetés alapvető szabályait
- képes az alapvető testbeszéd-jelzések azonosítására
- képes kapcsolatok kialakítására, ápolására kortársaival
- a kapcsolatok kialakulását segítő és gátló viselkedési formákat meg tudja különböztetni
- vita, veszekedés, harag okainak feltárására képes
- ismeri saját lakóhelyének néhány nevezetességét

- ismeri a nemzeti ünnepek háttérében álló történeteket
- személyesen vesz részt a közös ünneplés előkészítésében, lebonyolításában
- példákat tud megfogalmazni ember és természet kapcsolódására
- ismer veszélyeztetett élőlényeket és veszélyeztetettségük okaiban tájékozott
- környezetkárosító cselekvéseket ismeri, és lehetőség szerint elkerüli
- gyakorlatra tesz szert a szelektív hulladékgyűjtésben
- tájékozott a környező világ megismerési módjaival kapcsolatban (megfigyelés, magyarázat, kérdések a tapasztaltabbakhoz, szöveges, filmes források)
- a mindennapokban felismeri a szeretet, tisztelet, segítőkészség, türelem megjelenési formáit
- gondolatok tud megfogalmazni a jóról és a rosszról
- tisztában van vele, hogy az emberek nem egyértelműen jók vagy rosszak, csak a cselekvéseik ítélhetők meg
- ismeri az alábbi fogalmakat: biztonság, egészség, családtag, rokon, barát, ismerős, hétköznapi, hétvége, ünnep, szeretet, tisztelet, figyelem, testbeszéd, sértés, vita, harag, kibékülés, elfogadás, megbocsátás, lelkiismeret, lakóhely, szabály, alkalmazkodás, egyenlőség, igazságosság, együttműködés, érzelmek, büszkeség, gondozás, gondoskodás, veszélyeztetett, természetvédelem, környezetkárosítás, hulladék, szelektív gyűjtés, környezetvédelem, vallás, hit, népszokások, érték, segítőkészség, türelem, jó és rossz.

2022-es NAT

3. évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

- A tanuló az élethelyzetnek megfelelően, kifejezően kommunikál.
- Részt vesz a kortársakkal és felnőttekkel való kommunikációban, és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat.
- Használja a kapcsolatfelvételi, kapcsolattartási, kapcsolatlezárási formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdezés, testtartás, testtávolság, tekintettartás, hangsúly, hanglejtés, hangerő, hangszín, megköszönés, elköszönés.
- Élményeiről, olvasmányairól segítséggel vagy önállóan beszámol.
- A tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szöveghűen, érhetően tolmácsolja.
- Felkészülés után tagolt szöveget érhetően olvas hangosan.
- Részt vesz gyermekirodalmi mű (közös) olvasásában, és nyitott annak befogadására.
- Felismeri, értelmezi a szövegben számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket.
- Egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését.
- Képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megérti.
- A szöveg megértését igazoló feladatokat végez.
- Felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását.
- Saját gondolkodási és nyelvi szintjén megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet.
- Megfigyeli a költői nyelv sajátosságait, megértésélményeit az általa választott módon megfogalmazza, megjeleníti.
- Tudja szöveghűen Petőfi Sándor: Nemzeti dal című versét.
- A szöveg terjedelmétől függően összefoglalja a szöveg tartalmát.
- Ismerje az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit.
- Ismer és ért néhány egyszerű és gyakori szólást, szóláshasonlatot, közmondást, találós kérdést, nyelvtörőt, kiszámolót, mondókát.
- Ismeri a nemzeti ünnepeket (március 15., augusztus 20., október 23.).

- Megismeri a jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz, népi mesterségekhez kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat.
- Jellemző és ismert részletek alapján azonosítja a nemzeti ünnepeken elhangzó költemények részleteit, szerzőjüket megnevezi.
- Kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot.
- Nyitott az irodalmi művek befogadására.
- Az olvasott szöveghez illusztrációt készít, a hiányos illusztrációt kiegészíti, vagy a meglévőt társítja a szöveggel.
- Különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között.
- Az olvasott szövegekben kulcsszavakat azonosít, a főbb szerkezeti egységeket önállóan vagy segítséggel elkülöníti.
- Az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír és törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre.
- Kérdésekre adott válaszában helyesen toldalékolja a szavakat.
- A kiejtéssel megegyező, rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait.
- A kiejtéstől eltérő szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja.
- Törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására.
- Írásbeli munkáját önállóan vagy segítséggel ellenőrzi, hibáit javítja.
- Biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol, a megismert szabályokat alkalmazza.
- Megfigyeli és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat.
- Különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és háromjegyű mássalhangzók között.
- A hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban.
- Biztosan szótagol, alkalmazza az elválasztás szabályait.
- Egyéni képességeinek megfelelően alkot szöveget írásban.
- A szövegalkotás során törekszik a megismert helyesírási szabályok alkalmazására és meglévő szókinccsének aktivizálására.
- Megadott szempontok alapján rövid mesét ír, kiegészít vagy átalakít, vázlatot készít.
- A mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondatvégi írásjeleket.
- Szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján.
- Önállóan felismeri és elkülöníti az egytővű szavakban a szótővet és a toldalékat.
- Ellentétes jelentésű és rokon értelmű kifejezéseket gyűjt, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja az írásbeli szövegalkotásban.
- Megérti és használja az ismert állandósult szókapcsolatokat.
- Felismeri, jelentésük alapján csoportosítja és önállóan vagy segítséggel leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét.
- Megkülönbözteti a szavak egyes és többes számát.
- A több hasonló élőlény, tárgy vagy gondolat dolog nevét kis kezdőbetűvel írja.
- A személyek, állatnevek és a lakóhelyhez kötődő egyszerű egyelemű helyneveket nagy kezdőbetűvel írja.
- Felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a tulajdonságokat kifejező szavakat és azok fokozott alakjait.
- Szavakat, szó szerkezeteket, 5-6 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján.
- Felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert cselekvést kifejező szavakat.
- Megkülönbözteti a múltban, jelenben és jövőben zajló cselekvéseket, történéseket.
- Helyesen alkalmazza a szóbeli és írásbeli szövegalkotásában az idő kifejezésének nyelvi eszközeit.
- Felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert cselekvést, történést, létezést kifejező szavakat.

Matematika

- Tudjon adott tulajdonságú elemeket halmazba rendezni.
- Ismerje fel, nevezze meg a halmazba tartozó elemek közös tulajdonságait.
- Legyen képes annak eldöntésére, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba.
- Legyen képes állítások igazságtartalmának eldöntésére, állítások megfogalmazására.
- Legyen képes az összes eset megtalálására próbálgatással.
- Tudja értelmezni a változást egyszerű matematikai tartalmú szövegben.
- Ismerje és alkalmazza a problémamegoldás lépéseit.
- Tudjon szöveges feladatokat megoldani a megoldási algoritmus (a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata) alkalmazásával.
- Tudja a természetes számokat nagyság szerint összehasonlítani 1000-es számkörben.
- Legyen képes mennyiségek közötti összefüggések észrevételére tevékenységeken keresztül.
- Alkalmazza az ésszerű becslést és a kerekítést a matematika különböző területein.
- Tudja megnevezi az 1000-es számkör számainak egyes, tízes, százaz, ezres szomszédjait, tízesekre, százazokra, ezresekre kerekített értékét.
- Helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 1000-ig.
- Ismerje és tudja értelmezni a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi érték fogalmát 1000-es számkörben.
- Tudja a római számokat írni, olvasni 1000-es számkörben (I, V, X, L, C, D, M).
- Biztosan ismerje a szorzó- és bennfoglalótáblát a 100-as számkörben.
- Ismerje és értse a következő kifejezéseket: tagok, összeg, kisebbítendő, kivonandó, különbség, tényezők, szorzandó, szorzó, szorzat, többszörös, osztandó, osztó, hányados, maradék.
- Legyen képes a műveletek tulajdonságainak, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségének alkalmazására.
- Ismerje és helyesen alkalmazza a műveletvégzés sorrendjét, a zárójel használatát.
- Fejben pontosan számoljon az 1000-es számkörben összeadás, kivonás, egyjegyűvel való szorzás és maradék nélküli osztás során.
- Tudjon írásban háromjegyű számokat összeadni, kivonni, szorozni egyjegyű számmal.
- Legyen képes a műveletek ellenőrzésére.
- Legyen képes egységtörtek megnevezésére, előállítására hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel, kirakással, méréssel.
- Helyesen értelmezze a negatív egész számokat a mindennapi életben modell (hőmérséklet, tengerszint alatti magasság, adósság) segítségével.
- Tudja nagyság szerint összehasonlítani a természetes számokat és a negatív egész számokat a használt modellen belül.
- Ismerje és használja a szabvány mértékegységeket: mm, cm, dm, m, km, ml, cl, dl, l, g, dkg, kg, másodperc, perc, óra, nap, hét, hónap, év.
- Tudjon átváltásokat végezni.
- Ismerje fel a mennyiségek közötti összefüggéseket.
- Tudjon testeket építeni szabadon és megadott feltételek szerint.
- Értse a test és a síkidom közötti különbséget, tudja megnevezni ezek részeit.
- Egyszerű módszerekkel ismerjen fel és hozzon létre háromszöget, négyzetet, téglalapot, egyéb sokszöget, kört.
- Ismerje fel és nevezze meg a megfigyelt, megismert tulajdonságai alapján a kockát, téglalestet, négyzetet és a téglalapot.
- Legyen képes hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel tükrös alakzatok és tengelyes szimmetria előállítására.

- Tudjon egyszerű geometriai transzformációkat elvégezni.
- Használja helyesen az irányokat és távolságokat jelölő kifejezéseket térben és síkon.
- Keressen összefüggéseket az egyszerű sorozatok elemei között.
- Ismerje fel a növekvő és csökkenő számsorozatok szabályát, tudja a sorozatot folytatni, kiegészíteni.
- Tudja meghatározni a szabályt egyszerű formában, a hiányzó elemeket pótolni.
- Ismerje fel a számpárok közötti kapcsolatokat, tudjon gépjátékhoz szabályt alkotni.
- Legyen képes tapasztalati adatok lejegyzésére, táblázatba rendezésére, helyesen értelmezze a táblázat adatait.
- Legyen képes adatgyűjtésre, adatok lejegyzésére, diagramról adatok leolvasására.
- Helyesen értelmezze a valószínűségi játékok, kísérletek során a „biztos”, „lehet”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” fogalmakat.

Környezetismeret

A tanuló

- megnevezi az időjárás fő elemeit;
- felismeri az élettelen anyagokon és az élőlényeken a mérhető tulajdonságokat.
- ismeri a következő fogalmakat: élő, élettelen, növény, állat, ember, érzékszerv, érzékeléstípus, érzékelhető tulajdonság, mérés, mérőeszköz, mérőszám, mértékegység, hosszúság, űrtartalom, tömeg, idő
- tanítói segítséggel egyszerű kísérleteket végez;
- a vizsgálatok tapasztalatait megfogalmazza, rajzban, írásban rögzíti;
- feladatvégzés során társaival együttműködik.
- képes a hosszúság és az idő mérésére, a mindennapi életben előforduló távolságok és időtartamok becslésére;
- felismeri a napszakok, évszakok változásai, valamint a Föld mozgásai közötti összefüggéseket;
- megfelelő sorrendben sorolja fel a napszakokat, a hét napjait, a hónapokat, az évszakokat, ismeri ezek időtartamát, relációit;
- figyelemmel kísér rövidebb-hosszabb ideig tartó folyamatokat (például víz körforgása, emberi élet szakaszai, növények csírázása, növekedése);
- az évszakokra vonatkozó megfigyeléseket végez, tapasztalatait rögzíti, és az adatokból következtetéseket von le;
- megnevezi az ember életszakaszait;
- megfigyeli a növények csírázásának és növekedésének feltételeit, ezekre vonatkozóan egyszerű kísérleteket végez;
- analóg és digitális óráról leolvassa a pontos időt.
- Ismeri az alábbi fogalmakat: évszak, életkor, életszakasz, körforgás, Föld forgása, Föld keringése, naptár, hónap, nap, napszak, szaporodás, fejlődés
- a tanterméről, otthona valamely helyiségéről egyszerű alaprajzot készít és leolvas;
- az iskola környezetéről egyszerű térképvázlatot készít;
- tájékozódik az iskola környékéről és településéről készített térképvázlattal és térképpel.
- felismeri a különböző domborzati formákat, felszíni vizeket, ismeri jellemzőiket. Ezeket terepasztalon vagy saját készítésű modellen előállítja;
- felismeri lakóhelyének jellegzetes felszínformáit;
- domborzati térképen felismeri a felszínformák és vizek jelölését.
- ismeri és használja az életkorának megfelelő térbeli relációs szókincset;
- megnevezi és iránytű segítségével megállapítja a fő- és mellékvilágítójakat, irányokat ad meg viszonyítással;
- felismeri és használja az alapvető térképeleket: felszínformák, vizek, települések, útvonalak, államhatárok;

- megkülönböztet néhány térképfajta: domborzati, közigazgatási, turista-,
- ismeri az emberi szervezet fő életfolyamatait;
- tisztában van az egészséges életmód alapelveivel, összetevőivel, az emberi szervezet egészséges testi és lelki fejlődéséhez szükséges szokásokkal, azokat igyekszik betartani

Ének-zene

A tanulótól

- Alapkövetelmény a tiszta intonációjú, hamisságtól mentes éneklés, dallam visszaéneklési készség.
- Elvárt kompetencia a kóruséneklésben való magabiztos részvétel, kamarazenei szinten saját dallam megtartása, az éneklőtársakra való odafigyelés készsége.
- Ritmikai elemek alapvető ismerete, a nyolcad-negyedérték, szinkópa, nyújtott ritmus felismerése, kottaképbe való leírásának ismerete. Ütemmutatók, ütemfajták: 3/4 és 4/4 olvasása, kottaképbe való beillesztésének tudása. Egyszerűbb ritmusképletek diktandó utáni leírása.
- Szolmizáció ismerete - dó, re, mi, fá, szó, lá, ti, magabiztos elsajátítása, kézjelek ismerete és alkalmazása.
- Abc-s hangok ismerete, 5 vonalas rendszerben való eligazodás, leírt dallamok segítséggel való visszaéneklése. Alapvető kottaolvasási készség violinkulcsban.
- Staccato-legato, forte-piano, da capo al fine kifejezések ismerete, használata.
- Női és férfi szólamok elnevezéseinek ismerete, fa és rézfúvós hangszerek megkülönböztetése.
- 2# - 2b előjegyzésig dúr és párhuzamos moll ismerete.
- Furulya használat, egyszerű dallamok lefurulyázása egy oktávnyi hangterjedelemben, módosított hangok nélkül.
- Nagyobb alap mesterművek (Mozart : Varázsfuvola, Kodály : Háry János) történetének ismerete, legismertebb dallamainak felismerése.
- Ebben az életkorban, emelt szintű képzés esetén már elvárható egy komolyabb népdal repertoár elsajátítása (min.30 népdal): Kiugrott a gombóc, Zöld selyemkendő liliom, Egy boszorka van, Kelj fel juhász, Három éjjel három nap, Körtéfa, A tokai szőlőhegyen, Szegénylegény vagyok én, Kis kece lányom, Hej tulipán tulipán, Szélről legeljetelek, Mit mos Levél Katicája, Hej vargáné, Sárga csikó, Zöld fű közt árva, Ábé cé dé rajtam kezdé, Elvesztettem zsebkendőmet, Cifra palota, Most viszik Danikáné lányát, Hej Dunáról fúj a szél, Volt nekem egy kecském, Két szál pünkösdrózsa, Aki szép lányt akar venni, Ha felmegyek a budai nagy hegyre, Érik a szőlő, Hull a szilva, Kolozsváros, A juhásznak jól van dolga, Gerencséri utca, Csipkefa bimbója, Házasodik a tücsök, Kispiricsi faluvégén, Megyen már a hajnalcsillag, Este van már csillag van az égen.

Digitális kultúra

- A tanuló közvetlen otthoni vagy iskolai környezetéből nevezzen meg néhány informatikai eszközt, sorolja fel fontosabb jellemzőit.
- Önállóan vagy tanítói segítséggel tudjon választani feladat, probléma megoldásához, más tantárgyak tanulásának támogatásához megfelelő applikációkat, digitális tananyagot, oktatójátékot, képességfejlesztő digitális alkalmazást.
- Kezdetben tanítói segítséggel, majd önállóan tudjon használni néhány, életkorának megfelelő alkalmazást, elsősorban információgyűjtés, gyakorlás, egyéni érdeklődésének kielégítése céljából.
- Ismerjen néhány, kisiskolások részére készített portált, információforrást, digitálistananyag-lelőhelyet.
- Tudjon a feladathoz, problémához digitális eszközt, illetve alkalmazást, applikációt, felhasználói felületet választani.
- Oldjon meg egyszerű feladatokat informatikai eszközökkel.

- Legyen képes információ keresésére az interneten más tantárgyak tanulása során, és felhasználni azt.
- Legyen képes állításokat megfogalmazni grafikonokról, infografikákról, táblázatokról; a kapott információkat felhasználni napi tevékenysége során.
- Tudjon információkat keresni, a talált adatokat felhasználni digitális produktumok létrehozására.
- Legyen képes kiválasztani a számára releváns információt, felismerni a hamis információt.
- Legyen tisztában a személyes adat fogalmával, törekedjen megőrzésére, ismerjen néhány példát az e-Világ veszélyeivel kapcsolatban.
- Ismerje és használja a kapcsolattartás formáit és a kommunikáció lehetőségeit a digitális környezetben.
- Ismerje a mobileszközök alkalmazásának előnyeit, korlátait, etikai vonatkozásait.
- Rendelkezzen közvetlen tapasztalatokkal a mobileszközök oktatási célú felhasználásával kapcsolatban.

Rajz-és vizuális kultúra

- Az alkotásra, megfigyelésre, elemzésre vonatkozó feladatok életkornak megfelelő értelmezése.
- Élmény- és emlékkifejezés, illusztráció készítése; síkbáb és egyszerű jelmez készítése; jelek, ábrák készítése; egyszerű tárgyak alkotása.
- Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata.
- A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve.
- Téralkotó feladatok során a személyes preferenciáknak és a funkciónak megfelelő térbeli szükségletek felismerése.
- Különböző típusú médiaszövegek felismerése, a médiatartalmak közötti tudatos választás.
- A média alapvető funkcióinak (tájékoztatás, szórakoztatás, ismeretszerzés) megismerése.
- A médiaszövegekben megjelenő információk valóságtartalmának felismerése.
- Mindennapokban nélkülözhetetlen praktikus ismeretek – háztartási praktikák – elsajátítása és begyakorlása.
- Használati utasítások értő olvasása, betartása.

Technika és tervezés

- Rajz, kép és szöveg alapján képes elvégezni a tevékenységet.
- Sikerélmények (a felfedezés és önálló próbálkozás öröme, a motiváló hatás érvényesülése tárgyaláskor).
- A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.
- Egyszerű tárgyak elkészítése mintakövetéssel.
- Munkáját megadott szempontok alapján értékeli, tapasztalatait meg tudja fogalmazni.
- Célszerű takarékoság lehetőségeinek ismerete.
- Építés mintakövetéssel, önállóan.
- Munkaeszközök célszerű megválasztása és szakszerű, balesetmentes használata.
- Anyagalakításhoz kapcsolódó foglalkozások megnevezése, az érintett szakmák, hivatások bemutatott jellemzőinek ismerete.
 - A gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos készség szintű alkalmazása.
 - Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.
 - Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.
 - Életkori szintnek megfelelő probléma felismerés, problémamegoldás.

Testnevelés

Előkészítő és preventív mozgásformák:

- Egyszerű, általános bemelegítő gyakorlatok végrehajtása önállóan, zenére is.
- A nyújtó, erősítő, ernyesztő és légzőgyakorlatok pozitív hatásainak ismerete.
- A gyakorláshoz szükséges egyszerűbb alakzatok, térformák önálló kialakítása.
- Az alapvető tartásos és mozgásos elemek önálló bemutatása.
- A játékok, versenyek során erősödő személyes felelősség a magatartási szabályrendszer betartásában és a sportszerűen viselkedés terén.

Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák:

- Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások célszerű, folyamatos és magabiztos végrehajtása.
- A természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások megnevezése.

Manipulatív természetes mozgásformák:

- A manipulatív természetes mozgásformák célszerű, folyamatos és magabiztos végrehajtása.

Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban:

- A képességszintnek megfelelő magasságú eszközökre helyes technikával történő fel- és leugrás.
- Nyújtott karral történő támasz a támaszugrások során.
- Gurulások, átfordulások, fordulatok, dinamikus kar-, törzs- és lábgyakorlatok közben viszonylag stabil egyensúlyi helyzet.
- A tempóváltozások érzékelése és követése.

Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban:

- A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok vezető műveleteinek ismerete, precizításra törekedve történő végrehajtása, változó körülmények között.
- A különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása játékos körülmények között, illetve játékban.
- Tartós futás egyéni tempóban, akár járások közbeiktatásával is.

Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban:

- A tanult sportjátékok alapszabályainak ismerete.
- Az alaptechnikai elemek ismerete és azok alkalmazása az előkészítő játékok során.
- Az egyszerű védő és a támadó helyzetek felismerése.
- Törekvés a legcélszerűbb játék helyzet-megoldásra.
- A csapatérdeknek megfelelő összjátékra törekvés.
- A sportszerű viselkedés megnyilvánulása.

Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban:

- A sportszerű küzdés betartására törekvés.
- Az önvédelmi feladatok céljának megértése.

Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben:

- Legalább 4 szabadidős mozgásforma és alapszabályainak ismerete.
- A tanult szabadidős mozgásformák sporteszközei biztonságos használatának, alaptechnikai és taktikai elemeinek ismerete, alkalmazása.
- A szabadterén, illetve speciális környezetben történő sportolással együtt járó veszélyforrások ismerete.

Úszás

- Az elsajátított egy (vagy több) úszásnemben helyes technikával úszik.
- Aktívan részt vesz az uszodában végzett mozgásformák elsajátításában, gyakorlásában.

Hit-és erkölcsstan

Bibliaismeret

- Részvétel a közös feladatokban, beszélgetésekben, játékokban
- A tanuló tudja megfogalmazni, hogy mi a Biblia
- Ismerje a pusztai vándorlás és a honfoglalás főbb eseményeit: Átkelés a Vörös-tengeren, Tíz parancsolat adása, Az ércbíró, Jerikó bevétele
- Ismerje a következő bibliai személyeket: Gedeon, Sámson, Ruth, Sámuel
- Az arany szabály és a Nagy parancsolat, valamint a Mt 28,19-20 (misszióparancs). memoriter szintű ismerete
- Életkorának megfelelően ismertesse, mit tanít Jézus a boldogságról, az adásról, az imádságról, a megbocsátásról, az őszinteségről és az indulatokról.
- Bibliai történetekkel igazolja, hogy Jézus Krisztus az Isten Fia.

Erkölcstan

A tanuló

- tisztában legyen vele, hogy a hiányosságok javíthatók, a gyengeségek fejleszthetők, és teljesíthető rövid távú célokat tűz maga elé saját tudásának és képességeinek fejlesztése céljából;
- ismerje a család testi, lelki védelemmel kapcsolatos feladatait;
- fel tudja mérni az osztályközösségben elfoglalt helyét és feladatait, érdeklődésének és tudásának megfelelő feladatot vállal a közös munkában;
- felismerje a közösségek működésének feltételeit, a kiközösítés jeleit;
- tisztában legyen az ökológiai, ökonómiai egyensúly hétköznapi szükségességével.
- életkorának megfelelő szinten reális képe van saját külső és belső tulajdonságairól, és késztetést érez arra, hogy fejlessze önmagát;
- ismeri, és életkorának megfelelően alkalmazza a beszélgetés alapvető szabályait;
- képes érzelmeit a közösség számára elfogadható formában kinyilvánítani;
- képes másokkal tartós kapcsolatot kialakítani, törekszik a kapcsolatok ápolására, és ismer olyan eljárásokat, amelyek segítségével a kapcsolati konfliktusok konstruktív módon feloldhatók;
- átlátja társas viszonyainak alapvető szerkezetét;
- felismeri, milyen tevékenységeket, helyzeteket kedvel, vagy nem kedvel, azonosítja saját viselkedésének jellemző elemeit;
- felismeri a különböző élethelyzetek (pl.: új családtag érkezése, egy családtag elvesztése, iskolai siker, kudarc, új barátság, kiközösítés) érzelmi megnyilvánulásait;
- mások helyzetébe tudja képzelni magát, és megérti a másik személy nézőpontját és érzéseit;
- érdeklődést mutat a nemzet történelmi emlékei iránt, ismer közülük néhányat;
- felismeri, hogy miért szükséges az élővilág védelme; minderről képes információt gyűjteni fizikai és digitális környezetben is;
- értelmezi a „jó” és a „rossz”, helyes és helytelen közötti különbségeket, azokat konkrét példákon keresztül alkalmazza, és megoldási javaslatokat fogalmaz meg a helytelen viszonyulásokkal kapcsolatban.
- saját főbb testi tulajdonságait és személyiségjegyeit tudja azonosítani
- gyakorolja az önfegyelmet
- képes saját vágyak és célok megfogalmazására és ezek elkülönítésére
- ismer önmotiváló és önjutalmazási stratégiákat, a kitűzött cél és a valóban elért eredményt képes összevetni
- személyes példaképe van
- a testi és lelki egészség jellemzőivel tisztában van, az egészségmegőrzés főbb lehetőségeit ismeri
- tisztában van vele, hogy mindenkinek joga van a biztonsághoz és az emberi méltósághoz

- azonosítja saját szerepét a család mindennapjaiban
 - saját tetteiért felelősséget vállal, a következményeket elfogadja
 - rendelkezik megfelelő kommunikációs eszköztárral ahhoz, hogy barátsággá alakuló kapcsolatokat kezdeményezzen
 - a többszereplős kommunikációban fellépő félreértést felismeri, képes tisztázó kérdések megfogalmazására
 - megérti, hogy a tanulás jog és kötelesség
 - más népek életmódjába, szokásaiba betekintést nyer
 - felismeri a környezetszennyezés és a fajok pusztulása közötti összefüggéseket
 - ismeri a fenntartható életvitel néhány alapelvét
 - gyakorolja a mértékletes fogyasztási szokásokat
- ismeri az alábbi fogalmakat: tulajdonság, érzelem, önuralom, vágy, terv, siker, eredmény, meggyőződés, példakép együttérzés, bizalom, közösség, felelősség, következmény, feladatmegosztás, megértés, ismerős, barát, kortárs, vélemény, türelem, jog és kötelesség, hagyomány, tulajdon, ünnep, egyházi ünnep, szabályalkotás, együttműködés, befogadás, felelősségvállalás, környezetszennyezés, környezettudatosság, újrahasznosítás, fejlődés, mértékletesség, környezetvédelem, teremtet rend, természeti érték, önzetlenség, mértékletesség, igazságosság, megbocsátás, lelkiismeret, világkép, Isten, élet, halál.

4. évfolyam

Magyar nyelv és irodalom

- A tanuló élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál.
- Megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően reagál.
- Részt vesz a kortársakkal és felnőttekkel való kommunikációban, és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat.
- Használja a kapcsolatfelvételi, kapcsolattartási, kapcsolatlezárási formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdezés; testtartás, testtávolság, tekintettartás, hangsúly, hanglejtés, hangerő, hangszín, megköszönés, elköszönés.
- Élményeiről, olvasmányairól segítséggel vagy önállóan beszámol.
- Beszédlégzése és artikulációja megfelelő, figyelmet fordít a hangok időtartamának helyes ejtésére, a beszéd helyes ritmusára, hangsúlyára, tempójára, az élethelyzetnek megfelelő hangerőválasztásra.
- A tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szöveghűen, érthetően tolmácsolja.
- Felkészülés után tagolt szöveget érthetően olvas hangosan.
- Felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ.
- Egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését.
- Felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést.
- Azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását.
- Képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért.
- Megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját. Meghallgatja társai véleményét és együttműködik velük.
- A szöveg megértését igazoló feladatokat végez.
- Megismer néhány mesét és történetet a magyar és más népek irodalmából.
- Élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegtípusok és műfajok – klasszikus, kortárs magyar alkotások – megismerésével.
- Olvas és megért nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket.
- Különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között.

- A mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot.
- Megfigyeli és összehasonlítja a történetek lényeges mozzanatait.
- Önállóan, képek, grafikai szervezők segítségével vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja azt.
- Nyitottá válik a magyarság értékeinek megismerésére, fejlődik nemzeti identitástudata, történelmi szemlélete.
- Megfigyeli a költői nyelv sajátosságait, megértésélményeit az általa választott módon megfogalmazza, megjeleníti.
- Önállóan vagy segítséggel szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, népköltészeti alkotást, prózai és dramatikus szöveget, szövegrészletet.
- Tudja Kölcsey Ferenc: Himnusz, Vörösmarty Mihály: Szózat, Petőfi Sándor: Nemzeti dal című verseket.
- Képes családjából származó közösségi élményeit megfogalmazni, összevetni az iskolai élet adottságaival, a témakört érintő beszélgetésekben aktívan részt venni.
- Megfigyeli és összehasonlítja a történetek tartalmát és a saját élethelyzetét.
- Mozgósítja a hallott vagy olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat.
- Gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit.
- Ismer és alkalmaz néhány alapvető tanulási technikát.
- Feladatvégzés során társaival együttműködik.
- Ismer és ért néhány egyszerű és gyakori szólást, szóláshasonlatot, közmondást, találós kérdést, nyelvtörőt, kiszámolót, mondókát.
- Megéli a közösséghez tartozás élményét.
- Megismeri a jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz, népi mesterségekhez kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat.
- Jellemző és ismert részletek alapján azonosítja a nemzeti ünnepeken elhangzó költemények részleteit, szerzőjüket megnevezi.
- Különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas.
- Kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot.
- Önállóan vagy tanítói segítséggel használja az alapvető olvasási stratégiákat.
- Információkat, adatokat gyűjt a szövegből, kiemeli a bekezdések lényegét; tanítói segítséggel, vagy önállóan megfogalmazza azt.
- Megismeri és alkalmazza az adott témákhoz kapcsolódó lexikonokat.
- Néma olvasás útján megérti a rövid, életkorának megfelelő tankönyvi szöveg tartalmát és az utasításokat.
- Nyitott az irodalmi művek befogadására.
- Értő figyelemmel követi a tanító/társai felolvasását.
- Saját gondolkodási és nyelvi szintjén megalkotja a szöveg jelentését ön maga számára, megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját; meghallgatja társai véleményét, azokra reflektál.
- Az olvasott szöveghez illusztrációt készít, a hiányos illusztrációt kiegészíti, vagy a meglévőt társítja a szöveggel.
- Ajánlással és/vagy egyéni érdeklődésének és az életkori sajátosságainak megfelelően választott irodalmi alkotást ismer meg.
- Olvas és megért nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket.
- Megtapasztalja az életkorának, érdeklődésének megfelelő szövegek befogadásának és előadásának élményét és örömet.

- Az olvasott szövegekben kulcsszavakat azonosít, a főbb szerkezeti egységeket önállóan vagy segítséggel elkülöníti.
- Képzeletét a megértés érdekében mozgósítja.
- Egyéni sajátosságaihoz mértén olvashatóan ír és törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre.
- Kérdésre adott válaszában helyesen toldalékolja a szavakat.
- A kiejtéssel megegyező, rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait.
- A kiejtéstől eltérő szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja.
- Törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására.
- Írásbeli munkáját önállóan vagy segítséggel ellenőrzi, hibáit javítja.
- Biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol, a megismert szabályokat alkalmazza digitális felületen való kereséskor is.
- Életkorának megfelelő, digitális és hagyományos szótárakat, lexikonokat használ.
- A hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban.
- Biztosan szótagol, alkalmazza az elválasztás szabályait.
- A megismert szavakat, kifejezéseket helyesen alkalmazza.
- Gondolatait, érzelmeit, véleményét életkorának, egyéni képességeinek és a kommunikációs helyzetnek megfelelően néhány mondatban írásban is megfogalmazza.
- Egyéni képességeinek megfelelően alkot szövegeket írásban.
- A szövegalkotás során törekszik a megismert helyesírási szabályok alkalmazására és meglévő szókincsének aktivizálására.
- Megadott szempontok alapján rövid mesét ír, kiegészít vagy átalakít, vázlatot készít.
- A mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondatvégi írásjeleket.
- Szavakat, szó szerkezeteket, 5-6 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján.
- Szavakat hangokra és szótagokra bont.
- Önállóan felismeri és elkülöníti az egytővű ismert szavakban a szótövet és a toldalékot.
- Ellentétes jelentésű és rokon értelmű kifejezéseket gyűjt, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja az írásbeli és szóbeli szövegalkotásban.
- Megérti és használja az ismert állandósult szókapcsolatokat;
- Különböző módokon megjeleníti az ismert szólások, közmondások jelentését.
- Megérti és használja az életkorának megfelelő (térbeli, időbeli) relációs szókincset.
- Felismeri, jelentésük alapján csoportosítja és önállóan vagy segítséggel leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét.
- Felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét kifejező szavakat.
- Megkülönbözteti a szavak egyes és többes számát.
- A több hasonló élőlény, tárgy vagy gondolati dolog nevét kis kezdőbetűvel írja;
- Felismeri a tulajdonnevek fajtáit, azokat a tanult módon helyesen leírja.
- Felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a tulajdonságot kifejező szavakat és azok fokozott alakjait.
- Felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a mennyiségeket kifejező szavakat és azok fokozott alakjait.
- Megkülönbözteti a múltban, jelenben és jövőben zajló cselekvéseket, történéseket.
- Helyesen alkalmazza a szóbeli és írásbeli szövegalkotásában az idő kifejezésének nyelvi eszközeit.
- Felismeri, önállóan helyesen leírja az ismert cselekvést, történést, létezését kifejező szavakat.

Matematika

- Tudjon adott tulajdonságú elemeket halmazba rendezni.
- Ismerje fel, nevezze meg a halmazba tartozó elemek közös tulajdonságait.

- Tudja megfogalmazni a halmazábra egyes részeibe kerülő elemek közös, meghatározó tulajdonságát.
- Legyen képes annak eldöntésére, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba.
- Legyen képes állítások igazságtartalmának eldöntésére, állítások megfogalmazására.
- Legyen képes az összes eset megtalálására próbálgatással.
- Tudja értelmezni a változást egyszerű matematikai tartalmú szövegben.
- Ismerje és alkalmazza a problémamegoldás lépéseit.
- Tudjon szöveges feladatokat megoldani a megoldási algoritmus (a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata) alkalmazásával.
- Tudja a természetes számokat nagyság szerint összehasonlítani 10 000-es számkörben.
- Legyen képes mennyiségek közötti összefüggések észrevételére tevékenységeken keresztül.
- Alkalmazza az ésszerű becslést és a kerekítést (tízes, százaz, ezres) a matematika különböző területein.
- Tudja megnevezi a 10 000-es számkör számainak egyes, tízes, százaz, ezres szomszédjait, tízesekre, százazokra, ezresekre kerekített értékét.
- Helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 10 000-ig.
- Ismerje és tudja értelmezni a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi érték fogalmát 10 000-es számkörben.
- Tudja a római számokat írni, olvasni 1000-es számkörben (I, V, X, L, C, D, M).
- Biztosan ismerje a szorzó- és bennfoglalótáblát a 100-as számkörben.
- Ismerje és értse a következő kifejezéseket: tagok, összeg, kisebbítendő, kivonandó, különbség, tényezők, szorzandó, szorzó, szorzat, többszörös, osztandó, osztó, hányados, maradék.
- Legyen képes a műveletek tulajdonságainak, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségének, csoportosíthatóságának, széttagolásának alkalmazására.
- Ismerje és helyesen alkalmazza a műveletvégzés sorrendjét, a zárójel használatát.
- Fejben pontosan számoljon a 10 000-es számkörben összeadás, kivonás, egyjegyűvel való szorzás és maradék nélküli osztás során.
- Tudjon írásban négyjegyű számokat összeadni, kivonni, szorozni egy- és kétjegyű szorzóval, osztani egyjegyű számmal.
- Legyen képes a műveletek ellenőrzésére.
- Legyen képes egységtörtek megnevezésére, előállítására hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel, kirakással, méréssel.
- Tudjon tevékenységgel megjeleníteni egységtörteket és azok többszöröseit különféle mennyiségek és többféle egységválasztás esetén.
- A kirakást, a mérést és a rajzot, mint modellt használja a törtrészek összehasonlítására.
- Helyesen értelmezze a negatív egész számokat a mindennapi életben modell (hőmérséklet, tengerszint alatti magasság, adósság) segítségével.
- Tudja nagyság szerint összehasonlítani a természetes számokat és a negatív egész számokat a használt modellen belül.
- Tudjon megbecsülni, mérni alkalmi és szabványos mértékegységekkel hosszúságot, tömeget, űrtartalmat és időt.
- Ismerje és használja a szabvány mértékegységeket: mm, cm, dm, m, km, ml, cl, dl, l, g, dkg, kg, másodperc, perc, óra, nap, hét, hónap, év.
- Tudjon átváltásokat végezni.
- Ismerje fel a mennyiségek közötti összefüggéseket.
- Tudja összeveti azonos egységgel mért mennyiség és mérőszáma nagyságát, ugyanannak a mennyiségnek a különböző egységekkel való mérésekor kapott mérőszámait.

- Ismerje a terület és kerület mérésére irányuló tevékenységeket.
- Legyen képes a négyzet, téglalap területének mérésére különféle egységekkel, területlefedéssel.
- Tudjon testeket építeni szabadon és megadott feltételek szerint.
- Értse a test és a síkidom közötti különbséget, tudja megnevezni ezek részeit.
- Legyen képes egyenesek kölcsönös helyzetének felismerésére (metsző és párhuzamos egyenesek).
- Egyszerű módszerekkel ismerjen fel és hozzon létre háromszöget, négyzetet, téglalapot, egyéb sokszöget, kört, és nevezze meg ezek jellemzőit.
- Ismerje fel és hozzon létre kockát és téglatestet, és nevezze meg ezek jellemzőit.
- Legyen képes hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel tükrös illetve eltolt alakzatok és tengelyes szimmetria előállítására.
- Tudjon térben, síkban az eredetihez hasonló testeket, síkidomokat alkotni nagyított vagy kicsinyített elemekből; az eredetihez hasonló síkidomokat rajzolni hálón.
- Használja helyesen az irányokat és távolságokat jelölő kifejezéseket térben és síkon.
- Térképen, négyzethálón tudjon megtalálni pontot két adat segítségével.
- Keressen összefüggéseket az egyszerű sorozatok elemei között.
- Ismerje fel a növekvő és csökkenő számsorozatok szabályát, tudja a sorozatot folytatni, kiegészíteni.
- Tudja megfogalmazni a szabályt egyszerű formában, a hiányzó elemeket pótolni, tudjon gépjátékokhoz szabályt alkotni.
- Legyen képes tapasztalati adatok lejegyzésére, táblázatba rendezésére, a táblázat adatainak értelmezésére.
- Legyen képes adatgyűjtésre, adatok lejegyzésére, diagramról adatok leolvasására.
- Helyesen értelmezze a valószínűségi játékok, kísérletek során a „biztos”, „lehet”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” fogalmakat.

Környezetismeret

A tanuló

- azonosítja az anyagok halmazállapotát, megnevezi és összehasonlítja azok alapvető jellemzőit;
- megnevezi az időjárás fő elemeit;
- felismeri az élettelen anyagokon és az élőlényeken a mérhető tulajdonságokat.
- ismeri a következő fogalmakat: élő, élettelen, növény, állat, ember, érzékszerv, érzékeléstípus, érzékelhető tulajdonság, halmazállapot, mérés, mérőeszköz, mérőszám, mértékegység, hosszúság, űrtartalom, tömeg, idő
- tanítói segítséggel egyszerű kísérleteket végez;
- a vizsgálatok tapasztalatait megfogalmazza, rajzban, írásban rögzíti;
- feladatvégzés során társaival együttműködik.
- képes a hosszúság és az idő mérésére, a mindennapi életben előforduló távolságok és időtartamok becslésére;
- felismeri a napszakok, évszakok változásai, valamint a Föld mozgásai közötti összefüggéseket;
- megfelelő sorrendben sorolja fel a napszakokat, a hét napjait, a hónapokat, az évszakokat, ismeri ezek időtartamát, relációit;
- figyelemmel kísér rövidebb-hosszabb ideig tartó folyamatokat (például víz körforgása, emberi élet szakaszai, növények csírázása, növekedése);
- az évszakokra vonatkozó megfigyeléseket végez, tapasztalatait rögzíti, és az adatokból következtetéseket von le;
- megnevezi az ember életszakaszait;

- megfigyeli a növények csírázásának és növekedésének feltételeit, ezekre vonatkozóan egyszerű kísérleteket végez;
- analóg és digitális óráról leolvassa a pontos időt.
- ismeri az alábbi fogalmakat: évszak, életkor, életszakasz, körforgás, Föld forgása, Föld keringése, naptár, hónap, nap, napszak, szaporodás, fejlődés
- a tanterméről, otthona valamely helyiségéről egyszerű alaprajzot készít és leolvas;
- az iskola környezetéről egyszerű térképvázlatot készít;
- tájékozódik az iskola környékéről és településéről készített térképvázlattal és térképpel;
- felismeri a különböző domborzati formákat, felszíni vizeket, ismeri jellemzőiket. Ezeket terepasztalon vagy saját készítésű modellen előállítja;
- felismeri lakóhelyének jellegzetes felszínformáit;
- domborzati térképen felismeri a felszínformák és vizek jelölését.
- ismeri és használja az életkorának megfelelő térbeli relációs szókinccset;
- megnevezi és iránytű segítségével megállapítja a fő- és mellékvilágítjakat, irányokat ad meg viszonyítással;
- felismeri és használja az alapvető térképjeleket: felszínformák, vizek, települések, útvonalak, államhatárok;
- megkülönböztet néhány térképajtát: domborzati, közigazgatási, turista-,
- ismeri a lakóhelyéhez közeli életközösségek (erdő, mező-rét, víz-vízpart) főbb jellemzőit;
- felelősségtudattal rendelkezik a szűkebb, illetve tágabb környezete iránt;
- tevékenységeinek tapasztalatait szóban, rajzban, írásban rögzíti.
- ismeri az emberi szervezet fő életfolyamatait;
- tisztában van az egészséges életmód alapelveivel, összetevőivel, az emberi szervezet egészséges testi és lelki fejlődéséhez szükséges szokásokkal, azokat igyekszik betartani;

Ének-zene

A tanulótól

- Alapkövetelmény a tiszta intonációjú, hamisságtól mentes éneklés, dallam visszaéneklési készség, ritmikai pontosság.
- Kiemelt kompetencia a kóruséneklésben való aktív részvétel, a két-három szólamban való éneklés képessége, tiszta intonációval, dallam megtartással, odafigyeléssel a kórustársakra. A kamarazenei alapokon túl, egy nagyobb lélekszámú gyermekkórusban való magas szintű helytállás.
- Az alapvető ritmikai elemeken túl, elvárt kompetencia az éles ritmus, pontozott fél, pontozott fél szünetértéke, egész érték, egész értékű szünet ismerete, és leírásának készsége. A nyolcad, tizenhatod harmincketted ismerete, alkalmazása, diktandó utáni leírásának készsége.
- A szolmizáció magabiztos használata, népdalok, műdalok egyedüli megszólaltatása szolmizáció segítségével, kézjel magabiztos használata, kézjel utáni hiánytalan visszaéneklés.
- Abc-s hangok kottaképének magabiztos ismerete 2 oktávnyi hangterjedelemben, violinkulcsban, módosított hangok ismerete, elnevezése, énekhangon való megszólaltatásának készsége.
- Alapvető zenei kifejezéseken túl az andante, allegro, leggero, rubato, crescendo, decrescendo ismerete és használata.
- 3# - 3b előjegyzésig dúr és párhuzamos moll ismerete.
- Női és férfi szólamok részletesebb ismerete, hangfajok sajátosságai, különböző hangok képességek fizikai tulajdonságai (pl. Koloratúr szoprán-rövid vékony hangszalagok)
- Hangszerek hangjuk alapján való felismerése, csoportosítása. (pl. klarinét-fafúvós, pozan= harsona-rézfúvós). Népi hangszerek ismerete, hangról és képről való felismerése
- Furulya magabiztos használata, 1#-1b módosított hangokkal rendelkező dallamok megszólaltatása.

- Nagy zeneszerzők neveinek és hozzájuk kapcsolódó műveinek ismerete, híresebb dallamok felismerése.
- Ebben az életkorban emelt szintű képzés esetén már elvárt a minimum 40 népdal ismerete: Kiugrott a gombóc, Zöld selyemkendő lilium, Egy boszorka van, Kelj fel juhász, Három éjjel három nap, Körtéfa, A tokai szőlőhegyen, Szegénylegény vagyok én, Kis kece lányom, Hej tulipán tulipán, Szélről legeljetelek, Mit mos Levél Katicája, Hej vargáné, Sárga csikó, Zöld fű közt árva, Ábé cé dé rajtam kezdé, Elvesztettem zsebkendőmet, Cifra palota, Most viszik Danikáné lányát, Hej Dunáról fúj a szél, Volt nekem egy kecském, Két szál pünkösdrózsa, Aki szép lányt akar venni, Ha felmegyek a budai nagy hegyre, Érik a szőlő, Hull a szilva, Kolozsváros, A juhásznak jól van dolga, Gerencséri utca, Csipkefa bimbója, Házasodik a tücsök, Kispircsi faluvégén, Megyen már a hajnalcsillag, Este van már csillag van az égen, Éva szívem Éva, Hidló végén, A karádi faluvégén, Béreslegény, Dunaparton van egy malom, Hol háltál az éjjel, Röpülj páva röpülj, Hej páva hej páva, Erdő erdő de magos a teteje, Kék ibolya búra hajtja a fejét, Által mennék én a tiszán, A szennai lipisen.

Digitális kultúra

- A tanuló adott szempontok alapján tudjon megfigyelni néhány, grafikai alkalmazással készített produktumot, és tudja személyes véleményét megfogalmazni.
- Tudjon létrehozni grafikai alkalmazással egyszerű, közvetlenül hasznosuló rajzot, grafikát, dokumentumot.
- Tudjon egy rajzos dokumentumot adott szempontok alapján értékelni, módosítani.
- Legyen képes egyszerű prezentáció, ábra, egyéb segédlet készítésére.
- Ismerje fel, játssza el, hajtsa végre néhány hétköznapi tevékenysége során tapasztalt, elemi lépésekből álló, adott sorrendben végrehajtandó cselekvést.
- Tudjon egy adott, mindennapi életből vett algoritmust elemi lépésekre bontani, tudja értelmezni a lépések sorrendjét, megfogalmazni az algoritmus várható kimenetelét.
- Próbáljon ki feladat, probléma megoldásához többféle algoritmust.
- Adott feltételeknek megfelelő kódsorozatot tervezzen és hajtasson végre; történeteket, meserészleteket jelenítsen meg padlórobottal vagy más eszközzel.

Rajz és vizuális kultúra

- Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználatára.
- A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve.
- Téralkotó feladatok során a személyes preferenciáknak és a funkciónak megfelelő térbeli szükségletek felismerése.
- A szobrászati, festészeti, tárgyművészeti, építészeti területek közötti különbségek további differenciálása (pl. festészetben belül: arckép, tájkép).
- Látványok, műalkotások megfigyeléseinek során kialakult gondolatok, érzések elmondására a tantervben meghatározott legfontosabb fogalmak használatával, az életkornak megfelelően.
- A médiaszövegekhez használt egyszerű kódok, kreatív kifejezőeszközök és azok érzelmi hatásának felismerése.
- Az életkorhoz igazodó biztonságos internet- és mobilhasználat szabályainak ismerete, alkalmazása. A hálózati kommunikációban való részvétel során fontos és szükséges viselkedési szabályok elsajátítása, alkalmazása. Életkorhoz igazodó fejlesztő, kreatív internetes tevékenységek megismerése.

Technika és tervezés

- Rajz, kép és szöveg alapján képes elvégezni a tevékenységet.
- Mindennapokban nélkülözhetetlen praktikus ismeretek – háztartási praktikák – elsajátítása és begyakorlása, tudatos vásárlás és egészségmegőrzés.

- Használati utasítások értő olvasása, betartása.
- Sikerélmények (a felfedezés és önálló próbálkozás öröme, a motiváló hatás érvényesülése tárgyaláskor).
- Adott szempontok alapján egyszerű tárgyakat önállóan tervez és készít.
- Alkotótevékenysége során figyelembeveszi az anyagok felhasználhatóságát és formálhatóságát.
- Ismeri környezetében fellelhető szakmákat.
- A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.
- Modellkészítés mintakövetés után, növényápolás ismeretei
- Munkaeszközök célszerű megválasztása és szakszerű, balesetmentes használata.
- A kerékpár használatához szükséges ismeretek elsajátítása.
- Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.
- Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.
- Életkori szintnek megfelelő probléma felismerés, problémamegoldás.
- A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.

Testnevelés

Előkészítő és preventív mozgásformák:

- Egyszerű, általános bemelegítő gyakorlatok végrehajtása önállóan, zenére is.
- Önálló pulzusmérés csuklón.
- A nyújtó, erősítő, ernyesztő és légzőgyakorlatok pozitív hatásainak ismerete.
- A gyakorláshoz szükséges egyszerűbb alakzatok, térformák önálló kialakítása.
- Az alapvető tartásos és mozgásos elemek önálló bemutatása.
- A játékok, versenyek során tanúsított sportszerű viselkedés.

Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák:

- Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások kombinálása térben, szabályozott energiabefektetéssel, eszközzel, társakkal.
- A bonyolultabb játékfeladatok, a játékszerepek és játékszabályok alkalmazása.

Manipulatív természetes mozgásformák:

- A manipulatív természetes mozgásformák kombinálása térben és szabályozott energia befektetéssel.
- A rendszeres gyakorlás és siker mellett az önálló tanulás és fejlődés pozitív élményének megerősödése.

Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban:

- Részben önállóan tervezett 3-6 torna- és/vagy táncelem összekötése zenére is.
- A képességszintnek megfelelő magasságú eszközökre helyes technikával történő fel- és leugrás.
- Nyújtott karral történő támasz a támaszugrások során.
- Gurulások, átfordulások, fordulatok, dinamikus kar-, törzs- és lábgyakorlatok közben viszonylag stabil egyensúlyi helyzet.
- A tempóváltozások érzékelése és követése.

Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban:

- A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok vezető műveleteinek ismerete, precizításra törekedve történő végrehajtása, változó körülmények között.
- A 3 lépéses dobóritmus ismerete.
- A különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása játékos körülmények között, illetve játékban.
- Tartós futás egyéni tempóban, akár járások közbeiktatásával is.
- A Kölyökatletika eszköz- és versenyrendszerének ismerete.

- A Kölyökatlétikával kapcsolatos élmények kifejezése.

Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban:

- A tanult sportjátékok alapszabályainak ismerete.
- Az alaptechnikai elemek ismerete és azok alkalmazása az előkészítő játékok során.
- A sportszerű viselkedés megmutatkozása.

Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban:

- Néhány önvédelmi fogás bemutatása párban.
- Előre, oldalra és hátra esés, tompítással.
- A tolások, húzások, emelések és hordások erő kifejtésének optimalizálódása.
- A sportszerű küzdés betartására törekvés.
- Az saját agresszió kezelése.
- Az önvédelmi feladatok céljának megértése.

Úszás

- Az elsajátított egy (vagy több) úszásnemben helyes technikával úszik.
- Aktívan részt vesz az uszodában végzett mozgásformák elsajátításában, gyakorlásában.

Hit és erkölcsstan

Bibliaismeret

- Részvétel a közös feladatokban, beszélgetésekben, játékokban
- Életkorának megfelelően értelmezze a magvető és az irgalmas samaritánus példázatát, ismerje Zákeus, Nikodémus és Péter személyét.
- Tudja elmondani saját szavaival, hogy mit ünnepünk pünkösdkor, illetve mi a Szentlélek személyének a munkája a világban. Ismerje az Apostolok Cselekedetei könyv felépítését
- Az Ároni áldás, a Jn 8,36.. és a Rm 8,14-15. memoriter szintű ismerete
- Tudja elmondani saját szavaival, hogy mit ünnepünk adventkor.
- Ismerje a bibliai teremtetéstörténetet.

Erkölcsstan

A tanuló

- meggyőződjön róla, hogy a hiányosságok javíthatók, a gyengeségek fejleszthetők, és teljesíthető rövid távú célokat tűz maga elé saját tudásának és képességeinek fejlesztése céljából;
- célokat tűz ki maga elé, és azonosítja a saját céljai eléréséhez szükséges főbb lépéseket;
- saját maga is keres módszereket a stresszhelyzetben keletkezett negatív érzelmek, gondolatok és tettek kezeléséhez;
- megkülönbözteti a sértő és tiszteletteljes közlési módokat hagyományos és digitális környezetben egyaránt, saját érdekeit és véleményét másokat nem bántó módon fejezi ki;
- ismeri az állami, nemzeti és egyházi ünnepkörök jelentőségét, a hozzájuk kapcsolódó jelképeket, valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét;
- megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt, megoldási javaslatot tesz környezetének megőrzésére, esztétikus fejlesztésére;
- megérti, értelmezi az európai, a nemzeti kultúra eredetét, forrását.
- képes arra, hogy érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit vizuális, mozgásos vagy szóbeli eszközökkel kifejezze;
- érti és elfogadja, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, a hagyományaik is; kész arra, hogy ezt a tényt tiszteletben tartsa, és kíváncsi a sajátjától eltérő kulturális jelenségekre;
- érti, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, kész a megértett szabályok betartására, részt tud venni szabályok kialakításában;

- mások helyzetébe tudja képzelni magát, és megérti a másik személy nézőpontját és érzéseit;
- csoportos tevékenységek keretében felismeri és megjeleníti az alapérzelmeket, az alapérzelmeken kívül is felismeri és megnevezi a saját érzelmi állapotait;
- felismeri a családtagokkal és barátokkal kapcsolatos pozitív és negatív érzéseit, törekszik ezek okainak feltárására, kezelésük érdekében erőfeszítéseket tesz;
- ismeri, és életkorának megfelelően alkalmazza a beszélgetés alapvető szabályait;
- ismeri a közvetlen lakóhelyéhez kapcsolódó legfontosabb kulturális és természeti értékeket;
- felismeri, hogy miért szükséges az élővilág védelme, minderről képes információt gyűjteni fizikai és digitális környezetben is;
- értelmezi a „jó” és a „rossz”, helyes és helytelen közötti különbségeket, azokat konkrét példákon keresztül alkalmazza, és megoldási javaslatokat fogalmaz meg a helytelen viszonyulásokkal kapcsolatban.
- céljai megvalósítása közben önkontrollt végez, siker esetén önjutalmazást gyakorol
- saját fejlődési folyamatait képes figyelemmel követni, jellemezni
- az önuralmat gyakorolja, annak cselekvési készségét alkalmazza
- képes terv kialakítására egy saját cél elérése érdekében: cselekvéses feladatok, tervszerű lépések meghatározása, a haladás ellenőrzése és értékelése
- a reális és irreális célokat képes megkülönböztetni, a vágyak és célok összefüggéseivel tisztában van
- képes stresszhelyzetek azonosítására saját példákon keresztül (jó és rossz stressz megkülönböztetése, a stressz- és indulatkezelés tudatos alkalmazása az azt megkívánó helyzetekben)
- felismeri a bántalmazást, ismeri annak megelőzési lehetőségeit, az elérhető segítő személyeket és szervezeteket
- tisztában van vele, hogy mindenkinek joga van a biztonsághoz és az emberi méltósághoz
- gyakorlati ismeretei vannak az erőszakmentes kommunikációról: az értő figyelemről és az én-közlésről
- az érvelés szabályait ismeri
- képes kölcsönös és megtartó kortárs kapcsolatok kezdeményezésére és fenntartására
- felismeri az előítéletet és ismeri a bizalom feltételeit
- ismeretei vannak a Kárpát-medencében élő magyarokról, a Magyarországon élő nemzetiségekről
- képes meghatározni az igazságosság és igazságtalanság fogalmát, a valós helyzetekben véleményt alakít ki ezekről
- alkalmazza az újítást és a kreativitást, mint a teremtetett értékek megőrzésének, fejlesztésének alapjait
- a közösségre vonatkozó szabályalkotási és -értékelési technikákat tudja alkalmazni
- a befogadó és együttműködő közösség jellemzőivel tisztában van
- az együttműködés, felelősségvállalás, feladatvállalás alapelveit ismeri
- tájékozott a gyermeki jogokról, ennek családi, iskolai és iskolán kívüli következményeiről
- ismeri a személyiségi jogokat és felismeri azok sérelmeit a virtuális és a valós térben
- a virtuális térben való viselkedés biztonsági szabályaival tisztában van
- tájékozott a környezetszennyezés jelenségével, fő területeivel kapcsolatban
- a fenntartható életvitel néhány alapelvét ismeri
- a mértékletes fogyasztási szokásokat gyakorolja
- ismeri a hulladék, a hulladék-újrahasznosítás és a szemét fogalmait
- ismer a környezet megújítása, szépítése, élhetőbbé tétele érdekében alkalmazott szokásokat

- ismeri az alábbi fogalmakat: tulajdonság, érzelem, önuralom, vágy, terv, siker, eredmény, meggyőződés, példakép együttérzés, bizalom, közösség, felelősség, következmény, feladatmegosztás, megértés, ismerős, barát, kortárs, vélemény, türelem, jog és kötelesség, hagyomány, tulajdon, ünnep, egyházi ünnep, természeti érték, történelmi érték, szabályalkotás, együttműködés, befogadás, felelősségvállalás, környezetszennyezés, környezettudatosság, újrahasznosítás, fejlődés, mértékletesség, környezetvédelem, teremtet rend, természeti érték, önzetlenség, mértékletesség, igazságosság, megbocsátás, lelkiismeret, világkép, Isten, halál, élet.

Német nyelv

Témakörök:

Család

Én és a családom. Családtagok bemutatása.

Otthon

Otthonom. Szűkebb és tágabb környezetem. A ház részei. Vidék és város. Német és osztrák városok

Otthoni tevékenységek. Kedvenc játékaim.

Étkezés

Napi étkezések. Kedvenc ételeim, italaim. Rendelés, recept.

Idő, időjárás

Évszakok és hónapok. A hét napjai és napszakok.

Öltözködés

Évszakok és ruhadarabok.

Sport

Testrészek és mozgás. Kedvenc sportom.

Iskola, barátok

Iskolám, osztálytermünk. Iskolák a nagyvilágban (Ki mit tanul?). Tantárgyak.

Osztálytársaim, barátaim.

Szabadidő

Szabadidős tevékenységeim.

Német és osztrák barátok szabadidős tevékenységei (levél).

Természet, állatok

Kisállatok. Kedvenc állataim. Állatok a ház körül. Vadon élő állatok.

Nyelvtan: cselekvés, történés, létezés, birtoklás kifejezése jelen időben; idő- és helyviszonyok kifejezése (in, aus, nach) számok (100-ig), minőség kifejezése (melléknév alapfokban); alanyeset, tárgyeset, modalitás (können, möchte); tagadás (nein, nicht, kein); kérdés

Angol nyelv

- A tanuló aktívan részt vesz a célnyelvi tevékenységekben, az egyszerű tanári utasításokat, megérti az egyszerű, ismerős kérdéseket, válaszol ezekre, kiszűri egyszerű, rövid szövegek lényegét.
- Elmond néhány verset, mondókát és néhány összefüggő mondatot önmagáról, minta alapján egyszerű párbeszédet folytat társaival.
- Ismert szavakat, rövid szövegeket elolvas és megért jól ismert témában.
- Tanult szavakat, ismerős mondatokat lemásol, minta alapján egyszerű, rövid szövegeket alkot.
- fő témakörök: üdvözlések, bemutatkozás; családtagok; lakás helyiségei, berendezési tárgyak, tevékenységek a lakásban; napi étkezések, alapvető ételek, italok; az óra, napszakok, a hét napjai, hónapok, évszakok, időjárás; számok 1-1000-ig, dátum; alapvető ruhadarabok; testrészek; sportok, szabadidős tevékenységek; napi rutin; iskolai tantárgyak, tárgyak, osztálytársak; vásárlás; főbb állatok; főbb ünnepek.

5. évfolyam

Irodalom

Témakörök:

Család, otthon, nemzet

- megismer műveket a magyar népmesék, műmesék, és más népek mítoszai köréből; valamint bibliai történeteket;
- tudatosítja a mese különféle műfaji változatainak, illetve egy-egy mű variánsainak létezését, a népmese és a műmese fogalmát;
- tudatosítja a valóság és mese (fikció) különbségét; egy-egy feldolgozás verses és prózai formáját;
- alkalmazni tudja a műfajjal kapcsolatos legfontosabb fogalmakat;
- képes cselekményismertetésre, hős-bemutatásra;
- megtanul és előad művet/műrészletet

Petőfi Sándor: János vitéz

- ismeri az epikai műnem jellegét (tér, idő, cselekmény, szereplő, elbeszélő);
- elemzi és minősíti ezeket a viszonyokat, szempontokat a *János vitéz* részletes feldolgozása során;
- jellemzi a mű szereplőit;
- megismeri a kapcsolódó elméleti fogalmakat (pl. verses epika; elbeszélő költemény);
- megkezd az ismerkedést a poétikai eszközökkel – a szóképek, alakzatok felismerése, megnevezése ettől kezdve folyamatos feladat;
- felismeri a versritmust;
- képes önálló szövegalkotási feladatok megoldására (különféle közlésformák; nézőpontváltás stb.);
- képes saját véleményének megfogalmazására;
- alkalmas memoriterek előadására (szövegrészletek a műből).

Szülőföld, táj

- tudatosítja, hogy vannak gyakori témák, motívumok az irodalomban;
- megismeri, hogy a tematika nem műnemhez, műfajhoz kötődik;
- érzékeli a szövegek műfaji különbségét
- megfigyeli a jellegzetes magyar tájak, városok megjelenítésének formáit;
- megismeri egy-egy jelentős alkotónak a szülőföldjéhez, a magyar tájhoz való viszonyulását (ez is fejleszti, alakítja a kötődés igényét; azonosítja a művekben megjelenített témát, motívumot, gondolatot, érzelmet, hangulatot)

Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk

- megismerkedik a házi olvasmányok megközelítési szempontjaival, lehetőségeivel;
- előzetesen felkészül a mű sok szempontú megközelítésére (feladatok; adatkeresés, jegyzetelés, vázlatkészítés stb.);
- képes szövegalkotási feladatok megoldására (szóban/írásban), pl. jellemzés, levél, elbeszélés, jellemzés nézőpontváltással, kreatív írás;
- képes szövegrészlet megtanulására, esetleg jelenet, dialógus előadására, dramatikus játékra

Egy szabadon választott magyar mese- vagy ifjúsági regény elemzése

- megismerkedik a házi olvasmányok megközelítési szempontjaival, lehetőségeivel;
- előzetesen felkészül a mű sok szempontú megközelítésére (feladatok; adatkeresés, jegyzetelés, vázlatkészítés stb.);
- képes szövegalkotási feladatok megoldására (szóban/írásban), pl. jellemzés, levél, elbeszélés, jellemzés nézőpontváltással, kreatív írás;
- képes szövegrészlet megtanulására, esetleg jelenet, dialógus előadására, dramatikus játékra

Magyar nyelvtan

Témakörök:

A kommunikáció alapjai

- A kommunikáció nem nyelvi jeleit megismeri, alkalmazza és üzenetét felismeri a mindennapi beszédhelyzetekben
- A nyelv zenei kifejezőeszközeit megismeri, alkalmazza
- Aktívan vesz részt különböző kommunikációs helyzetekben
- Az önálló véleményalkotás készsége fejlődik
- Képes a jelek felismerésére, elkülönítésére, csoportosítására
- A kommunikáció tényezőit megismeri
- A kommunikáció nem nyelvi jeleit felismeri, alkalmazza
- A kommunikációs kapcsolat illemszabályainak tudatosítása, alkalmazása

Helyesírás, nyelvhelyesség – játékosan

- Megismeri az alapvető helyesírási szabályokat (kiejtés elve, szóelemzés elve, hagyomány elve, egyszerűsítés elve)
- A megismert helyesírási eseteket felismeri írott szövegekben, és tudatosan alkalmazza a szövegalkotásban

Állandósult szókapcsolatok

- Szókincse, a nyelvhelyességi szabályok alkalmazása fejlődik
- Az állandósult szókapcsolatokat, szólásokat, közmondásokat értelmezi, szerkezetét, használati körét megfigyeli
- A leggyakoribb mindennapi metaforák jelentésszerkezetét megfigyeli a beszélt és írott szövegekben – játékos gyakorlatokkal

A nyelvi szintek: beszédhang, fonéma, szóelemek, szavak, szóösszetételek

- Megismeri a nyelv szerkezeti egységeit és azok funkcióit
- Nyelvi elemzőkészsége fejlődik
- Megismeri a beszédhangok képzését, csoportosításának alapjait
- Felismeri a szavak szerkezetét
- A főbb szóelemeket és funkciójukat (képző, jel, rag) felismeri, elkülöníti
- Megfigyeli a szavak jelentésbeli és pragmatikai szerepét a kommunikációban
- Képes az alapszófajok (ige, főnév, melléknév, számnév, névmás) felismerésére
- Megismer nyelvi játékokat, szójátékokat, szóalkotás különféle módjait megismerése, digitális programok használatával is

A szavak hangalakja és jelentése

- A hangalak és a jelentés kapcsolatát, illetve a jelentésmezőt felismeri
- Az egyjelentésű, a többjelentésű, az azonos alakú, az ellentétes jelentésű szavak, a rokon értelmű szavak, a hasonló alakú szavak, a hangutánzó és a hangulatfestő szavakat felismeri
- Gyakorlatot szerez a szavak jelentésviszonyainak sokféleségében

–

Matematika

Halmazok

- Halmazokba rendezés egy-két szempont szerint
- Halmazábra készítése
- Számhalmazok szemléltetése számegyenesen
- Részhalmazok felismerése ábráról

Matematikai logika, kombinatorika

- Egyszerű állítások logikai értékének (igaz vagy hamis) megállapítása
- Igaz és hamis állítások önálló megfogalmazása
- Nyitott mondatok igazsághalmazának megtalálása próbálgatással
- Kis elemszámú halmaz elemeinek sorba rendezése mindennapi életből vett példákkal

Természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek

- Számok helyi értékes írásmódjának használata nagy számok esetében
- Római számok írása, olvasása a következő jelekkel: I, V, X, L, C, D, M
- Osztók, többszörösök meghatározása; két szám közös osztóinak meghatározása; közös többszörösök meghatározása
- 2-vel, 5-tel, 10-zel, 100-zal való oszthatósági szabályok ismerete és alkalmazása
- A természetes számok csoportosítása osztóik száma alapján és adott számmal való osztási maradékuk szerint

Alapműveletek természetes számokkal

- Természetes számok összeadása, kivonása és szorzása írásban
- Írásbeli osztás algoritmus a kétjegyű természetes számmal
- Írásbeli osztás legfeljebb kétjegyű természetes számmal gyakorlati feladatok megoldása során; a hányados becslése
- A műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete és helyes alkalmazása fejen, írásban és géppel számolás esetén
- Egyszerű szöveges feladat matematikai tartalmának felismerése, és az annak megfelelő művelet sor felírása
- A gyakorlati problémákban előforduló mennyiségek becslése
- Az alapműveletek tulajdonságainak (felcserélhetőség, csoportosíthatóság, szétagolhatóság) ismerete és alkalmazása a gyakorlatban
- Kapott eredmény ellenőrzése; észszerű kerekítés

Egész számok; alapműveletek egész számokkal

- Egész számok ismerete, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen. Ellentett, abszolút érték fogalmának ismerete és alkalmazása
- Alapműveletek elvégzése az egész számok körében
- Az alapműveletek tulajdonságainak (felcserélhetőség, csoportosíthatóság, szétagolhatóság) ismerete és alkalmazása a gyakorlatban
- A műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete és helyes alkalmazása fejen, írásban és géppel számolás esetén

Közösleges törtek, tizedes törtek, racionális számok

- Törtrészek ábrázolása, törtrészeknek megfelelő törtszámok meghatározása
- Törtek összehasonlítása, egyszerűsítés, bővítés
- Számok helyi értékes írása tizedes törtek esetén
- Számok ábrázolása számegyenesen

Alapműveletek közösleges törtekkel

- Alapműveletek elvégzése a közösleges törtek körében
- Az alapműveletek tulajdonságainak (felcserélhetőség, csoportosíthatóság, szétagolhatóság) ismerete és alkalmazása a gyakorlatban
- A műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete és helyes alkalmazása
- Egyszerű szöveges feladat matematikai tartalmának felismerése, és az annak megfelelő művelet sor felírása

Alapműveletek tizedes törtekkel

- Tizedes törtek összeadása, kivonása és szorzása írásban
- Tizedes törtek írásbeli osztása legfeljebb két tizedes jegyet tartalmazó számmal gyakorlati feladatok megoldása során; a hányados becslése
- Az alapműveletek tulajdonságainak (felcserélhetőség, csoportosíthatóság, szétagolhatóság) ismerete és alkalmazása a gyakorlatban

- A műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete és helyes alkalmazása írásban és géppel számolás esetén
- Egyszerű szöveges feladat matematikai tartalmának felismerése, és az annak megfelelő művelet sor felírása

Arányosság, százalékszámítás

- Egyenes arányosság felismerése hétköznapi helyzetekben
- Az egyenes arányosság és a mérés kapcsolatának felismerése
- Hosszúság, űrtartalom, tömeg, idő szabványmértékegységeinek ismerete
- Az ismert szabványmértékegységek átváltása helyi értékes gondolkodás alapján

Egyszerű szöveges feladatok

- Matematikai tartalmú egyszerű szöveges feladatok megoldása különféle módszerekkel, például szakaszos ábrázolással, visszafelé gondolkodással
- A megoldás ellenőrzése
- Gyakorlati problémákban előforduló mennyiségek becslése

A függvény fogalmának előkészítése

- A matematikából és a mindennapi életből vett megfeleltetések legalább egy lehetséges szabályának megadása
- Tájékozódás térképen, nézőtéren, sakktáblán és a koordináta-rendszerben

Sorozatok

- Sorozatok létrehozása számokból, jelekből, alakzatokból
- Sorozatok adott szabály szerinti folytatása

Mérés, mértékegységek

- Szögtartomány ismerete; összehasonlítás, csoportosítás; szögmérés
- Terület, térfogat és űrtartalom mérése gyakorlati helyzetekben alkalmi és szabványegységekkel a természetes és az épített környezetben
- Téglalap, négyzet és háromszög kerületének, területének mérése a természetes és az épített környezetben
- Téglalap, négyzet kerületének, területének kiszámítása
- Téglatest, kocka alakú tárgyak felszínének és térfogatának mérése a természetes és az épített környezetben
- Téglatest, kocka alakú tárgyak felszínének és térfogatának kiszámítása

Síkbeli alakzatok

- Környezetünk tárgyaiban a geometriai alakzatok felfedezése
- Egyenes, félegyenes és szakasz megkülönböztetése
- Síkbeli alakzatok közül a sokszögek kiválasztása
- Háromszögek tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: belső szögek összege, háromszög-egyenlőtlenség
- Téglalap és négyzet tulajdonságainak ismerete, alkalmazása

Transzformációk, szerkesztések

- Egybevágó alakzatok felismerése a természetes és az épített környezetben
- Tengelyesen szimmetrikus alakzatok felismerése a természetes és az épített környezetben
- Alapszerkesztések: szakaszfelező merőleges, merőleges és párhuzamos egyenesek szerkesztése
- Szerkesztéshez terv, előzetes ábra készítése
- Néhány adott feltételnek megfelelő ábra pontos szerkesztése

Térgeometria

- Környezetünk tárgyaiban a geometriai testek felfedezése

- Téglatest, kocka tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló
- Testek közül gömb kiválasztása
- Testekről, építményekről nézeti rajzok, alaprajzok, hálók készítése

Leíró statisztika

- A hétköznapi életből gyűjtött adatok táblázatba rendezése, ábrázolása hagyományos és digitális eszközökkel kisméretű minta esetén
- Azonos adathalmazon alapuló kördiagram és oszlopdiagram összehasonlítása becslés alapján kisméretű minta esetén
- Táblázatból adatgyűjtés adott szempont szerint
- Átlag fogalmának ismerete, alkalmazása

Valószínűség-számítás

- Valószínűségi játékok és kísérletek adatainak tervszerű gyűjtése
- A „biztos”, a „lehetséges, de nem biztos” és a „lehetetlen” események felismerése

Történelem

- Ismerje a nagy történelmi korszakok elnevezését és időhatárait
- Használja az idő tagolására szolgáló kifejezéseket
- Tudja időrendbe állítani a történelmi eseményeket
- Ismerje fel a címerek és zászlók alkotóelemeit, pecsét használatának alapjait
- Ismerje a kiemelten fontos esemény és jelenség időpontját
- Ismerje az egyes történelmi eseményekhez, folyamatokhoz tartozó történelmi személyiségeket, helyszíneket és a kapcsolódó fogalmakat
- Fogalomhasználata az egyes korszakoknak megfelelő legyen
- Sajátítsa el a történelmi atlasz használatát
- Tanári útmutatással legyen képes a történelmi események, folyamatok értékelésére
- Tudjon rövid, szöveges vázlatot készíteni tanári irányítással
- Tudjon egyszerű történelmi forrásokat értelmezni, tartalmukat összefoglalni
- Tudjon önállóan véleményt alkotni, az eseményekhez kapcsolódóan kérdést feltenni
- Legyen képes tanári útmutatással egyes események ismertetésére, kiselőadás összeállítására, prezentálására
- Ismerje az ókori nagy kultúrák életmód- és kultúrtörténetének alapjait
- Tudja bemutatni az ókori hadviselés legalapvetőbb jellemzőit
- Ismerje az ókori legfontosabb mítoszokat, mondákat, történeteket, elbeszéléseket
- Ismerje a kereszténység főbb tanításait, jelképeit
- Ismerje a középkori életmód- és kultúrtörténet alapvető elemeit (falusi, városi életforma, egyház szerepe a középkorban)
- Ismerje a középkori kultúra főbb vonásait (művészeti irányzatok jellemzői)
- Ismerje a középkori hadviselés jellegzetességeit
- Ismerje a középkori magyar történelem legfontosabb eseményeit, jelenségeit, folyamatait és fordulópontjait
- Ismerje a középkori magyar történelem kiemelkedő alakjait, cselekedeteiket, a történelmi folyamatokban betöltött szerepüket
- Ismerje a középkori magyar történelemhez kapcsolódó mondákat, történeteket
- Legyen képes elhelyezni a magyar történelem főbb eseményeit a középkori történelmi folyamatokban

Német nyelv

Témakörök:

Otthon

- Családtagok otthoni feladatai. Napirend. Családi ünnepek.

- Vidék és város összehasonlítása
- Német hírességek bemutatása
- Foglalkozások és helyszíneik

Étkezés

- Receptek, főzés, sütés.
- Bevásárlás

Idő, időjárás

- Az óra.
- Öltözködés. Kedvenc ruháim. Ruházati boltban vásárlás

Sport

- Testrészek.
- Sportok, sportfelszerelések. Kedvenc sportom.

Iskola, barátok

- Iskolám, osztálytermünk. Iskolaszerek.
- Tanórán kívüli közös programjaink.

Szabadidő, szórakozás

- Szabadidős tevékenységek, kedvenc időtöltésem. Közös időtöltés barátokkal.
- Internet, interaktív játékok.

Természet, állatok

- Vadon élő és állatkerti állatok. –
- Állatkertek Németországban, Ausztriában, Svájcban

Ünnepek és hagyományok

- Családi és iskolai ünnepek. (születésnap, farsang).

Város, bevásárlás

- Városok, települések, falvak. Épületek, utcák.
- Az én városom/falum.
- Vásárlás.

Utazás, pihenés

- Vakáció, nyaralás.
- Közlekedési eszközök.

Fantázia és valóság

- Képzeletem világa (fantasztikus szótár, egy jelmez készítése).

Egészséges életmód

- A rendszeres testedzés.

Nyelvtani fogalomkörök: múltidő, jövő idő, müssen, wollen, birtokos névmás, tulajdonnevek birtokos esete, helyviszonyok kifejezése elöljárókkal, sorszámnevek, melléknévragozás, a főnév részes esete

Angol nyelv

A kerettantervek a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelítik meg. Az egyes témakörök mellett az adott évfolyamokra kötelező nyelvi funkciók és nyelvi elemek, struktúrák kerültek meghatározásra, melyek az előző oktatási szakaszra megadottakat bővítik, azokra épülnek.

Angol nyelvi funkciók az 5. évfolyamra (a zárójelben olvasható angol nyelvű kifejezések példák):

- köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése (Hello! Good morning! Good night! Goodbye! Bye-bye! Take care! How are you? Fine, thanks. I'm OK.)
- köszönet kifejezése (Thanks. Thanks a lot. Thank you very much.)
- köszönetre történő reakció megfogalmazása (You're welcome. No problem.)
- bemutatkozás megfogalmazása (My name is ... Hello. Hi! Nice to meet you.)

- információkérés, információadás (What's your name? My name is Peter. How old are you? I'm 10. Where are you from? I'm from Budapest. When's your birthday? On 4th July. What's your favourite animal? My favourite animals are cats. Have you got a pet? Yes, a cat. No, I haven't. Have you got any brothers or sisters? Yes, a brother. No, I haven't.)
- hogylét iránti érdeklődés (How are you? What's wrong?)
- hogylét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése (I'm fine, thanks. I'm OK.)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (I am sorry. I'm very sorry.)
- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (That's OK. No problem.)
- jókívánságok kifejezése (Happy birthday! Good luck! Congratulations!)
- főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok (Merry Christmas! Happy New Year! Happy Easter!)
- megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegben, pl. baráti levélben és e-mailben (Dear Peter, Best wishes)
- véleménykérés és arra reagálás (Do you agree? Yes, I do. No, I don't. What do you think? I think ...)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Do you like ...? Yes, I do. No, I don't. What's your opinion about ...? I think ...)
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (What is this? What is it like? It's .../ It's big and comfortable. What's ... in English? What's ... in Hungarian?)
- igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Yes, I have. No, I haven't. Yes, I do. No, I don't.)
- tudás, illetve nem tudás kifejezése (I know. I don't know. I have no idea.)
- nem értés megfogalmazása (I don't understand.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Can you repeat it? Can you spell it for me?)
- alapvető érzések kifejezése (I'm cold. I'm hungry. I'm happy/sad/angry.)
- akarat, kívánság kifejezése (Would you like a ...? Yes, please. No, thanks. I would like ...)
- kérés és arra reagálás (Can you give me a pen? Can I get a pen? Yes, here you are. Sorry, I can't.)
- javaslat és arra reagálás (Let's go to the cinema., Good idea. Would you like to come to the cinema? Yes, sure.)
- meghívás és arra reagálás (Can you come to my party? Yes, thanks. Sorry, I can't. I'd like to invite you to my party.)
- kínálás és arra reagálás (Would you like an orange? Here you are. Yes, please. No, thank you. Thank you.)
- betűzés kérésének kifejezése (Could you spell it, please?)
- utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése (Come here, please. Read the text, please.)

Angol nyelvi elemek, struktúrák az 5. évfolyamra (a zárójelben olvasható angol nyelvű kifejezések példák):

- létezés kifejezése jelen időben: 'to be' létige (I'm ... I'm not ... Are you ...? Is he ...? Who is he? What's that?)
- szokásos cselekvés, történés kifejezése jelen időben: Present Simple (I eat bread for breakfast. I don't like cheese. Do you play tennis?)
- cselekvés, történés kifejezése jelen időben: Present Continuous (Why is she crying? I'm not listening. I'm leaving.)
- létezés kifejezése múlt időben: 'to be' létige (I was ... I wasn't ... Were you ...? Was he...? Who was there? What was that?)

- cselekvés, történés kifejezése múlt időben: Past Simple (I ate bread for breakfast. I didn't see the film. Did you visit Joe?)
- jövő idejűség kifejezése: 'going to' (I'm going to be a doctor. It's going to rain.)
- felszólító mód: felszólítások (Come here. Don't shout.)
- kérdőmondatok, kérdőszavak (who?, when?, where?, what?, how?)
- birtoklás: birtokos névmások és 's genitive (My, your, his/her/its, our, their, Joe's brother ...)
- mennyiségi viszonyok: egyes és többes szám (dog-dogs, child-children)
- mennyiségi viszonyok: számok (one, two, ..., hundred), sorszámok (first, second, third...)
- mennyiségi viszonyok: megszámlálható főnevek (How many CDs have you got? I've got a lot of/few CDs.)
- mennyiségi viszonyok: megszámlálhatatlan főnevek (How much money have you got? I've got a lot of/little money.)
- térbeli viszonyok: prepozíciók, helyhatározók (here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between ...)
- időbeli viszonyok: gyakoriság (How often? always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day), időpontok/dátumok (in 1997, in July, at 5 o'clock, on Monday, It's eight. It's quarter to eight.)
- minőségi viszonyok: rövid melléknevek fokozása (Tom's younger than Sue. Mary is the prettiest girl.)
- minőségi viszonyok: rendhagyó melléknevek fokozása (good/bad, better/worse)
- modalitás: 'can', 'must' segédige (I can/can't swim. I must go.)
- szövegösszetartó eszközök: névelők (a, an, the), mutató névmások (this, that, these, those), kötőszavak (and, or, but, because), névmások (I, he, they..., me, him, them...), some/any (There are some pencils in the bag. Have you got any sisters? I haven't got any matchboxes. There's some water in the vase., There isn't any juice in my glass.), határozatlan névmások (somebody, anybody, nobody, everybody)

Természettudomány

Növények testfelépítése

- felismeri és megnevezi a növények életfeltételeit, életjelenségeit;
- összehasonlítja az ismert hazai természetű vagy vadon élő növényeket adott szempontok (testfelépítés, életfeltételek, szaporodás) alapján;
- felismeri és megnevezi a növények részeit, megfigyeli jellemzőiket, megfogalmazza ezek funkcióit;
- összehasonlítja ismert hazai természetű vagy vadon élő növények részeit megadott szempontok alapján;
- ismert hazai természetű vagy vadon élő növényeket különböző szempontok szerint csoportosít;
- azonosítja a lágyszárú és a faszárú növények testfelépítése közötti különbségeket

Állatok testfelépítése

- felismeri és megnevezi az állatok életfeltételeit és életjelenségeit;
- összehasonlítja az ismert hazai házi vagy vadon élő állatokat adott szempontok (testfelépítés, életfeltételek, szaporodás) alapján;
- felismeri és megnevezi az állatok testrészeit, megfigyeli jellemzőiket, megfogalmazza ezek funkcióit;
- az állatokat különböző szempontok szerint csoportosítja;
- azonosítja a gerinctelen és a gerinces állatok testfelépítése közötti különbségeket;
 - mikroszkóp segítségével megfigyeli egysejtű élőlényeket.

Anyagok és tulajdonságai

- felismeri és megfigyeli a környezetben előforduló élő és élettelen anyagokat, megadott vagy önállóan kitalált szempontok alapján csoportosítja azokat;
- felismeri a különböző természetes és mesterséges anyagokat, ismeri azok tulajdonságait, felhasználhatóságukat, ismeri a természetes és mesterséges környezetre gyakorolt hatásukat;
- tudja a becsléseket, méréseket és a mérőeszközöket különféle fizikai paraméterek meghatározására;
- önállóan végez egyszerű kísérleteket.

Mérések, mértékegységek, mérőeszközök

- önállóan végez becsléseket, méréseket és használ mérőeszközöket a hőmérséklet, a hosszúság, a tömeg, az űrtartalom és az idő meghatározására;
- észleli, méri az időjárási elemeket, a mért adatokat rögzíti, ábrázolja;
- Magyarországra vonatkozó adatok alapján kiszámítja a napi középhőmérsékletet, a napi és évi közepes hőingást;
- leolvassa és értékeli a Magyarországra vonatkozó éghajlati diagramok és éghajlati térképek adatait

Tájékozódás az időben

- tervet készít saját időbeosztására vonatkozóan;
- megfigyeli a természet ciklikus változásait;
- megérti a Föld mozgásai és a napi, évi időszámítás közötti összefüggéseket;
- modellezi a Nap és a Föld helyzetét a különböző napszakokban és évszakokban.

Tájékozódás a térben, alapvető térképészeti ismeretek

- mágneses kölcsönhatásként értelmezi az iránytű működését;
- felismeri a felszínformák ábrázolását a térképen;
- megérti a méretarány és az ábrázolás részletessége közötti összefüggéseket;
- fő- és mellékégtájak segítségével meghatározza különböző földrajzi objektumok egymáshoz viszonyított helyzetét;
- felismeri és használja a térképi jelrendszert és a térképajtákat (domborzati térkép, közigazgatási térkép, autós térkép, turistatérkép).

Alapvető életjelenségek és folyamatok

- megnevezi az éghajlat fő elemeit;
- jellemzi és összehasonlítja az egyes éghajlati övezeteket (forró, mérsékelt, hideg);
- értelmezi az évszakok változását;
- értelmezi az időjárás-jelentést;
- piktogramok alapján megfogalmazza a várható időjárást

Az emberi szervezet működése, testi- lelki egészség

- felismeri és megnevezi az emberi test fő részeit, szerveit;
- látja az összefüggéseket az egyes szervek működése között;
- érti a kamaszkori testi és lelki változások folyamatát, élettani hátterét;
- tisztában van az egészséges életmód alapelveivel, azokat igyekszik betartani

Technika és tervezés

- A technikai elveivel környezet jelentőségének felismerése.
- Ismerkedés a környezet tudatos átalakításának elveivel és szükségességével.
- Egyszerű, mindennapos technikai rendszerek azonosítása.
- A kommunikáció alapfogalmainak alkalmazása, tömegkommunikációs eszközök kezelése. Egyszerű műveleti algoritmusok értelmezése és végrehajtása (egyszerű tervek és vázlatrajzok készítése).
- Becslés centiméter pontossággal, mérés milliméter pontossággal. Egyszerű műszaki rajzok olvasása és készítése.

- A gyalogos, a kerékpáros és a tömegközlekedés szabályainak és helyes magatartásformáinak alkalmazása. A következetes és rendszeres tisztálkodás ismerete.
- Az egészséges táplálkozás jelentőségének felismerése.
- A családi munkamegosztás ismerete, a házi és ház körüli munkák gyakorlása.
- A szükséges eszközök és szerszámok szakszerű és balesetmentes használata. Környezetkímélő magatartás és takarékoság fontosságának felismerése.

Ének-zene

- Képes a tanuló legalább 15 népzenei, 25 egy- és többszólamú történeti ének, műzenei alkotást, idézetet emlékezetből, g–f’ hangterjedelemben egyénileg, kamaraének és csoportos formában, lehetőség szerint eredeti nyelven előadni.
- Képes kifejezően, tiszta intonációval énekelni, és új darabokat megfelelő előkészítést követően hallás után és jelrendszerről megtanulni.
- Ismeri a régi- és új stílusú népdalok jellegzetességeit, a kapcsolódó zenei kifejezésekkel (ereszkedő- és kupolás dallamvonal, visszatérő- és kvintváltó szerkezet, tempo giusto-, parlando-, rubato előadásmód)
- A többszólamú énekes zeneműveket biztos szólamtudással képes megszólaltatni.
- Énektechnikája, lapról olvasási készsége, harmonikus hallásuk alkalmassá teszi a magas szintű kóruséneklésre.
- Megismeri és értelmezi, a kottakép dallami-(neuma, kvadrát notáció, négyvonalas rendszer, ötvonalas rendszer), ritmikai elemeit. (4/2, 3/2, 3/1, 12/8, alla breve, harmincketted tizenhatod, kis éles. kis nyújtott, váltakozó ütem)
- Ismeri a k7, n7, b2, Sz7 hangközöket, hangköz fordításokat, a hangnemeket 4# és 4b előjegyzésig.
- Felismeri, lejegyzí és megszólaltatja a tanult zenei elemeket.
- Az ismert dalokat olvassa hangjegyről és éneкли emlékezetből szolmizálva, abszolút neveikkel.
- A formai építkezés jelenségeit felismerik és meg tudják fogalmazni. (motívum, egytagú-, kéttagú-, háromtagú (da Capo-s) forma, variációs forma)
- Megkülönbözteti a tárogató, cimbalom, köcsögduda, doromb, hatlyukú (népi) furulya, tilinkó, kaval, koboz, ütőgardon, tambura, lant, csembaló, orgona, harangjáték, harsona, tuba hangszínét, felismerik a népi zenekar, barokk zenekar hangzását.
- Ismeri a középkor, reneszánsz zenei jellemzőit, szerkesztésmódjait (kánon, orgánum, burden, homofónia, polifónia, imitáció, a capella, augmentáció, diminúció)zenei műfajait (motetta, mise, madrigál, társas ének, históriás ének, zsoltár, gregórián ének, trubadúr ének, egyházi népének), legfontosabb zeneszerzőit (Pierluigi da Palestrina, Orlando di Lasso, Josquin des Pres, Tinódi Lantos Sebestyén)
- A zenehallgatásra kiválasztott művek közül 15 alkotást/műrészletet ismer.

Digitális kultúra

A tanuló az *Algoritmizálás és blokkprogramozás* témakör végére

- megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat;
- ismeri és tanári segítséggel használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- ismeri és használja a programozási környezet alapvető eszközeit.

A tanuló az *Online kommunikáció* témakör végére

- tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.

A tanuló a *Robotika* témakör végére

- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit.

A tanuló a *Szövegszerkesztés* témakör végére

- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
- a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat;
- ismeri és kritikusan használja a nyelvi eszközöket (például helyesírás-ellenőrzés, elválasztás);
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

A tanuló a *Bemutatókészítés* témakör végére

- egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat;
- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

A tanuló a *Multimédiás elemek készítése* témakör végére

- ismeri egy bittérképes rajzolóprogram használatát, azzal ábrát készít;
- bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő programban rajzeszközökkel ábrát készít.

A tanuló az *Információs társadalom, e-Világ* témakör végére

- önállóan keres információt, a találatokat hatékonyan szűri;
- az internetes adatbázis-kezelő rendszerek keresési űrlapját helyesen tölti ki;
- ismeri az információs társadalom múltját, jelenét és várható jövőjét;
- védekezik az internetes zaklatás különböző formái ellen, szükség esetén segítséget kér.

A tanuló a *A digitális eszközök használata* témakör végére

- célszerűen választ a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül;
- önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat;
- használja a digitális hálózatok alapszolgáltatásait.

Rajz és vizuális kultúra

- A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek megfelelő alkalmazása az alkotó tevékenység során a vizuális emlékezet segítségével és megfigyelés alapján.
- Egyszerű kompozíciós alapelvek a kifejezésnek megfelelő használata a képalkotásban.
- Szöveg és kép együttes jelentésének értelmezése különböző helyzetekben és alkalmazása különböző alkotó jellegű tevékenység során. Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján egyszerű következtetések megfogalmazása.
- Néhány rajzi és tárgykészítési technika megfelelő használata az alkotótevékenység során.
- A legfontosabb művészettörténeti korok azonosítása.
- Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások elemzése során a vizuális megfigyelés pontos megfogalmazása

Testnevelés

Gimnasztika és rendgyakorlatok prevenció, relaxáció

- megnevez és bemutat egyszerű relaxációs gyakorlatokat;
- a mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépíti a korrekciós gyakorlatokat;
- a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásai ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet.

Atlétikai jellegű feladatmegoldások

- futótechnikája – összefüggő cselekvéssor részeként – eltérést mutat a vágta- és a tartós futás közben;
- magabiztosan alkalmazza a távol- és magasugrás, valamint a kislabdahajítás és súlylökés – számára megfelelő – technikáit.

Torna jellegű feladatmegoldások

- segítségadással képes egy-egy általa kiválasztott tornaelem bemutatására és a tanult elemekből önállóan alkotott gyakorlatsor kivitelezésére.

Testnevelési és népi játékok; Sportjátékok

- a sportjátékok előkészítő kisjátékaiban tudatosan és célszerűen alkalmazza a technikai és taktikai elemeket;
- a testnevelési és sportjáték közben célszerű, hatékony játék- és együttműködési készséget mutat;
- a tanult testnevelési és népi játékok mellett folyamatosan, jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat.

Önvédelmi és küzdősportok

- a küzdő jellegű feladatokban életkorának megfelelő asszertivitást mutatva tudatosan és célszerűen alkalmazza a támadó és védő szerepeknek megfelelő technikai és taktikai elemeket;
- a tanári irányítást követve, a mozgás sebességét növelve hajt végre önvédelmi fogásokat, ütéseket, rúgásokat, védekeket és ellentámadásokat.

Alternatív környezetben űzhető mozgásformák

- ellenőrzött tevékenység keretében rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

Úszás

- az elsajátított egy (vagy több) úszásnemben helyes technikával, készségszinten úszik;
- rendszeresen végez számára megfelelő vízi játékokat, és hajt végre úszástechnikákat;
- tudatosan, összehangoltan végzi a korrekciós gyakorlatait és uszodai tevékenységét, azok megvalósítása automatikussá, mindennapi életének részévé válik.

Hit és erkölcsstan

Erkölcsstan

Éntudat - Önismeret

- megismeri az önazonosság fogalmát és jellemzőit, azonosítja saját személyiségének néhány elemét;
- ismer testi-lelki egészséget őrző tevékenységeket és felismeri a saját egészségét veszélyeztető hatásokat. Megfogalmazza a saját intim terének határait.

Család – Helyem a családban

- megfigyeli, hogy saját érzelmi állapota és viselkedése milyen következményekkel járhat, és milyen hatást gyakorolhat a társas kapcsolatainak alakítására;
- képes a helyzetnek megfelelő érzelmek kifejezésére;
- a családjában és ismeretségi körében talál olyan mintákat, amelyek példaként szolgálnak számára;
- megfogalmazza, hogy a szeretetnek, a bizalomnak, tiszteletnek milyen szerepe van a családban, a barátságokban és a párkapcsolatokban;
- megfelelő döntéseket hoz arról, hogy az online térben, milyen információkat oszthat meg önmagáról.

Társas tudatosság és társas kapcsolatok

- helyesen feltérképezi, hogy saját érzelmi állapota és viselkedése milyen következményekkel járhat, és milyen hatást gyakorolhat a társas kapcsolatainak alakítására;
- képes a helyzetnek megfelelő érzelmek kifejezésére;
- a családjában és ismeretségi körében talál olyan mintákat, amelyek példaként szolgálnak számára;

- megfogalmazza, hogy a szeretetnek, az elkötelezettségnek, bizalomnak, tiszteletnek milyen szerepe van a barátságokban, a páros kapcsolatokban, és az iskolai közösségekben

Bibliaismeret

- Részvétel a közös feladatokban, beszélgetésekben, játékokban
- A Biblia főbb jellemzőinek ismerete
- Ismerje a következő bibliai történeteket: Dávid és Góliát, Jézus születése, halála és feltámadása, A jó pásztor története
- A Miatyánk, az I. Tim.3:16-17., és az I.Sám 16:7/b memoriter szintű ismerete
- Életkorának megfelelően definiálja a következő fogalmakat: bűn, hit, Krisztus, szeretet
- Tudja megfogalmazni az advent, a karácsony, a nagypéntek és a húsvét lényegét.
- Ismerje Káin és Ábel, valamint Salamon ítéletének történetét.
- A tíz parancsolat (2. Móz.20:2-17), a Péld. 9:10., az ApCsel 1:8. memoriter szintű ismerete
- Tudja megfogalmazni a virágvasárnap és a pünkösöd, mint keresztény ünnep lényegét.

6. évfolyam

Irodalom

Témakörök:

Hősök az irodalomban

A tanuló

- megismeri a ballada műfaji jellemzőit, sajátos szerkesztés- és előadásmódját;
 - tudja, hogy a népköltészeti alkotások többféle változatban létezhetnek;
 - elő tud adni egy népballadát (memoriter);
 - értelmezi Arany János *A walesi bárdok* című balladáját (memoriter);
- műismereti minimuma: egy népballada és egy Arany-ballada.

A tanuló

- a már korábban ismert művek olvasásával felidézi a műfaji sajátosságokat;
- felidéz népköltészeti műfajokat;
- megismer, rendszerez mondatípusokat;
- kreatív írásokat készít (pl. helyi monda, keletkezéstörténet);

képes Arany János *Rege a csodaszarvasról* című művének elemző bemutatására (részletek, memoriter is), a mondai anyag és a művészi feldolgozás összevetésére.

Arany János: Toldi

A tanuló

- felismeri az elbeszélő költemény műfaját;
 - elemzi a tér- és időviszonyokat; ismeri a cselekményt; jellemzi a szereplőket és minősíti kapcsolataikat a *Toldi* részletes feldolgozása során;
 - alkalmazza a kapcsolódó elméleti fogalmakat (pl. verses epika; elbeszélő költemény);
 - felismeri a poétikai eszközöket (szóképek, alakzatok), a versritmust;
 - képes önálló szövegalkotási feladatok megoldására (különböző közlésformák; nézőpontváltás stb.);
 - képes saját véleményének megfogalmazására;
- tud memoritereket előadni (szövegrészletek a műből).

Szeretet, hazaszeretet, szerelem

A tanuló

- megkülönbözteti az epikai és lírai műnemet (az ábrázolás irányultsága alapján);
- felismeri a lírai műnemnek a líra alanyára vonatkoztatottságát (bármely líratípusban, pl. gondolat- vagy hangulatlíra);
- bővíti ismereteit a kifejezőmódokról;

- felismer jellemző témákat, motívumokat (pl. természet, évszakok, napszakok); felismeri a művészi stílusesszközöket és elemzi azok hatását.

Prózai nagyepika – Gárdonyi Géza: Egri csillagok

A tanuló

- alkalmazza a házi olvasmányok korábban megismert megközelítési lehetőségeit;
- előzetesen felkészül a mű sok szempontú értelmezésére (feladatok; adatkeresés, jegyzetelés, vázlatkészítés stb.);
- képes szövegalkotási feladatok megoldására (szóban/ írásban), pl. leírás, jellemzés, elbeszélés nézőpontváltással, levél, kreatív írás;

képes szövegrészlet megtanulására, esetleg jelenet, dialógus előadására, dramatikus játékra.

Egy szabadon választott világirodalmi ifjúsági regény, ajánlott olvasmányok

A tanuló képes

- az elbeszélés, leírás, jellemzés közlésformáinak folyamatos gyakorlására;
- rövid érvelő szövegek készítésére;
- néhány, különféle típusú, a mindennapokban megjelenő írott és elektronikus szöveg elkészítésére (meghívó, e-mail stb.);

saját hibáinak felismerésére, javítására, igényli ezek kiküszöbölését gyakorlással, feladatmegoldással, és törekszik készség szintjének folyamatos fejlesztésére.

Magyar nyelvtan

Témakörök:

Élőbeszéd, írott szó

- Anyaggyűjtés különféle nyomtatott és elektronikus forrásokból az írott mű elkészítéséhez.
- A vázlatkészítés szabályainak, fajtáinak megismerése; gyakorlatok a vázlat kifejtéséhez, kiegészítéséhez.
- Néhány internetes szövegtípus formai és tartalmi jellemzőinek megfigyelése.
- Az írott és nyomtatott szöveg formájának üzenete.
- Az írásmű üzenetének, céljának, befogadójának megfelelő szókincs használata.
- Személyes élmények megfogalmazása különböző szöveg-típusokban: mese, elbeszélés, leírás, jellemzés, levél.

A szófajok rendszere

- A szavak egy lehetséges osztályának, a szófajok legjellemzőbb csoportjainak áttekintése, szövegbeli és kommunikációs szerepük megfigyelése, alkalmazásuk a kommunikációban.
- A szófaji csoportok jellemző alaktani viselkedésének megfigyelése, főbb jellemzőinek megnevezése.
- Az alapszófajok típusai, szerkezetük, szerepük a szövegalkotásban.
- Az ige szerkezete, az igekötők szerepe az ige folyamatosságának, az irányultságának kifejezésében; az ige aspektualitása.
- A főnevek kategóriái, a tulajdonnevek néhány tipikus fajtája, szerkezete.
- A névmások szövegszervező szerepének megfigyelése, alkalmazása a szövegalkotásban.
- A tanult alapszófajok leggyakoribb képzőinek megismerése, szóalkotási gyakorlatok.
- A magyar nyelv szerkezetének összehasonlítása a tanult idegen nyelv hangtani, szótani szerkezetével.

A sajtó és az internet világa

- Szövegalkotás az internetes műfajokban: pl. e-mail, komment.
- Az írás nem nyelvi jeleinek (betűforma, -nagyság, sorköz, margó, távolság, színek, kiemelések stb.), a szöveg képének az írott üzeneten túli jelentése.
- A kézzel írt és a számítógépes szövegek különbözőségei, hasonlóságai.

Matematika

Halmazok

- Halmazokba rendezés egy-két szempont szerint
- Halmazábra készítése
- Számhalmazok szemléltetése számegyenesen
- Részhalmazok felismerése ábráról
- Halmazok közös részének és egyesítésének megállapítása ábrázolás segítségével.

Matematikai logika, kombinatorika

- Egyszerű állítások logikai értékének (igaz vagy hamis) megállapítása
- Igaz és hamis állítások önálló megfogalmazása
- A matematikai logika egyszerű, a korosztály számára érthető szakkifejezéseinek ismerete és használata
- Kis elemszámú halmaz elemeinek sorba rendezése mindennapi életből vett példákkal
- Az összes eset előállítása során rendszerezési sémák használata: táblázat, ágrajz, szisztematikus felsorolás

Természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek

- Számok helyi értékes írásmódjának használata nagy számok esetében
- Osztók, többszörösök meghatározása; két szám közös osztóinak meghatározása; közös többszörösök meghatározása
- 2-vel, 3-mal, 4-gyel, 5-tel, 6-tal, 9-cel, 10-zel, 100-zal való oszthatósági szabályok ismerete és alkalmazása
- A természetes számok csoportosítása osztóik száma alapján és adott számmal való osztási maradékuk szerint

Alapműveletek természetes számokkal

- Írásbeli osztás algoritmusa kétjegyű természetes számmal
- Írásbeli osztás legfeljebb kétjegyű természetes számmal gyakorlati feladatok megoldása során; a hányados becslése
- A műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete és helyes alkalmazása fejben, írásban és géppel számolás esetén
- Egyszerű szöveges feladat matematikai tartalmának felismerése, és az annak megfelelő művelet sor felírása
- A gyakorlati problémákban előforduló mennyiségek becslése
- Az alapműveletek tulajdonságainak (felcserélhetőség, csoportosíthatóság, széttagolhatóság) ismerete és alkalmazása a gyakorlatban
- Zárójeleket tartalmazó művelet sorok átalakítása, kiszámolása a természetes számok körében
- Kapott eredmény ellenőrzése; észszerű kerekítés

Egész számok; alapműveletek egész számokkal

- Alapműveletek elvégzése az egész számok körében
- Az alapműveletek tulajdonságainak (felcserélhetőség, csoportosíthatóság, széttagolhatóság) ismerete és alkalmazása a gyakorlatban
- A műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete és helyes alkalmazása fejben, írásban és géppel számolás esetén
- Egyszerű szöveges feladat matematikai tartalmának felismerése, és az annak megfelelő művelet sor felírása
- Gyakorlati problémákban előforduló mennyiségek becslése
- Kapott eredmény ellenőrzése; észszerű kerekítés

Közönséges törtek, tizedes törtek, racionális számok

- Törtek összehasonlítása, egyszerűsítés, bővítés
- Különböző alakokban írt egyenlő törtek felismerése

- Számok helyi értékes írása tizedes törtek esetén
- Számok ábrázolása számegyenesen

Alapműveletek közösleges törtekkel

- Reciprok fogalmának ismerete és alkalmazása
- Az alapműveletek tulajdonságainak (felcserélhetőség, csoportosíthatóság, széttagolhatóság) ismerete és alkalmazása a gyakorlatban
- A műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete és helyes alkalmazása
- Egyszerű szöveges feladat matematikai tartalmának felismerése, és az annak megfelelő művelet sor felírása
- Kapott eredmény ellenőrzése

Alapműveletek tizedes törtekkel

- Tizedes törtek összeadása, kivonása és szorzása írásban
- Tizedes törtek írásbeli osztása legfeljebb két tizedes jegyet tartalmazó számmal gyakorlati feladatok megoldása során; a hányados becslése
- Az alapműveletek tulajdonságainak (felcserélhetőség, csoportosíthatóság, széttagolhatóság) ismerete és alkalmazása a gyakorlatban
- A műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete és helyes alkalmazása írásban és géppel számolás esetén
- Egyszerű szöveges feladat matematikai tartalmának felismerése, és az annak megfelelő művelet sor felírása

Arányosság, százalékszámítás

- Egyenes arányosság felismerése hétköznapi helyzetekben
- Az egyenesen arányos mennyiségek felismert tulajdonságainak alkalmazása konkrét gyakorlati feladatok megoldásában
- Az egyenes arányosság és a mérés kapcsolatának felismerése
- Hosszúság, űrtartalom, tömeg, idő szabványmértékegységeinek ismerete
- Az ismert szabványmértékegységek átváltása helyi értékes gondolkodás alapján
- Törtrészkiszámítási feladatok az egyenesen arányos mennyiségek kapcsolatainak alkalmazásával
- Századrész és százalék elnevezések párhuzamos használata gyakorlati helyzetekben

Egyszerű szöveges feladatok

- A mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása különféle módszerekkel, például szakaszos ábrázolással, visszafelé gondolkodással
- A megoldás ellenőrzése
- Gyakorlati problémákban előforduló mennyiségek becslése

A függvény fogalmának előkészítése

- A matematikából és a mindennapi életből vett megfeleltetések legalább egy lehetséges szabályának megadása
- A matematikából és a mindennapi életből vett megfeleltetések tulajdonságainak megfigyelése, elemzése
- Tájékozódás térképen, nézőtéren, sakktáblán és a koordináta-rendszerben
- Egyenes arányosság grafikonjának felismerése

Sorozatok

- Szabálykövetés ritmusban, rajzban, számolásban
- Sorozatok adott szabály szerinti folytatása
- Adott sorozat esetén legalább egy szabály felismerése és megfogalmazása

Mérés, mértékegységek

- Terület, térfogat és űrtartalom mérése gyakorlati helyzetekben alkalmi és szabványegységekkel a természetes és az épített környezetben
- Sokszögek területének meghatározása átdarabolással
- Téglatest, kocka alakú tárgyak felszínének és térfogatának mérése a természetes és az épített környezetben
- Téglatest, kocka alakú tárgyak felszínének és térfogatának kiszámítása

Síkbeli alakzatok

- Síkbeli alakzatok közül a sokszögek kiválasztása
- Tengelyesen szimmetrikus háromszögek ismerete
- Háromszögek csoportosítása szögeik és oldalaik szerint
- Téglalap és négyzet tulajdonságainak ismerete, alkalmazása

Transzformációk, szerkesztések

- Tengelyes tükrözés ismerete és alkalmazása
- Tengelyesen szimmetrikus alakzatok felismerése a természetes és az épített környezetben
- Alakzatok tengelyes tükröképének megszerkesztése
- Alapszerkesztések: szakaszfelező merőleges, merőleges és párhuzamos egyenesek szerkesztése; szögfelezés, szögmásolás
- Szerkesztéshez terv, előzetes ábra készítése
- Néhány adott feltételnek megfelelő ábra pontos szerkesztése

Térgeometria

- Téglatest, kocka tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló
- Testekről, építményekről nézeti rajzok, alaprajzok, hálók készítése

Leíró statisztika

- A táblázatok adatainak értelmezése és ábrázolása (oszlopdiagram, kördiagram, vonaldiagram, pontdiagram) kisméretű mintán
- A hétköznapi életből gyűjtött adatok táblázatba rendezése, ábrázolása hagyományos és digitális eszközökkel kisméretű minta esetén
- Azonos adathalmazon alapuló kördiagram és oszlopdiagram összehasonlítása becslés alapján kisméretű minta esetén
- Átlag fogalmának ismerete, alkalmazása

Valószínűség-számítás

- Valószínűségi játékok és kísérletek adatainak tervszerű gyűjtése
- A „biztos”, a „lehetséges, de nem biztos” és a „lehetetlen” események felismerése

Történelem

A tanuló

- Ismerje a kiemelten fontos esemény és jelenség időpontját
- Tudja időrendbe állítani a történelmi eseményeket
- Ismerje az egyes történelmi eseményekhez, folyamatokhoz tartozó történelmi személyiségeket, helyszíneket és a kapcsolódó fogalmakat
- Legyen képes önállóan a történelmi események, folyamatok rövid értékelésére
- Tudjon önállóan rövid, szöveges vázlatot készíteni
- Tudjon történelmi forrásokat értelmezni, tartalmukat összefoglalni. Legyen képes összevetni a forrásokban található információkat az ismereteivel
- Fogalomhasználata az egyes korszakoknak megfelelő legyen
- Tudjon önállóan véleményt alkotni, az eseményekhez kapcsolódóan kérdést feltenni

- Legyen képes önállóan egyes események ismertetésére, kiselőadás összeállítására, prezentálására
- Legyen képes ismereteket szerezni személyes beszélgetésekből, írott forrásokból, valamint a különböző médiumok által felkínált szöveges és képi anyagokból.
- Megadott szempontok alapján, tanári útmutatással legyen képes történelmi információkat gyűjteni különböző médiumokból és forrásokból
- Legyen képes képen, egyszerű ábrán ábrázolt folyamatot, jelenséget saját szavaival leírni
- A tanult történelmi eseményeket, jelenségeket, személyeket tudja hozzárendelni egy adott történelmi korhoz, államhoz
- Legyen képes a történelmi események, folyamatok értékelésére
- Ismerje a középkori és újkori magyar történelem kiemelkedő alakjait, cselekedeteiket, illetve szerepüket a magyar nemzet történetében
- Tudja felidézni a középkori és újkori magyar történelem legfontosabb eseményeit, jelenségeit, folyamatait, és fordulópontjait
- Tudja felidézni az újkori egyetemes történelem legfontosabb eseményeit, jelenségeit, folyamatait, és fordulópontjait
- Ismerje az újkor életmódjának és kultúrájának főbb vonásait és az emberek életét befolyásoló tényezőket
- Ismerje az újkori egyetemes történelem kiemelkedő alakjait, cselekedeteiket, illetve szerepüket az egyes eseményekben
- Ismerje az újkori életmód- és kultúrtörténet alapvető vonásait
- Legyen tisztában az újkor világképének fő vonásaival
- Ismerje a reformáció irányzatait és tanításait
- Ismerje és tudja bemutatni a 19. századi modernizáció gazdasági, társadalmi és kulturális hatásait
- Legyen képes felidézni a magyar nemzet honvédő és szabadságharcait, példákkal: a hazaszeretet, önfeláldozás és hősiesség megnyilvánulásaira
- Ismerje a különböző korok hadviselési szokásait, jellemzőit
- Ismerje a magyarság, illetve a Kárpát-medence népei együttélésének jellemzőit a középkorban és újkorban, ismerjen példákat a magyar nemzet és a közép-európai régió népeinek kapcsolatára és együttműködésére
- Legyen képes elhelyezni Magyarországot a középkori és újkori európai történelmi folyamatokban
- Ismerjen példákat, hogy a történelem során miként járultak hozzá a magyarok Európa és a világ kulturális, tudományos és politikai fejlődéséhez

Hon és népismeret

Az én világom

- nyitottá válik a családi és közösségi értékek befogadására;
- megbecsüli szűkebb lakókörnyezetének épített örökségét, természeti értékeit, helyi hagyományait;
- önálló néprajzi gyűjtés nyomán, digitális archívumok tanulmányozásával bemutatja szülőföldje hagyományos értékeit.

Találkozás a múlttal

- megbecsüli az idősebb családtagok tudását, nyitott a korábbi nemzedékek életmódjának, normarendszerének megismerésére, elfogadására;
- ok-okozati összefüggést állapít meg az eltérő természeti környezet és a különböző tájakon élő emberek eltérő életmódja között.
- megállapításaiban rámutat a néphagyományok közösségformáló, közösségmegtartó erejére;

- szöveges és képi források, digitalizált archívumok elemzése, feldolgozása alapján önálló előadásokat hoz létre, csoportos szerepjáték során reprodukálja a megismert szokásokat;
- meghatározott helyzetekben önálló véleményt alkot, a társak véleményének meghallgatását követően álláspontját felül tudja bírálni, döntéseit át tudja értékelni.

Örökségünk, hagyományaink, nagyjaink

- meglátja az összefüggést a szülőföldhöz kötődés kialakulása és a lokális értékek megismerése között
- életkorának megfelelő önálló alkotás keretében megjeleníti a magyar tudomány és kultúra eredményeit, a hungarikumokat;
- tiszteletben tartja más kultúrák értékeit.

Német nyelv

Témakörök:

Család

- Személyleírás. Szokásos napi tevékenységek.

Sport

- Téli sportok. Csapatok. Sportbaleset, sportprogramok. Segítségnyújtás.

Iskola, barátok

- Tanórán kívüli közös programok. (Iskolai börze.)

Szabadidő, szórakozás

- Szabadidős program tervezése. Meghívás programokra.

Természet, állatok

- Kisállatok.

Város, bevásárlás

- Tájékozódás, útbaigazítás. Híres német városok nevezetességei. Vásárlás, csere-bere.

Utazás, pihenés

- Külföldi utazás, élmények. (Utazás a téli szünetben.)

Fantázia és valóság

- Kedvenc olvasmányaim, könyvem. Egy olvasmány élmény bemutatása.

Egészséges életmód.

- A rendszeres testedzés.

Nyelvtani fogalomkörök: múltidő, jövő idő, melléknévragozás, részes eset

Angol nyelv

A kerettantervek a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelítik meg. Az egyes témakörök mellett az adott évfolyamokra kötelező nyelvi funkciók és nyelvi elemek, struktúrák kerültek meghatározásra, melyek az előző oktatási szakaszra megadottakat bővítik, azokra épülnek.

Angol nyelvi funkciók a 6. évfolyamra (a zárójelben olvasható angol nyelvű kifejezések példák):

- köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése (Hello! Good morning! Good night! Goodbye! Bye-bye! Take care! How are you? Fine, thanks. I'm OK.)
- köszönet kifejezése (Thanks. Thanks a lot. Thank you very much.)
- köszönetre történő reakció megfogalmazása (You're welcome. No problem.)
- bemutatkozás megfogalmazása (My name is ... Hello. Hi! Nice to meet you.)
- információkérés, információadás (What's your name? My name is Peter. How old are you? I'm 10. Where are you from? I'm from Budapest. When's your birthday? On 4th July. What's your favourite animal? My favourite animals are cats. Have you got a pet? Yes, a cat. No, I haven't. Have you got any brothers or sisters? Yes, a brother. No, I haven't.)
- hogylét iránti érdeklődés (How are you? What's wrong?)
- hogylét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése (I'm fine, thanks. I'm OK.)

- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (I am sorry. I'm very sorry.)
- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (That's OK. No problem.)
- jókívánságok kifejezése (Happy birthday! Good luck! Congratulations!)
- főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok (Merry Christmas! Happy New Year! Happy Easter!)
- megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegben, pl. baráti levélben és e-mailben (Dear Peter, Best wishes)
- véleménykérés és arra reagálás (Do you agree? Yes, I do. No, I don't. What do you think? I think ...)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Do you like ...? Yes, I do. No, I don't. What's your opinion about ...? I think ...)
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (What is this? What is it like? It's .../ It's big and comfortable. What's ... in English? What's ... in Hungarian?)
- igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Yes, I have. No, I haven't. Yes, I do. No, I don't.)
- tudás, illetve nem tudás kifejezése (I know. I don't know. I have no idea.)
- nem értés megfogalmazása (I don't understand.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Can you repeat it? Can you spell it for me?)
- alapvető érzések kifejezése (I'm cold. I'm hungry. I'm happy/sad/angry.)
- akarat, kívánság kifejezése (Would you like a ...? Yes, please. No, thanks. I would like ...)
- kérés és arra reagálás (Can you give me a pen? Can I get a pen? Yes, here you are. Sorry, I can't.)
- javaslat és arra reagálás (Let's go to the cinema., Good idea. Would you like to come to the cinema? Yes, sure.)
- meghívás és arra reagálás (Can you come to my party? Yes, thanks. Sorry, I can't. I'd like to invite you to my party.)
- kínálás és arra reagálás (Would you like an orange? Here you are. Yes, please. No, thank you. Thank you.)
- betűzés kérésének kifejezése (Could you spell it, please?)
- utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése (Come here, please. Read the text, please.)

Angol nyelvi elemek, struktúrák a 6. évfolyamra (a zárójelben olvasható angol nyelvű kifejezések példák):

- létezés kifejezése jelen időben: 'to be' létige (I'm ... I'm not ... Are you ...? Is he ...? Who is he? What's that?)
- szokásos cselekvés, történés kifejezése jelen időben: Present Simple (I eat bread for breakfast. I don't like cheese. Do you play tennis?)
- cselekvés, történés kifejezése jelen időben: Present Continuous (Why is she crying? I'm not listening. I'm leaving.)
- létezés kifejezése múlt időben: 'to be' létige (I was ... I wasn't ... Were you ...? Was he...? Who was there? What was that?)
- cselekvés, történés kifejezése múlt időben: Past Simple (I ate bread for breakfast. I didn't see the film. Did you visit Joe?)
- jövő idejűség kifejezése: 'going to' (I'm going to be a doctor. It's going to rain.)
- felszólító mód: felszólítások (Come here. Don't shout.)
- kérdőmondatok, kérdőszavak (who?, when?, where?, what?, how?)
- birtoklás: birtokos névmások és 's genitive (My, your, his/her/its, our, their, Joe's brother ...)
- mennyiségi viszonyok: egyes és többes szám (dog-dogs, child-children)

- mennyiségi viszonyok: számok (one, two, ..., hundred), sorszámok (first, second, third...)
- mennyiségi viszonyok: megszámlálható főnevek (How many CDs have you got? I've got a lot of/few CDs.)
- mennyiségi viszonyok: megszámlálhatatlan főnevek (How much money have you got? I've got a lot of/little money.)
- térbeli viszonyok: prepozíciók, helyhatározók (here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between ...)
- időbeli viszonyok: gyakoriság (How often? always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day), időpontok/dátumok (in 1997, in July, at 5 o'clock, on Monday, It's eight. It's quarter to eight.)
- minőségi viszonyok: rövid melléknevek fokozása (Tom's younger than Sue. Mary is the prettiest girl.)
- minőségi viszonyok: rendhagyó melléknevek fokozása (good/bad, better/worse)
- modalitás: 'can', 'must' segédige (I can/can't swim. I must go.)
- szövegösszetartó eszközök: névelők (a, an, the), mutató névmások (this, that, these, those), kötőszavak (and, or, but, because), névmások (I, he, they..., me, him, them...), some/any (There are some pencils in the bag. Have you got any sisters? I haven't got any matchboxes. There's some water in the vase., There isn't any juice in my glass.), határozatlan névmások (somebody, anybody, nobody, everybody)
- Az oktatási szakasz végére a tanuló eléri a KER szerint meghatározott **A1 szintet**.

Természettudomány

Megfigyelés, kísérletezés, tapasztalás

- felismeri és megfigyeli a környezetben előforduló élő és élettelen anyagokat, megadott vagy önállóan kitalált szempontok alapján csoportosítja azokat;
- felismer és megfigyel különböző természetes és mesterséges anyagokat, ismeri azok tulajdonságait, felhasználhatóságukat, ismeri a természetes és mesterséges környezetre gyakorolt hatásukat;
- önállóan végez becsléseket, méréseket és használ mérőeszközöket különféle fizikai paraméterek meghatározására;
- önállóan végez egyszerű kísérleteket.
- megfigyeli a mágneses kölcsönhatásokat, kísérlettel igazolja a vonzás és a taszítás jelenségét, példákat ismer a mágnesesség gyakorlati életben való felhasználására;
- megfigyeli a testek elektromos állapotát és a köztük lévő kölcsönhatásokat, ismeri ennek gyakorlati életben való megjelenését;
- megfigyeléseken és kísérleten keresztül megismeri az energiatermelésben szerepet játszó anyagokat és az energiatermelés folyamatát;
- kísérletekkel igazolja a növények életfeltételeit;
- kísérleti úton megfigyeli az időjárás alapvető folyamatait, magyarázza ezek okait és következményeit.

Topográfiai alapismeretek

- meghatározza az irányt a valós térben;
- érti a térkép és a valóság közötti viszonyt;
- tájékozódik a térképen és a földgömbön
- felismeri a földrészeket és az óceánokat a különböző méretarányú és ábrázolásmódú térképeken;
- felismeri a nevezetes szélességi köröket a térképen;
- megfogalmazza Európa és Magyarország tényleges és viszonylagos földrajzi fekvését;
- ismeri a főfolyó, a mellékfolyó és a torkolat térképi ábrázolását;
- felismeri és megnevezi a legjelentősebb hazai álló- és folyóvizeket;

- bejelöli a térképen Budapestet és a saját lakóhelyéhez közeli fontosabb nagyvárosokat és a szomszédos országokat.

Gyakorlati jellegű térképészeti ismeretek (Az iskola környékének megismerése során, terepi munkában)

- meghatározza az irányt a valós térben;
- érti a térkép és a valóság közötti viszonyt;
- tájékozódik a térképen és a földgömbön.
- a valóságban megismert területről egyszerű, jelrendszerrel ellátott útvonaltervet, térképet készít;
- tájékozódik a terepen térképvázlat, iránytű és GPS segítségével;
- meghatározott szempontok alapján útvonalat tervez a térképen;
- használni tud néhány egyszerű térinformatikai alkalmazást

Az erdők életközössége és természeti-környezeti problémái

- komplex rendszerként értelmezi az élő szervezeteket és az ezekből felépülő élőlénytársulásokat;
- tisztában van az életfeltételek és a testfelépítés közti kapcsolattal;
- tisztában van azzal, hogy az élő rendszerekbe történő beavatkozás káros hatásokkal járhat.
- megfigyeli hazánk erdei élőlénytársulásainak főbb jellemzőit;
- életközösségként értelmezi az erdőt;
- felismeri és magyarázza az élőhely-életmód-testfelépítés összefüggéseit az erdők életközössége esetén;
- példákkal bizonyítja, rendszerezi és következtetéseket von le az erdei élőlények környezethez történő alkalmazkodására vonatkozóan;
- táplálékláncokat és azokból táplálékhálózatot állít össze a megismert erdei növény- és állatfajokból;
- példákon keresztül bemutatja az erdőgazdálkodási tevékenységek életközösségre gyakorolt hatásait;
- tisztában van az erdő természetvédelmi értékével, fontosnak tartja annak védelmét.

A mezők és a szántóföldek életközössége, természeti-környezeti problémái

- komplex rendszerként értelmezi az élő szervezeteket és az ezekből felépülő élőlénytársulásokat;
- tisztában van az életfeltételek és a testfelépítés közti kapcsolattal;
- tisztában van azzal, hogy az élő rendszerekbe történő beavatkozás káros hatásokkal járhat
- megfigyeli hazánk fátlan élőlénytársulásainak főbb jellemzőit;
- megadott szempontok alapján összehasonlítja a rétek és a szántóföldek életközösségeit;
- életközösségként értelmezi a mezőt;
- felismeri és magyarázza az élőhely-életmód-testfelépítés összefüggéseit a rétek életközössége esetén;
- példákkal bizonyítja, rendszerezi és következtetéseket von le a mezei élőlények környezethez történő alkalmazkodására vonatkozóan;
- táplálékláncokat és azokból táplálékhálózatot állít össze a megismert mezei növény- és állatfajokból;
- példákon keresztül mutatja be a mezőgazdasági tevékenységek életközösségre gyakorolt hatásait;
- tisztában van a fátlan társulások természetvédelmi értékével, fontosnak tartja azok védelmét.

Vízi és vízparti életközösségek és természeti-környezeti problémái

- komplex rendszerként értelmezi az élő szervezeteket és az ezekből felépülő élőlénytársulásokat;
- tisztában van az életfeltételek és a testfelépítés közti kapcsolattal;

- tisztában van azzal, hogy az élő rendszerekbe történő beavatkozás káros hatásokkal járhat.
- megfigyeli hazánk vízi és vízparti élőlénytársulásainak főbb jellemzőit;
- életközösségként értelmezi a vizes élőhelyeket;
- összehasonlítja a vízi és szárazföldi élőhelyek környezeti tényezőit;
- felismeri és magyarázza az élőhely-életmód-testfelépítés összefüggéseit a vízi és vízparti életközösségek esetén;
- példákkal bizonyítja, rendszerezi és következtetéseket von le a vízi élőlények környezethez történő alkalmazkodására vonatkozóan;
- táplálékláncokat és ezekből táplálékhalózatot állít össze a megismert vízi és vízparti növény- és állatfajokból;
- példákon keresztül bemutatja a vízhasznosítás és a vízszennyezés életközösségre gyakorolt hatásait;
- tisztában van a vízi társulások természetvédelmi értékével, fontosnak tartja azok védelmét.

Az energia

- összetett rendszerként értelmezi az egyes földi szférák működését;
- ismeri a természeti erőforrások energiatermelésben betöltött szerepét;
- tisztában van a természeti erők szerepével a felszínalakításban
- csoportosítja az energiahordozókat különböző szempontok alapján;
- példákat hoz a megújuló és a nem megújuló energiaforrások felhasználására;
- megismeri az energiatermelés hatását a természetes és a mesterséges környezetre

A Föld külső és belső erői, folyamatai

- összetett rendszerként értelmezi az egyes földi szférák működését;
- ismeri a természeti erőforrások energiatermelésben betöltött szerepét;
- tisztában van a természeti erők szerepével a felszínalakításban
- megállapítja, összehasonlítja és csoportosítja néhány jellegzetes hazai kőzet egyszerűen vizsgálható tulajdonságait;
- példákat hoz a kőzetek tulajdonságai és a felhasználásuk közötti összefüggésekre;
- tisztában van azzal, hogy a talajpusztulás világméretű probléma;
- ismer olyan módszereket, melyek a talajpusztulás ellen hatnak (tápanyag-visszapótlás, komposztkészítés, ökológiai kertművelés);
- felismeri és összehasonlítja a gyűrődés, a vetődés, a földrengés és a vulkáni tevékenység hatásait;
- magyarázza a felszín lejtése, a folyó vízhozama, munkavégző képessége és a felszínformálás közti összefüggéseket;
- magyarázza az éghajlat és a folyók vízjárása közötti összefüggéseket.

Technika és tervezés

- A természet törvényeinek ismerete, gazdálkodás a természeti erőforrásokkal.
- Az információtárolás és továbbítás eszközeinek használata.
- A munkavégzéshez szükséges anyagok, az átalakításhoz szükséges szerszámok és gépek kiválasztása, balesetmentes és szakszerű használata.
- Mérés milliméter pontossággal. Egyszerű műszaki rajzok készítése.
- Tárgyak felismerése vetületek alapján.
- A makett és a modell szerepe.
- Logikai áramkörök értelmezése. A biztonságos közlekedés alkalmazása.
- A kerékpáros közlekedés szabályai.
- Az egészséges életmód ismeretei.
- Egyszerű háztartási munkák gyakorlati végzése.
- Családi gazdálkodás összefüggései.

Ének-zene

- Képes a tanuló legalább 15 népzenei, 25 egy- és többszólamú történeti éneket, műzenei alkotást, idézetet emlékezetből, g–f’ hangterjedelemben egyénileg, kamaraének és csoportos formában, lehetőség szerint eredeti nyelven előadni.
- Képes kifejezően, tiszta intonációval énekelni, és új darabokat megfelelő előkészítést követően hallás után és jelrendszerről megtanulni.
- A többszólamú énekes zeneműveket biztos szólamtudással képes megszólaltatni. Énektechnikája, lapról olvasási készsége, harmonikus hallása alkalmassá teszi a magas szintű kórusmunkára.
- Felismeri a zenei kifejezések, a formák, a műfajok és a zenei eszközök közti összefüggéseket.
- Megismeri és értelmezi a kottakép elemeit és az alapvető zenei kifejezéseket.
- Ismeri a b4 (tritonus), sz5, b2, sz7 hangközöket, a hangközfördításokat, a kuruc-, a lokriszi- az összhangzatos- és dallamos moll skálákat, a hangnemeket 5# és 5b előjegyzésig, a számozott basszust, a maggiore - minore váltást, a dúr és moll hármashangzatot és fordításait, a domináns szeptim akkordot, a funkciókat és az autentikus zárlatot.
- Felismeri, lejegyzi és megszólaltatja a tanult zenei elemeket.
- Az ismert dalokat olvassa hangjegyről és éneklie emlékezetből szolmizálva, abszolút nevekkal.
- Megkülönbözteti a barokk zenekar, a vonósnégyes és a szimfonikus zenekar hangzását. Ismeri a szimfonikus zenekar főbb hangszereit (hegedű, cselló, fuvola, oboa, klarinét, kürt, trombita)
- Ismeri a barokk stílus és a bécsi klasszicizmus zenei formáit (da capo-s forma, periódus, kétagú- és háromtagú forma, rondóforma, szonátaforma, triós forma, variációs forma), szerkesztési módjait (-Szekvencia, kürtmenet, funkciós kíséret, fuga, tercpárhuzam, szimmetria, zenei műfajait és azok jellegzetességeit (opera, oratórium, passió, kantáta, mise, cocerto, szvit, szonáta, szimfónia, vonósnégyes, szerenád), legfontosabb zeneszerzőit (H. Purcell, C. Monteverdi, A. Vivaldi, G. F. Händel, J. S. Bach, J. Haydn, W. A. Mozart, L. van Beethoven)
- A zenehallgatásra kiválasztott művek közül 20 alkotást/műrészletet ismer.

Digitális kultúra

A tanuló az *Algoritmizálás és blokkprogramozás* témakör végére

- megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat;
- ismeri és tanári segítséggel használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- ismeri és használja a programozási környezet alapvető eszközeit;
- a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven;
- tapasztalatokkal rendelkezik az eseményvezérlésről;
- mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben.

A tanuló az *Online kommunikáció* témakör végére

- tisztában van a hálózatos és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.

A tanuló a *Robotika* témakör végére

- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- adatokat gyűjt szenzorok segítségével;
- mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben.

A tanuló a *Szövegszerkesztés* témakör végére

- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;

- a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat;
- ismeri és kritikusan használja a nyelvi eszközöket (például helyesírás-ellenőrzés, elválasztás);
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

A tanuló a *Bemutatókészítés* témakör végére

- egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat;
- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

A tanuló a *Multimédiás elemek készítése* témakör végére

- ismeri egy bittérképes rajzolóprogram használatát, azzal ábrát készít;
- bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő programban rajzeszközökkel ábrát készít.

A tanuló az *Információs társadalom, e-Világ* témakör végére

- önállóan keres információt, a találatokat hatékonyan szűri;
- az internetes adatbázis-kezelő rendszerek keresési űrlapját helyesen tölti ki;
- ismeri az információs társadalom múltját, jelenét és várható jövőjét;
- védekezik az internetes zaklatás különböző formái ellen, szükség esetén segítséget kér.

A tanuló a *A digitális eszközök használata* témakör végére

- célszerűen választ a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül;
- önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.

Rajz és vizuális kultúra

- A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek megfelelő alkalmazása az alkotó tevékenység során a vizuális emlékezet segítségével és megfigyelés alapján.
- Egyszerű kompozíciós alapelvek a kifejezésnek megfelelő használata a képalkotásban.
- Térbeli és időbeli változások lehetséges vizuális megjelenéseinek értelmezése, és egyszerű mozgásélmények, időbeli változások megjelenítése.
- Szöveg és kép együttes jelentésének értelmezése különböző helyzetekben és alkalmazása különböző alkotó jellegű tevékenység során.
- Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján egyszerű következtetések megfogalmazása.
- Néhány rajzi és tárgykészítési technika megfelelő használata az alkotótevékenység során.
- A legfontosabb művészettörténeti korok azonosítása.
- Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások elemzése során a vizuális megfigyelés pontos megfogalmazása.

Testnevelés

Gimnasztika és rendgyakorlatok prevenció, relaxáció

- megnevez és bemutat egyszerű relaxációs gyakorlatokat;
- a mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépíti a korrekciós gyakorlatokat;
- a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásai ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet.

Atlétikai jellegű feladatmegoldások

- futótechnikája – összefüggő cselekvéssor részeként – eltérést mutat a vágta- és a tartós futás közben;
- magabiztosan alkalmazza a távol- és magasugrás, valamint a kislabdahajítás és súlylökés – számára megfelelő – technikáit.

Torna jellegű feladatmegoldások

- segítségével képes egy-egy általa kiválasztott tornaelem bemutatására és a tanult elemekből önállóan alkotott gyakorlatsor kivitelezésére.

Testnevelési és népi játékok; Sportjátékok

- a sportjátékok előkészítő kisjátékaiban tudatosan és célszerűen alkalmazza a technikai és taktikai elemeket;
- a testnevelési és sportjáték közben célszerű, hatékony játék- és együttműködési készséget mutat;
- a tanult testnevelési és népi játékok mellett folyamatosan, jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat.

Önvédelmi és küzdősportok

- a küzdő jellegű feladatokban életkorának megfelelő asszertivitást mutatva tudatosan és célszerűen alkalmazza a támadó és védő szerepeknek megfelelő technikai és taktikai elemeket;
- a tanári irányítást követve, a mozgás sebességét növelve hajt végre önvédelmi fogásokat, ütéseket, rúgásokat, védekeket és ellentámadásokat.

Alternatív környezetben űzhető mozgásformák

- ellenőrzött tevékenység keretében rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

Úszás

- az elsajátított egy (vagy több) úszásnemben helyes technikával, készség szinten úszik;
- rendszeresen végez számára megfelelő vízi játékokat, és hajt végre úszástechnikákat;
- tudatosan, összehangoltan végzi a korrekciós gyakorlatait és uszodai tevékenységét, azok megvalósítása automatikussá, mindennapi életének részévé válik.

Hit és erkölcsstan

Erkölcsstan

A társas együttélés kulturális gyökerei

- azonosítja a nemzet, a kulturális közösség számára fontos értékeket, indokolja, hogy ezek milyen szerepet játszanak a saját életében;
- érzelmileg azonosul az állami, nemzeti és egyházi ünnepkörök jelentőségével, értelmezi a hozzájuk kapcsolódó jelképeket, valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét;
- azonosítja azokat a kulturális különbségeket, helyzeteket, amelyek etikai dilemmákat vetnek fel, és véleményt alkot róluk;
- értékeli az etikus és nem etikus cselekvések következményeit;
- a csoporthoz való csatlakozás, vagy az onnan való kiválás esetén összeveti a csoportnormákat és a saját értékrendjét.

A természet rendjének megőrzése és a fenntartható jövő

- megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt, megoldási javaslatot tesz környezetének megőrzésére, esztétikus fejlesztésére
- felismeri az ökológiai, ökonómiai egyensúly hétköznapi szükségességét
- döntéseket hoz arról, hogy milyen szokások kialakulásával járul hozzá a fenntarthatóság megvalósításához, milyen cselekvéseket tehet a természeti, társadalmi problémák kezelése érdekében;

- megfogalmazza, hogy a pozitív egyéni és társadalmi jövőkép elérését milyen feltételek támogatják.

Az európai kultúra hatása az egyén értékrendjére

- egyéni cselekvési lehetőségeket fogalmaz meg a közös erkölcsi értékek érvényesítésére;
- képes az európai, a nemzeti kultúra közös eredetének, forrásainak értelmezésére
- reflektíven értékeli a tudásszerzés módjait, különös tekintettel a forrás hitelességére;
- képes a helyzetnek megfelelő érzelmek kifejezésére.

Bibliaismeret

- Ismerje a következő bibliai történeteket: Dávid és Góliát, Jézus születése, halála és feltámadása, A jó pásztor története
- A Miatyánk, az I.Tim.3:16-17., és az I.Sám 16:7/b memoriter szintű ismerete
- Életkorának megfelelően definiálja a következő fogalmakat: bűn, hit, Krisztus, szeretet
- Tudja megfogalmazni az advent, a karácsony, a nagypéntek és a húsvét lényegét.
- Ismerje Káin és Ábel, valamint Salamon ítéletének történetét.
- A tíz parancsolat (2. Móz.20:2-17), a Péld. 9:10., az ApCsel 1:8. memoriter szintű ismerete
- Tudja megfogalmazni a virágvasárnap és a pünkösd, mint keresztény ünnep lényegét.
-

7. évfolyam

Irodalom

Témakörök:

A magyar romantika irodalmából

A tanuló

- ismerkedik egy korstílussal, a korstílus és egy-egy mű közötti összefüggéssel;
- ismerkedik a korszak irodalmi életével (pl. folyóiratok, színházi élet, irodalmi kapcsolatok);
- megismeri a korszakolás nehézségeit; a romantika háttérét, esztétikai elveit, törekvéseit, ábrázolásmódját, hangnemeit; a stílus formajegyeit;
- ismerkedik romantika és népiesség, romantika és reformkor összefüggésével;
- jellemző műveken felismeri a legjellemzőbb romantikus jegyeket, vonásokat;
- felismer zenei és képzőművészeti vonatkozásokat, kapcsolódásokat;
- az önálló ismeretszerzés többféle módszerével (pl. internet, elektronikus könyvtár) is gyűjt információkat.

Lírai műfajok

A tanuló

- felismeri az alapvető lírai műfajok sajátosságait különböző korok alkotóinak művei alapján (elsősorban 19-20. századi alkotások);
- felismeri néhány lírai mű beszédhelyzetét, a megszólító-megszólított viszony néhány jellegzetes típusát;
- azonosítja a művek tematikáját, meghatározó motívumait; felfedez műfaji és tematikus-motivikus kapcsolatokat;
- azonosítja a zenei és ritmikai eszközök típusait, felismeri funkciójukat, hangulati hatásukat;
- azonosít képeket, alakzatokat, szókincsbeli és mondattani jellegzetességeket, a lexika jelentésteremtő szerepét megérti a lírai szövegekben;
- megismeri a kompozíció meghatározó elemeit (pl. tematikus szerkezet, tér- és időszerkezet, logikai szerkezet, beszédhelyzet és változása);
- felismer érzelmi tartalmakat;

Regényrészletek

Jókai Mór: A kőszívű ember fiai

A tanuló egy Jókai-regényben

- azonosítja, elemzi az idő- és térvizonyokat, az előreutalásokat, késleltetéseket, epizódokat; a szereplők kapcsolatait, a cselekmény elemeit;
 - felismeri az elbeszélői nézőpontot, beszédhelyzetet;
 - műelemzés nyomán rögzíti a műfaji sajátosságokat és romantikus epika jellemzőit;
 - azonosítja a műben megjelenő tematikát (pl. család, szerelem, hősiesség, hazafiság, önfeláldozás);
 - képes a szereplők jellemzésére, tetteik minősítésére; erkölcsi választások értelmezésére és véleményezésére;
 - alkalmas a megjelenített értékek, erkölcsi kérdések, motivációk, magatartásformák felismerése, értelmezésére;
 - alkalmas az irodalmi élmény megosztására; beszámoló, ajánlás készítésére, különféle vélemények összevetésére;
 - képes memoriterek (prózaepikai szövegrészletek) előadására;
- képes annak felismerésére és tudatosítására, hogy az elemző-értelmező olvasás elmélyíti az élmény- és tapasztalatszerzést.

Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője

A tanuló nagyepikai alkotás(ok)ban

- azonosítja, elemzi az idő- és térvizonyokat;
 - érzékeli az elbeszélés és a történet időrendje közötti eltérést;
 - azonosítja az előreutalásokat, késleltetéseket;
 - felismeri az elbeszélői nézőpontot, beszédhelyzetet;
 - a műelemzés nyomán rögzíti a műfaji sajátosságokat;
 - azonosítja az irodalom nagy témáit (pl. család, gyerekek és felnőttek, próbatételek, szerelem);
 - képes az irodalmi élmény megosztására;
 - képes a szereplők jellemzésére, tetteik minősítésére; erkölcsi választások értelmezésére és véleményezésére;
 - memoriterek (prózaepikai szövegrészletek) előadására;
 - képes annak felismerésére és tudatosítására, hogy az elemző-értelmező olvasás elmélyíti az élmény- és tapasztalatszerzést;
 - képes az irodalmi élmény megosztására, olvasmányainak ajánlására;
- alkalmas az önálló olvasmányválasztás indoklására.

Kisepikai alkotások

A tanuló kisepikai alkotásokban

- azonosítja, elemzi az idő- és térvizonyokat;
 - érzékeli az elbeszélés és a történet időrendje közötti eltérést;
 - azonosítja az előreutalásokat, késleltetéseket;
 - felismeri az elbeszélői nézőpontot, beszédhelyzetet;
 - műelemzések nyomán rögzíti az egyes műfajok sajátosságait;
 - azonosítja az irodalom nagy témáit, pl. család, iskola, gyerekek és felnőttek, próbatételek;
 - képes az irodalmi élmény megosztására;
 - képes érzelmi tartalmak felismerésére, erkölcsi választások értelmezésére és véleményezésére, pl. indulatok, szeretet, együttérzés, segítőkészség, félelem, bizalom, hála;
- memoriterek (prózaepikai szövegrészletek) előadására.

Drámai műfajok

A tanuló

- megismeri a drámai műnem legfontosabb jellemzőit, a komédia műfaját közös és önálló olvasással, feldolgozással, műelemzéssel;
 - képes az epikai és a drámai történetmegjelenítés közötti hasonlóságok és eltérések azonosítására;
 - a drámai szerkezet, drámai jellem és nyelv néhány jellemzőjének felismerésére;
 - a komikum mint műfajformáló minőség felismerésére, formáinak megkülönböztetésére;
 - egy jellemtípus azonosítására;
 - képes szituációk és instrukciók értelmezésére, esetleg megjelenítésére;
- alkalmas részlet megtanulására, esetleg jelenet előadására az olvasott drámai műből, valamint egy látott jelenet (színházi előadás vagy felvétele) értelmezésére.

Magyar nyelvtan

A szószerkezetek

- Szószerkezetek típusai, fajtái: mellérendelés, alárendelés.
- A szószerkezetek és a mondatok megalkotásában szerepet játszó viszonzók és mondatszók.
- A szószerkezettípusok felépítésének megfigyelése, felismerésük és alkotásuk.

Mondatok, mondatrészek

- A mondat nyelvi funkciója, felépítése, szerkezete, mondatfajták, szövegszervező ereje.
- Mondatátalakítási gyakorlatok a beszédhelyzetnek és a kommunikációs szándéknak megfelelően szóban és írásban.
- Szószerkezetek típusai, fajtái: mellérendelés, alárendelés.
- A szószerkezetek és a mondatok megalkotásában szerepet játszó viszonzók és mondatszók.
- A szószerkezettípusok felépítésének megfigyelése, felismerésük és alkotásuk.
- A mondatrészek szerepének és mondatbeli viszonyainak, a hozzájuk kapcsolódó vonzatok jellemzőinek tanulmányozása.
- Mondatrészek szerepe, funkciója és fajtái, mondatbeli viszonyaik, vonzatok.

A kommunikáció és a tömegkommunikáció

- A kommunikációs céloknak megfelelő papíralapú és elektronikus szövegek írása. Forrásjegyzék önálló elkészítése, az idézés pontos jelölése.
- Néhány tömegkommunikációs műfajban való kreatív szövegalkotás (hír, interjú, riport, tudósítás).
- A tanulást segítő papíralapú és számítógépes jegyzetelés gyakorlása, törekvés a leghatékosabb egyéni forma kialakítására.
- Különböző nézőpontú és műfajú szövegek alkotása: elbeszélés, jellemzés, vélemény.
- Az írásban történő bemutatkozás szabályai a papíralapú és az online felületen (önéletrajz, blogbejegyzés, internetes közösségi portál).

Matematika

Halmazok, számhalmazok

- Halmazokba rendezés több szempont szerint
- Halmazábra készítése
- Számok, számhalmazok, halmazműveleti eredmények szemléltetése számegyenesen
- Részhalmazok felismerése és ábrázolása konkrét esetekben
- Természetes számok, egész számok, racionális számok halmazának ismerete, halmazábrájuk elkészítése
- Véges és végtelen szakaszos tizedes törtek ismerete
- Példa végtelen nem szakaszos tizedes törtre

Matematikai logika, kombinatorika, gráfok

- Igaz és hamis állítások felismerése, önálló megfogalmazása

- A matematikai logika egyszerű, a korosztály számára érthető szakkifejezéseinek ismerete és használata
- Egyszerű stratégiai és logikai játékok
- Konkrét helyzethez kötött kiválasztási problémák megoldása a sorrend figyelembevételével és anélkül

Számelméleti ismeretek, hatvány, négyzetgyök

- Prímszámok, összetett számok kiválasztása a természetes számok közül
- Összetett számok prímtényező felbontásának ismerete és alkalmazása 1000-es számkörben
- Legnagyobb közös osztó és legkisebb közös többszörös meghatározása és alkalmazása
- Pozitív egész számok pozitív egész kitevőjű hatványának alkalmazása: prímtényező felbontás felírása hatványokkal, mértékegységek átváltása, számrendszerek helyi értékeinek felírása

Arányosság, százalékszámítás

- Egyenes és fordított arányosság felismerése és alkalmazása konkrét helyzetekben
- Egyenes arányosság grafikonjának megrajzolása
- Valóságos helyzetekhez kötődő százalékszámítás: áremelés, leárazás, egyszerű kamat, keverési feladatok megoldása, levegő összetétele, páratartalom
- A fordított arányosság és a mérés kapcsolatának felismerése
- Terület, térfogat, űrtartalom szabványmértékegységeinek ismerete és átváltása

Szöveges feladatok előkészítése

- Hétköznapi problémák matematikai tartalmának formalizálása; betűk használata az ismeretlen mennyiségek jelölésére
- Egyszerű betűs kifejezések összeadása, kivonása
- Helyettesítési érték számolása
- Egytagú kifejezések számmal való szorzása
- Kéttagú betűs kifejezés számmal való szorzása
- Két tagból közös számtényező kiemelése
- Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet megoldása lebontogatással
- Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet megoldása mérlegelvvel

Szöveges feladatok

- Különböző szövegekhez megfelelő modell készítése (például szakaszos ábrázolás, visszafelé gondolkodás, táblázat, szabadkézi vázlatrajz, betűs kifejezések felírása)
- Ellenőrzés a szövegbe való visszahelyettesítéssel
- Pénzügyi tudatosság területét érintő feladatok megoldása

A függvény fogalmának előkészítése

- Konkrét megfeleltetések legalább egy lehetséges szabályának megadása
- Konkrét halmazok elemei között megfeleltetés létrehozása
- Értéktáblázatok adatainak grafikus ábrázolása
- Az egyenes és a fordított arányosság felismerése konkrét helyzetekben
- Egyenes arányosság grafikonjának felismerése és megalkotása

Síkbeli alakzatok

- Háromszögek külső szögeinek összege
- Négyszögek tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: belső és külső szögek összege, konvex és konkáv közti különbség, átló fogalma
- A speciális négyszögek (trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, húrtrapéz, négyzet) felismerése és legfontosabb tulajdonságaik megállapítása ábra alapján; alkalmazásuk; halmazábra

- Háromszögek, speciális négyszögek területének, területének kiszámítása ábra alapján átdarabolással és tanult összefüggéssel; alkalmazások
- Körrel kapcsolatos fogalmak ismerete

Transzformációk, szerkesztések

- Középpontos tükrözés ismerete és alkalmazása
- Középpontosan szimmetrikus alakzatok felismerése a természetes és az épített környezetben
- Alakzatok középpontos tükröképének megszerkesztése
- Szerkesztéshez terv, előzetes ábra készítése
- Dinamikus geometriai szoftver használata

Térgeometria

- Környezetünk tárgyaiban a hasáb, alakú testek felfedezése
- Hasáb tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló
- Testek hálójának készítése
- A gömb tanult testektől eltérő tulajdonságai
- Egyenes hasáb alakú tárgyak felszínének és térfogatának meghatározása méréssel és számolással

Leíró statisztika

- Adathalmazok, egyszerű diagramok, táblázatok adatainak elemzése
- Adatok táblázatba rendezése, ábrázolása diagramon
- Különböző típusú diagramok megfeleltetése egymásnak
- Adatok gyűjtése táblázatból, leolvasása hagyományos vagy digitális forrásból származó diagramról megadott szempont szerint
- Adatok rendszerezése, következtetések megfogalmazása

Valószínűség-számítás

- Valószínűségi játékok lehetséges kimeneteleinek ismeretében stratégia követése
- Az esély intuitív fogalmának felhasználása a „lehetetlen”, a „biztos” és a „kisebb/nagyobb eséllyel lehetséges” kijelentések megfogalmazásánál
- A gyakoriság és relatív gyakoriság ismerete és alkalmazása a kísérletezés során

Történelem

A nemzetállamok kora és a gazdasági élet új jelenségei

- Képes a 20. század eleji nagyhatalmak azonosítására, és a korabeli világra gyakorolt hatásuk feltárására térképek és egyszerű ábrák segítségével.
- A politikai eszmék legjellemzőbb gondolatait megjelenítő néhány egyszerű és rövid forrás értelmezésére és azonosítására.
- A 19. századi politikai eszmék céljainak és jellemzőinek rendszerezésére.

Önkényuralom és kiegyezés. A dualizmus kora Magyarországon

- Képes a millenniumi Budapest bemutatására.
- A dualizmus kori vidék és város lakóinak és életmódjának bemutatására.
- A 20. század eleji és korunk életmódja közötti különbségek azonosítására.
- A korszak gazdasági és technikai fejlődésének bemutatására.
- A korszak ipari fejlődésének nyomon követésére diagramok, táblázatok segítségével.

A nagyhatalmak versengése és az első világháború A történelmi Magyarország felbomlása

- Képes a fontosabb hadviselő országok csoportosítására a szövetségi rendszerek szerint.
- Az első világháborús hadviselés összehasonlítására a korábbi háborúkéval.
- A háborús körülményeket bemutató különböző típusú források gyűjtésére, feldolgozására.
- Európa háború előtti és utáni térképének összehasonlítására, a változások értelmezésére.

- A történelmi Magyarország szétesésének bemutatására térképen az elcsatolt területek történelmi megnevezésével.
- Vélemény megfogalmazására a történelmi Magyarország felbomlásának okairól.
- A trianoni békediktátum területi és demográfiai következményeinek értékelésére.

Európa és a világ a két világháború között

- Képes a kommunista Szovjetunió és a nemzetiszocialista Németország jellemzőinek azonosítására képi és szöveges forrásokban.
- A totális diktatúrák összehasonlítására (pl. jelképek, ideológiák, hatalmi eszközök).
- Érvelésre a 20. század kirekesztő ideológiáival szemben.

Magyarország a két világháború között

- Képes a Horthy-korszak gazdasági, kulturális, politikai és társadalmi eredményeinek és problémáinak felidézésére.
- Az antiszemitizmus megnyilvánulásainak azonosítására források alapján.
- Magyarország külpolitikai céljainak és lehetőségeinek bemutatására.
- A társadalmi változások bemutatására szöveges és képi források alapján.
- A korszak egy kiemelkedő személyiségének bemutatására.

A második világháború

- a nemzetiszocialista Németország és a kommunista Szovjetunió szerepének feltárására a háború kirobbantásában.
- A második világháború fordulópontjainak felidézésére.
- A háború fegyvereinek és borzalmainak bemutatására különböző források alapján.
- Magyarország területi változásait és világháborús részvételét, valamint a második világháború főbb eseményeit bemutató térképek értelmezésére.
- A magyar külpolitika háború előtti és alatti törekvéseinek és mozgásterének bemutatására.
- Ítélet megfogalmazására a második világháborús népiirtásokról és háborús bűnökről.
- A magyar honvéd helytállásának felidézésére források alapján.
- Példák gyűjtésére az ellenállás és embermentés formáira.

Német nyelv

Témakörök:

Család

- Családfa. Személyleírás. Szokásos napi tevékenységek

Otthon

- Lakóhelyem, tágabb környezetem bemutatása. Falusi élet.
- Nevezetességek a célnyelvi országban (Bécs)

Idő, időjárás:

- Időjárás.

Sport

- Sportszerek, sportversenyek, eredmények. Különleges sportok.
- Az orvosnál. Betegségek.
- Testrészecskék.

Iskola, barátok

- Barátok jellemzése, bemutatása.

Szabadidő, szórakozás

- Kirándulás, túra tervezése. Születésnapi parti

Természet, állatok

- Házi állatok egy gazdaságban.

Ünnepek és szokások

- Családi ünnepek (Születésnap.)

Város, bevásárlás

- Látnivalók, nevezetességek.

- Híres városok és nevezetességeik.

Utazás, pihenés

- Vakáció, nyaralás. Élmények. Utazás Ausztriában.
- Közlekedési eszközök. Közlekedési táblák, szabályok.

Fantázia és valóság

- Egy mese modern feldolgozásban. (Der Wolf und die sieben Pünker)

Zene, művészetek

- Múzeum, kiállítás (pl. Schönbrunn, Minipolis)

Egészséges életmód

- Betegségek és megelőzésük

Földünk

- Tájak, folyók, hegyek, tavak itthon és a célnyelvi országokban.

Nyelvtani fogalomkörök: es gibt, Praeteritum, birtokos névmás E/3., a főnév birtokos esete, mutató névmás, dürfen, sollen, feltételes mód

Angol nyelv

A 7. évfolyamra megfogalmazott kötelező nyelvi funkciók, nyelvi elemek és struktúrák a következők:

Angol nyelvi funkciók (a zárójelben olvasható angol nyelvű kifejezések példák):

- megszólítás kifejezése és arra reagálás (Excuse me. Can I help you?)
- bemutatkozás megfogalmazása (Let me introduce myself.)
- személyre vonatkozó információkérés, információadás (What's your favourite subject? It's maths.)
- hógylét iránti érdeklődés és reakció (What's the matter? I feel...)
- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (That's OK. Don't worry about it. It doesn't matter.)
- jókivánságok kifejezésekor a reakció megfogalmazása (Thank you, the same to you.)
- telefon felvétele, telefonon való bemutatkozás (XY speaking.)
- megszólítás, elbúcsúzás személyes levélben (Dear John, Best wishes, Love,)
- véleménykérés és arra reagálás (Do you agree? Yes, I do. No, I don't. What's your opinion? In my opinion..., What do you think about ...? I think ...)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (How do you like it? I think it's...)
- képesség kifejezése (Can you speak French? Are you able to ride a horse? I can understand French. I am unable to ride a horse.)
- szükségesség kifejezése (Do I have to ...? Do I need to ...? You must ... We have to ...)
- lehetőség kifejezése (It may rain. She might visit us.)
- ígéret kifejezése (Will you help me? Don't worry, I will. I promise ...)
- szándék, kívánság kifejezése (What would you like to do? Would you like to have a rest? I'd like to see that film.)
- dicséret, kritika kifejezése (It's great. It's a good idea. It's boring.)
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (What is this? What is it like? It's ..., It's made of ..., It's used for ...)
- visszakérdezés, ismétléskérés kifejezése nem értés esetén (Sorry, what did you say?)
- nem értés, magyarázatkérés, magyarázat értésének ellenőrzése (Could you understand me? Is it clear? Sorry, what does that mean?)
- betűzés kérése, betűzés (It spells ...)
- felkérés hangosabb, lassúbb beszédre (Could you speak a little more slowly, please? Sorry, that was a bit too fast.)
- öröm, sajnálkozás, bánat kifejezése (Are you happy about it? What do you think of that? How do you feel about it? Great! I'm glad to hear that. I'm so pleased that..., Good for

you. I feel so happy for ... I'm sorry to hear that. What a pity. Oh, no! Oh, dear! I feel so sorry for ...)

- elégedettség, elégedetlenség, bosszúság kifejezése (What do you think of...? Are you pleased with ...? Are you happy with ...? Are you satisfied with ...? That's fine/nice/not bad. That was fine/good/ nice. I'm quite satisfied with ... I'm quite happy with ... I'm quite pleased with ... It's not good enough. That wasn't very good.)
- csodálkozás kifejezése (How come? Is he? What a surprise!)
- remény kifejezése (I am looking forward to ... I hope ...)
- javaslat és arra reagálás (Would you like to come to the cinema? Yes, sure.)
- meghívás és arra reagálás (I'd like to invite you to my party. Thank you, I'm happy to come.)
- információkérés, -adás (When is the next train? What time does the train arrive? Is the boss here? Yes, he is.)
- egyetértés, egyet nem értés (Do you agree? What's your opinion? How do you feel about it? I agree. I don't agree. I don't think so.)
- valaki igazának az elismerése és el nem ismerése (You are right. You are wrong.)
- egymást követő események leírása (What happened? First ... then ... finally ...)
- bizonyosság, bizonytalanság kifejezése (Do you think they will come? They will probably come.)

Angol nyelvi elemek, struktúrák a 7. évfolyamra (a zárójelben olvasható angol nyelvű kifejezések példák):

- Present Perfect Simple (Have you done your room? I haven't finished it yet.)
- cselekvés, történés kifejezése múlt időben: Past Simple (I ate bread for breakfast. I didn't see the film. Did you visit Joe?)
- jövő idejűség kifejezése: 'will' (When will you be fourteen? I'll help you.)
- felszólító mód: Egyes/Többszám I. személy (Let's go.)
- birtoklás: birtokos névmások (mine, yours, his, hers, its, ours, theirs)
- birtoklás kifejezése múlt időben: 'have' (I didn't have many friends at school.)
- birtoklás kifejezése jövő időben: 'have' (At the age of 25 I will have a car.)
- időtartam: How long? (How long were you in Spain? For one month.)
- időbeli viszonyok: 'already', 'yet', 'just' (I have already read it. He has not finished it yet. She has just entered the room.)
- minőségi viszonyok: hosszabb melléknevek fokozása, összehasonlítás (She is the most intelligent of all. Tom's younger than Sue. Mary is more beautiful than Sue.)
- modalitás: engedélykérés 'could', 'may' segédigékkel (Can/could/may I join you?)
- modalitás: tanácsadás 'should/shouldn't' segédigével (You should ask her.)
- modalitás: kötelezettség kifejezése 'have to' segédigével (Did you have to be there?)
- modalitás: tiltás kifejezése 'mustn't' segédigével (You mustn't smoke here.)
- szövegösszetartó eszközök: további kötőszavak (e.g. however)
- feltételesség kifejezése (We'll stay at home if it rains.)
- függő beszéd kifejezése jelen időben (He says he is tired., I don't know where he lives., Tell him to stop it.)

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- az adott témartományban megért egyszerű célnyelvi szöveget az adott témartományban létrehoz egyszerű célnyelvi szöveget;
- az adott témartományban nyelvi szintjének és életkorának megfelelő interakciót folytat a tanult nyelvi elemek felhasználásával.

Földrajz

- Ismerje fel a természeti és társadalmi környezet alapvető összefüggéseit.
- Legyen képes különböző térképi és egyéb földrajzi tartalmú információk felhasználására a témákhoz kapcsolódóan.

- Tudja megmutatni térképen és felismerni kontúrtérképen a topográfiai fogalmakat
- A tanuló legyen képes bemutatni a földrajzi övezetesség rendszerét és térbeli elhelyezkedését
- Ismerje szűkebb és tágabb környezetének természeti és társadalmi összefüggéseit különböző adatok, képek, ábrák, térképek elemzésével.
- A tanuló tudja bemutatni hazánk és Európa földrajzi környezetének természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőit megadott szempontok alapján.
- Tudja ismertetni hazánk és Európa tájainak természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőit különböző térképi információk felhasználásával.
- Ismerje fel a természeti adottságok szerepét, hatását az egyes térségek gazdasági életében.
- Ismerje hazánk környezeti értékeit.
- Legyen képes önálló információgyűjtésre a megadott szempontok szerint különböző földrajzi-környezetvédelmi tartalmú információhordozókból, és tudja feldolgozni ezeket tanári irányítással.
- Tudja megmutatni térképen és felismerni kontúrtérképen a topográfiai fogalmakat.
- Tudja meghatározni és megfogalmazni földrajzi fekvésüket, kapcsoljon hozzájuk tartalmi jellemzőket.

Biológia

A biológia tudománya

- ismeri a biológia tudományának kutatási céljait, elismeri a tudósok munkáját és felelősségét, képet alkot a biológia fejlődéséről, érti a jelenkori kutatások jelentőségét;
- érti és példákkal igazolja, hogy a tudományos elképzelések az adott kor tudásán és világképén nyugszanak, fejlődésük és cseréjük a megismerési folyamat természetes jellemzője;
- a biológiai jelenségekkel kapcsolatban kérdéseket, előfeltevéseket fogalmaz meg, tudja, hogy ezek akkor vizsgálhatók tudományosan, ha lehetőség van a bizonyításra vagy cáfolatra;
- tisztában van a mérhetőség jelentőségével, törekszik az elérhető legnagyobb pontosságra, de tisztában van ennek korlátaival is;
- megkülönbözteti a bulvár, a népszerűsítő és a tudományos típusú közléseket, médiatermékeket, törekszik a megtévesztés, az áltudományosság leleplezésére.

Az élet kialakulása és szerveződése

- tényekre alapozott érveket fogalmaz meg a baktériumok jelentőségével kapcsolatban, értékeli egészségügyi, környezeti és biotechnológiai jelentőségüket;
- vázlatrajz, fotó vagy mikroszkópos megfigyelés alapján felismeri és megnevezi a sejtmagvas sejttípus legfontosabb alkotórészeit, megfogalmazza a sejtekben zajló életfolyamatok lényegi jellemzőit;
- képek, videók és mikroszkópos megfigyelések alapján összehasonlítja a növényi és az állati sejtek felépítését és működését, példák alapján értelmezi az egysejtű életmód jellegzetességeit;
- érti a többsejtűek szerveződési típusainak különbségét, szerepét a fajok elterjedésében és a köztük kialakult munkamegosztásban.

Az élővilág fejlődése

- a biológiai problémák vizsgálatában figyelembe veszi az evolúciós fejlődés szempontjait, a földtörténeti időskálán el tudja helyezni ennek mérföldköveit, érti, hogy a mai emberi faj is az evolúció során alakult ki;
- értelmezi a rátermettség és a természetes szelekció fogalmát, tudja, hogy azt a véletlenszerű események és az önszerveződés is befolyásolhatják;
- elfogadja, hogy minden ember egy fajhoz tartozik és a nagyraeszmű értékükben nem különböznek, a biológiai és kulturális örökségük az emberiség közös kincs

Az élővilág országai

- alaktani jellemzők összehasonlítása alapján felismer néhány fontosabb növény- és állatcsoportot, ezekbe besorolást végez;
- konkrét példák vizsgálata alapján összehasonlítja a gombák, a növények és az állatok testfelépítését, életműködéseit és életmódját, ennek alapján érvel az önálló rendszertani csoportba sorolásuk mellett.

Bolygónk élővilága

- alapfokon ismeri a földrészek, óceánok legjellegzetesebb növény- és állatfajait;
- a földrészek természetes növényzetét ábrázoló tematikus térképek, fényképek, ábrák segítségével azonosítja bolygónk biotopjait;
- néhány jellegzetes faj példáján keresztül felismeri a kontinensek éghajlati övezetei, kialakult talajtípusai és az ott élő növényvilág közötti kapcsolatokat;
- néhány jellegzetes faj példáján keresztül felismeri a kontinensek jellegzetes növényei és az ott élő állatvilág közötti kapcsolatot;
- néhány tengeri növény- és állatfaj megismerése során felismeri, hogy bolygónk legnagyobb életközössége a világtengerekben él.

Fizika

- Egyenes vonalú egyenletes és egyenletesen változó mozgás felismerése konkrét példákban.
- A sebesség jele, mértékegységei, kiszámítása
- Szabadesés jellemzése
- Sűrűség fogalma, testek sűrűség szerinti sorba rendezése
- Az erő fogalma, jele, mértékegysége, ábrázolása. Erő-ellenőrző felismerése példákban. Tartóerő, gravitációs erő és súly felismerése a gyakorlatban.
- A súrlódás és a közegellenállás felismerése gyakorlati példák alapján.
- Munka jele, mértékegysége. Munkavégzés fogalmának bemutatása konkrét, hétköznapi példákban. Egyszerű gépek felismerése, megnevezése.
- A nyomás fogalma, jele, mértékegysége. Szilárd anyagok nyomásának növelése, csökkentése gyakorlati felhasználás.
- Arkhimédész törvénye. Úszás, lebegés, merülés megkülönböztetése kísérleti tapasztalatok alapján. Hővezetés, hőszigetelés, hőáramlás és hőátvitel felismerése gyakorlati példákban.
- Halmazállapotok fogalma, példák, halmazállapot-változások felismerése
- Olvadáspont, fagyáspont, forráspont fogalma
- Különböző energia fajták ismerete. Az energia megmaradás törvényének ismerete.
- A teljesítmény fogalma. Teljesítmény nagyságának összehasonlítása hétköznapi példákban keresztül.

Kémia

- A tanuló sorolja fel az atomot felépítő elemi részecskéket, tudja, hogy a protonok és az elektronok száma azonos a semleges atomban.
- Alkalmazza a periódusos rendszerben való elhelyezkedés és az atom protonszáma közti összefüggést.
- Nevezze meg a tanult atomokat, ionokat, molekulákat és tudja felírni kémiai jelüket. Használja a molekulamodellt a tanult molekulák bemutatására. Ismerje fel a tanult anyagokat tulajdonságaik alapján.
- Az elvégzett tanulókísérleteket szóbeli utasítás vagy leírás alapján szakszerűen mutassa be. Tudja, hogy a megismert anyagoknak, változatoknak mi a szerepük a mindennapi életben, ismerje helyes alkalmazásukat, környezet-és egészségkárosító hatásukat.

- Legyen képes a tanult anyagok összetétel szerinti csoportosítására. Ismerje az égés folyamatának lényegét, mindennapi jelentőségét, feltételeit, veszélyeit, a helyes magatartásformát tűz esetén.
- Társítson minél több hétköznapi példát a tanultakhoz.
- Legyen képes egyszerű tudományos népszerűsítő irodalmi részlet értelmezésére, lényegének elmondására

Technika és tervezés

- A technika társadalomra és természetre gyakorolt hatásainak vizsgálata.
- Véleményalkotás a fenntartható fejlődésről.
- A lehetséges környezetkímélő nyersanyag és energiaforrások bemutatása és elemzése a felhasználhatóság szempontjából.
- Információs rendszerek és csatornák, illetve egyszerű érzékelők megismerése konkrét példákon.
- Egy konkrét egyszerű gyártási folyamat bemutatása.
- Az erőmű típusok egyszerű összehasonlítása.
- Az alternatív energiaforrások és a környezetkímélő technológiák áttekintése.
- Gépek működésének bemutatása, modellezése.
- A gépek általános jellemzőinek ismerete. Erőgépek működése.
- Jelentős magyar és külföldi találmányok és feltalálók azonosítása.
- A közúti, a légi, a vízi, a vasúti közlekedés rendszereinek elemzése.
- Kulturált közlekedési magatartása alkalmazása.
- A korszerű táplálkozás módszereinek használata.
- Korszerű ételsor önálló összeállítása.
- Egyszerű háztartási gépek használata. Az infrastruktúra elemeinek ismerete.
- A fogyasztói érdekvédelem lehetőségeinek felismerése.
- A takarékoság alkalmazása.
- A növények gondozása, ápolása.
- Pályaválasztási alapfogalmak gyűjtése.

Ének-zene

- Képes a tanuló legalább 15 népzenei, 25 egy- és többszólamú történeti éneket, műzenei alkotást, idézetet emlékezetből, g–f’ hangterjedelemben egyénileg, kamaraének és csoportos formában, lehetőség szerint eredeti nyelven előadni.
- Képes kifejezően, tiszta intonációval énekelni, és új darabokat megfelelő előkészítést követően hallás után és jelrendszerről megtanulni.
- A többszólamú énekes zeneműveket biztos szólamtudással képes megszólaltatni.
- Felismeri a zenei kifejezések, a formák, a műfajok, és a zenei eszközök közti összefüggéseket.
- Ismeri és értelmezi a kottakép elemeit.
- Ismeri az aszimmetrikus ütemeket ($\frac{5}{8}$, $\frac{7}{8}$), a k9, n9 hangközöket, a szűkített és bővített hármashangzatot, a basszuskulcsot, kettős kereszt, kettős bé, az enharmónia használatát, a 6# – 6b-s hangnemeket, a kromatikus skálát.
- Felismeri, lejegyzí és megszólaltatja tanult zenei elemeket.
- Az ismert dalokat olvassa hangjegyről és éneкли emlékezetből szolmizálva, abszolút nevekkal
- Megkülönbözteti a piccolo, szaxofon, hárfa, cseleszta hangszínét, ismeri a hangszerek alapvető jellegzetességeit.
- Ismeri a romantika szerkesztésmódjait, stílusjegyeit (kromatika, mixtura, tercrokonság) zenei műfajait (ballada, polka, rapszódia, dal, dalciklus, opera, nemzeti opera, oratorikus művek, versenymű, karakterdarabok, etűd, prelűd, nocturne, impromptu, keringő,

mazurka, polonéz, zongoraciklus, mise, requiem, programzene, szimfónia, szimfonikus költemény), legfontosabb zeneszerzőit, a verbunkos stílusjegyeket.

- A zenehallgatásra kiválasztott művek közül 20 alkotást/műrészletet ismer.

Digitális kultúra

A tanuló az *Algoritmizálás és blokkprogramozás* témakör végére

- megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat;
- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven;
- tapasztalatokkal rendelkezik az eseményvezérlésről;
- vizsgálni tudja a szabályozó eszközök hatásait a tantárgyi alkalmazásokban.

A tanuló az *Online kommunikáció* témakör végére

- tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.

A tanuló a *Robotika* témakör végére

- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit.

A tanuló a *Szövegszerkesztés* témakör végére

- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
- a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat;
- ismeri és kritikusan használja a nyelvi eszközöket (például helyesírás-ellenőrzés, elválasztás);
- a szöveges dokumentumokat többféle elrendezésben jeleníti meg papíron, tisztában van a nyomtatás környezetre gyakorolt hatásaival;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

A tanuló a *Bemutatókészítés* témakör végére

- ismeri a prezentációkészítés alapszabályait, és azokat alkalmazza;
- a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat.

A tanuló a *Multimédiás elemek készítése* témakör végére

- ismeri egy bittérképes rajzolóprogram használatát, azzal ábrát készít;
- bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő programban rajzeszközökkel ábrát készít.

A tanuló a *Táblázatkezelés* témakör végére

- cellahivatkozásokat, matematikai tudásának megfelelő képleteket, egyszerű statisztikai függvényeket használ táblázatkezelő programban;
- az adatok szemléltetéséhez diagramot készít;
- tapasztalatokkal rendelkezik hétköznapi jelenségek számítógépes szimulációjáról.

A tanuló az *Információs társadalom, e-Világ* témakör végére

- ismeri az információs társadalom múltját, jelenét és várható jövőjét;
- online gyakorolja az állampolgári jogokat és kötelességeket;
- ismeri az információkeresés technikáját, stratégiáját és több keresési szempont egyidejű érvényesítésének lehetőségét;
- tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
- védekezik az internetes zaklatás különböző formái ellen, szükség esetén segítséget kér.

A tanuló a *Digitális eszközök használata* témakör végére

- tapasztalatokkal rendelkezik az iskolai oktatáshoz kapcsolódó mobileszközökre fejlesztett alkalmazások használatában;
- az informatikai eszközöket önállóan használja, a tipikus felhasználói hibákat elkerüli, és elhárítja az egyszerűbb felhasználói szintű hibákat;
- értelmezi az informatikai eszközöket működtető szoftverek hibajelzéseit, és azokról beszámol;
- tapasztalatokkal rendelkezik a digitális jelek minőségével, kódolásával, tömörítésével, továbbításával kapcsolatos problémák kezeléséről;
- ismeri a térinformatika és a 3D megjelenítés lehetőségeit.

Rajz és vizuális kultúra

- A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek tudatos és pontos alkalmazása az alkotótevékenység során adott célok kifejezése érdekében.
- Alapvetően közlő funkcióban lévő képi vagy képi és szöveges megjelenések egyszerű értelmezése.
- Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján összetettebb következtetések megfogalmazása.
- A mozgóképi közlésmód, az írott sajtó és az online kommunikáció szövegszervező alapeszközeinek felismerése.
- Mozgóképi szövegek megkülönböztetése a valóság ábrázolásához való viszony, alkotói szándék és nézői elvárás karaktere szerint.
- Társművészeti kapcsolatok lehetőségeinek értelmezése.
- A legfontosabb kultúrák, művészettörténeti korok, stílusirányzatok megkülönböztetése és a meghatározó alkotók műveinek felismerése.
- Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások árnyaltabb elemzése, összehasonlítása.

Testnevelés

Gimnasztika és rendgyakorlatok prevenció, relaxáció

- megnevez és bemutat egyszerű relaxációs gyakorlatokat;
- a mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépíti a korrekciós gyakorlatokat;
- a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásai ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet.

Atlétikai jellegű feladatmegoldások

- futótechnikája – összefüggő cselekvéssor részeként – eltérést mutat a vágta- és a tartós futás közben;
- magabiztosan alkalmazza a távol- és magasugrás, valamint a kislabdahajítás és súlylökés – számára megfelelő – technikáit.

Torna jellegű feladatmegoldások

- segítségadással képes egy-egy általa kiválasztott tornaelem bemutatására és a tanult elemekből önállóan alkotott gyakorlatsor kivitelezésére.

Testnevelési és népi játékok; Sportjátékok

- a sportjátékok előkészítő kisjátékaiban tudatosan és célszerűen alkalmazza a technikai és taktikai elemeket;
- a testnevelési és sportjáték közben célszerű, hatékony játék- és együttműködési készséget mutat;
- a tanult testnevelési és népi játékok mellett folyamatosan, jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat.

Önvédelmi és küzdősportok

- a küzdő jellegű feladatokban életkorának megfelelő asszertivitást mutatva tudatosan és célszerűen alkalmazza a támadó és védő szerepeknek megfelelő technikai és taktikai elemeket;

- a tanári irányítást követve, a mozgás sebességét növelve hajt végre önvédelmi fogásokat, ütéseket, rúgásokat, védekező és ellentámadásokat.

Alternatív környezetben üzhető mozgásformák

- ellenőrzött tevékenység keretében rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

Hit és erkölcsstan

Erkölcsstan

Éntudat – önismeret

- reálisan feltérképezi, hogy saját érzelmi állapota és viselkedése milyen következményekkel járhat, és milyen hatást gyakorolhat a társas kapcsolatai alakítására; képes a helyzetnek megfelelő érzelmek kifejezésére;
- megfelelő döntéseket hoz arról, hogy az online térben milyen információkat oszthat meg önmagáról;
- reálisan értékeli helyzetét, fejlődési célokat fogalmaz meg és a célok megvalósítását szolgáló terveket készít;
- reflektíven értékeli tudásszerzési módjait, különös tekintettel a forrás hitelességére;
- feltárja pályáérdeklődését és továbbtanulási céljait;
- képes a problémák elemzésére és a megoldási alternatívák alkotására, a probléma megoldása érdekében képes önmaga motiválására;
- célok és döntések meghozatalakor figyelembe veszi a személyes értékeit;
- egyéni cselekvési lehetőségeket fogalmaz meg az erkölcsi értékek érvényesítésére.

Család – Helyem a családban

- reálisan feltérképezi, hogy saját érzelmi állapota és viselkedése milyen következményeket okozhat, és milyen hatást gyakorolhat a társas kapcsolatai alakítására; képes a helyzetnek megfelelő érzelmek kifejezésére;
- a családjában és ismeretségi körében talál olyan mintákat, amelyek példaként szolgálnak számára;
- megfogalmazza, hogy a szeretetnek, az elkötelezettségnek, bizalomnak, tiszteletnek milyen szerepe van a családban, a barátságokban és a párkapcsolatokban.

Társas tudatosság és társas kapcsolatok

- reálisan feltérképezi, hogy saját érzelmi állapota és viselkedése milyen következményekkel járhat, és milyen hatást gyakorolhat a társas kapcsolatai alakítására; képes a helyzetnek megfelelő érzelmek kifejezésére;
- a csoporthoz való csatlakozás vagy az onnan való kiválás esetén összeveti a csoportnormákat és a saját értékrendjét;
- a családjában és ismeretségi körében talál olyan mintákat, amelyek példaként szolgálnak számára;
- megfogalmazza, hogy a szeretetnek, az elkötelezettségnek, bizalomnak, tiszteletnek milyen szerepe van a barátságokban, a páros kapcsolatokban, az iskolai közösségekben.

Bibliaismeret

- Résztétel a közös feladatokban, beszélgetésekben, játékokban
- Ismerje a tanult királyok és próféták történetét.
- A Péld 16:6., a Szeretet himnusza I.Kor 13:1-8 és a 23.Zsoltár memoriter szintű ismerete

Életkorának megfelelően definiálja a következő fogalmakat: kegyelemből való üdvösség, alázat, felettes hatalmaknak való engedelmesség, zsoltár

8. évfolyam

Irodalom

Témakörök:

A Kárpát-medencei a 20. század első felében

A tanuló megismerkedik

- egy korszak stílusirányzataival – pl. impresszionizmus, szimbolizmus, szecesszió –, az irányzatok és egy-egy mű összefüggésével;
- ismerkedik a korszak irodalmi életével (pl. a *Nyugat* szerepe, hatása; irodalmi kapcsolatok);
- megismeri a korszakolás nehézségeit;
- az irányzatok főbb esztétikai elveit, törekvéseit, ábrázolásmódját, stílus- és formajegyeit (szimbólumhasználat és szimbolizmus megkülönböztetésével);
- jellemző műveken felismeri az irányzatok jellegzetességeit, főbb vonásait;
- az önálló ismeretszerzés többféle módszerével (pl. internet, elektronikus könyvtár stb.) is gyűjt információkat;
- keres a korszakhoz regionális és helyi kulturális kötődéseket (bármely művészeti ágból, pl. festészet, szobrászat, építészet is).

A Kárpát-medencei irodalom a 20. század második felében és napjainkban

Regények

A tanuló nagyepikai alkotás(ok)ban

- azonosítja, elemzi az idő- és térvizonyokat, a narráció sajátosságait (az elbeszélés és a történet időrendje, előreutalások, késleltetések); a műfaji változatot;
- felismeri az elbeszélői nézőpontot, beszédhelyzetet;
- azonosítja az irodalom nagy témáit, pl. szülő és gyerek, gyerekek és felnőttek, iskola és nevelés; beavatás, próbatételek, szerelem;
- képes a szereplők jellemzésére, tetteik minősítésére; alapvető emberi helyzetek, erkölcsi választások értelmezésére és megbeszélésére, véleményezésére;
- felidézi és rendszerezi az olvasott, feldolgozott regényeket (összefoglalás);
- képes az irodalmi élmény megosztására, olvasmányainak ajánlására;
- alkalmas az önálló olvasmányválasztás indoklására;
- memoriterek (prózaepikai szövegrészek) előadására.

Kisepikai alkotások

A tanuló

- műelemzések során rögzíti az egyes műfajok sajátosságait is;
- felismeri az epikus közlésformát, valamint a verses és a prózaforma műfajmegkötő vagy műfaj-független szerepét;
- alkalmazza a művek már ismert értelmezési szempontjait (elemzi az idő- és térvizonyokat, szerkezeti megoldásokat, előreutalásokat, késleltetéseket);
- felismeri az elbeszélői nézőpontot, beszédhelyzetet;
- azonosítja az irodalom nagy témáit, pl. család, iskola, gyerekek és felnőttek, szegénység;
- a kisepikai műfajok rendszerezésével (eredet, forma, műfaji jellemzők) összefoglalja, átlátszóan a négy év során megszerzett ismereteit;
- képes az irodalmi élmény megosztására;
- képes érzelmi tartalmak felismerésére, erkölcsi választások értelmezésére és véleményezésére, pl. indulatok, szeretet, együttérzés, segítőkészség, félelem, bizalom, hála stb.;
- memoriterek (verses és prózaepikai szövegrészek) előadására.

Drámai műfajok

A tanuló

- felismeri és elemzi a drámai műnem főbb jellemzőit, a választott alkotás műfaját közös és önálló olvasással, feldolgozással, műelemzéssel;
- elemzi a drámai szerkezet, drámai jellem és nyelv néhány jellemzőjét;
- felismeri a tragikumot/komikumot mint műfajformáló minőséget, elemzi a műbeli megjelenési formáit;
- tudja jellemezni a drámai hősöket, elemezni kapcsolataikat, konfliktusaikat;
- képes szituációk és instrukciók értelmezésére, esetleg megjelenítésére;
- tud elemezni és értelmezni egy látott jelenetet (színházi előadás vagy felvétele);
- alkalmas egy szövegrészlet megtanulására, jelenet előadására az olvasott drámai műből vagy annak alapján;
- különféle dramatikus formák kipróbálása révén (pl. helyzetgyakorlat, stílusgyakorlat, dramatikus improvizáció) fejlődik empátikus készsége.

Mozgóképkultúra és médiaismeret

- Helyszín- és időviszonylatok, illetve jellemek és konfliktusviszonylatok felismerése, megfigyelése a médiaszövegekben (pl. rádióműsorban, riportban).
- Átélt, elképzelt vagy hallott esemény mozgóképi megjelenítésének megtervezése az életkornak megfelelő szinten (pl. story-board, animáció, interjú alkalmazásával).
- A beállítás (snitt; a kamera által rögzített folyamatos tér és idő), a jelenet (nagyobb tér és/vagy időugrások által határolt szerkezeti egység), a fordulat és epizód fogalmának magyarázata.
- A korosztálynak megfelelő mozgóképi szövegeken a cselekmény- és történetstruktúra, valamint az elbeszélés (narráció) megfigyelése és tudatosítása, és mindezzel összefüggésben konkrét szövegek elemzése során az expozíció, bonyodalom, lezárás már ismert fogalmainak alkalmazása.
- Egyszerűbb médiaszövegek létrehozásával (pl. interjú, újságcikk, közösségi portálra készülő adatlap, önportré) a képzelőerő, kifejezőkészség fejlesztése.
- Képes beszámolót, kiselőadást, prezentációt készíteni és tartani különböző írott és elektronikus forrásokból, kézikönyvekből, atlaszokból/szakmunkákból, a témától függően statisztikai táblázatokból, grafikonokból, diagramokból.
- Tisztában van a média alapvető kifejezőeszközeivel, az írott és az elektronikus sajtó műfajaival. Ismeri a média, kitüntetetten az audiovizuális média és az internet társadalmi szerepét, működési módjának legfőbb jellemzőit. Kialakul benne a médiatudatosság elemi szintje, az önálló, kritikus attitűd.

Magyar nyelvtan

Témakörök:

A szöveg

- A megismert szövegfeldolgozási módok gyakorlása, újabb technikák, olvasási formák megismerése (intenzív és extenzív olvasás), azok gyakorlatban történő alkalmazása.
- A szöveg érzelmi-gondolati tartalmát kifejező olvasás.
- A különféle szövegfeldolgozási módok (szó szerinti, kritikai, kreatív olvasás) használata elektronikus és nyomtatott, folyamatos és nem folyamatos szövegeken.
- Az olvasott szöveg tartalmának és az azt kiegészítő képek, ábrák összefüggéseinek felfedése, értelmezése.
- Adatkeresés technikái (szelektív olvasás, átfutás).
- Az internetes adatkeresés, szövegkutatás, az intertextualitás kezelése, a különböző forrásokból származó adatok megbízhatóságának és használhatóságának kérdése.
- A különböző forrásból származó információk megadott szempontok szerint való összehasonlítása, kritikai következtetés levonása.
- Ismeretterjesztő szövegek jellemzői és feldolgozási technikái.

- Elektronikus és nyomtatott szótárhasználat.

Szóalkotási módok

- A szóösszetételek típusai, jelentésük változása, helyesírási szabályai. A szóösszetétel, a szóképzés és a jelentés összefüggésének elemzése szépirodalmi és nem irodalmi szövegekben; szógyűjtés és játékos szóalkotás-képzéssel, összetétellel.
- Szóösszetétel, alapszó, képzett szó, szókapcsolat megkülönböztetése.

Az összetett mondat

- fajtái: alárendelő és mellérendelő összetett mondatok
- az összetett mondat helyesírása

A magyar nyelv társadalmi és földrajzi változatai

- A nyelv állandóságának és változásának megfigyelése különböző régi és mai szövegeken. A nyelvi változás bizonyítékainak értelmezése különböző korokból származó írott szövegeken és irodalmi példákra.
- Nyelvhasználatunk, a környezetünkben lévő nyelvváltozatok néhány jellemzőjének megfigyelése, megnevezése.
- A Magyarországon élő nemzetiségek nyelve, nyelvhasználat.
- A szókincs változása: régi és új szavak, kifejezések gyűjtése, összehasonlítása.

A nyelvtörténet, nyelvrokonság kérdései

- A magyar nyelv eredete (finnugor rokonság), helye a nyelvek között.
- Nyelvünk agglutináló (ragasztó) jellegének bizonyítékai példákkal.

Matematika

Halmazok, számhalmazok

- Halmazokba rendezés több szempont szerint
- Halmazábra készítése
- Számok, számhalmazok, halmazműveleti eredmények szemléltetése számegyenesen
- Részhalmazok felismerése és ábrázolása konkrét esetekben
- Véges halmaz kiegészítő halmazának (komplementerének), véges halmazok metszetének és uniójának megállapítása ábrázolás segítségével konkrét esetekben
- Természetes számok, egész számok, racionális számok halmazának ismerete, halmazábrájuk elkészítése
- Véges és végtelen szakaszos tizedes törtek ismerete
- Példa végtelen nem szakaszos tizedes törtre

Matematikai logika, kombinatorika, gráfok

- Igaz és hamis állítások felismerése, önálló megfogalmazása
- A matematikai logika egyszerű, a korosztály számára érthető szakkifejezéseinek ismerete és használata
- Konkrét helyzethez kötött sorba rendezési problémák megoldása kör mentén is
- Konkrét helyzethez kötött kiválasztási problémák megoldása a sorrend figyelembevételével és anélkül
- Az összes eset összeszámlálása során rendszerezési sémák használata: táblázat, ágrajz, szisztematikus felsorolás
- Gráfok alkalmazása konkrét szituációk szemléltetésére

Számelméleti ismeretek, hatvány, négyzetgyök

- Összetett számok prímtényezősz felbontásának ismerete és alkalmazása 1000-es számkörben
- Legnagyobb közös osztó és legkisebb közös többszörös meghatározása és alkalmazása
- Pozitív egész számok pozitív egész kitevőjű hatványának alkalmazása: prímtényezősz felbontás felírása hatványokkal, mértékegységek átváltása, számrendszerek helyi értékeinek felírása

- Négyzetszámok négyzetgyökének kiszámolása

Arányosság, százalékszámítás

- Egyenes és fordított arányosság felismerése és alkalmazása konkrét helyzetekben
- Banki ajánlatok (ügylécsomagok, számlavezetési, megbízási és tranzakciós díjak) összehasonlításával kapcsolatos feladatok megoldása
- Megtakarítási és hitelfelvételi lehetőségekkel kapcsolatos egyszerű feladatok megoldása
- A fordított arányosság és a mérés kapcsolatának felismerése
- Terület, térfogat, űrtartalom szabványmértékegységeinek ismerete és átváltása

Szöveges feladatok előkészítése

- Egytagú kifejezések számmal való szorzása
- Kéttagú betűs kifejezés számmal való szorzása
- Két tagból közös számtényező kiemelése
- Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet megoldása lebontogatással
- Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet megoldása mérlegelvvel

Szöveges feladatok

- Különböző szövegekhez megfelelő modell készítése (például szakaszos ábrázolás, visszafelé gondolkodás, táblázat, szabadkézi vázlatrajz, betűs kifejezések felírása)
- Matematikából, más tantárgyakból, gazdasági területekről és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel vagy egyenlettel
- Ellenőrzés a szövegbe való visszahelyettesítéssel
- Pénzügyi tudatosság területét érintő feladatok megoldása
- Gyakorlati problémák megoldása során előforduló mennyiségek becslése

A függvény fogalmának előkészítése

- Egyszerű grafikonok jellemzése: növekedés-csökkenés, szélsőérték, tengelyekkel való metszéspont
- Konkrét halmazok elemei között megfeleltetés létrehozása
- Értéktáblázatok adatainak grafikus ábrázolása
- Egyenes arányosság grafikonjának felismerése és megalkotása

Síkbeli alakzatok

- A speciális négyszögek (trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, húrtrapéz, négyzet) felismerése és legfontosabb tulajdonságaik megállapítása ábra alapján; alkalmazásuk; halmazábra
- Háromszögek, speciális négyszögek kerületének, területének kiszámítása ábra alapján átdarabolással és tanult összefüggéssel; alkalmazások
- Pitagorasz-tétel ismerete és alkalmazása
- Körrel kapcsolatos fogalmak ismerete

Transzformációk, szerkesztések

- Alakzatok középpontos tükröképének megszerkesztése
- Szerkesztéshez terv, előzetes ábra készítése
- Több adott feltételnek megfelelő ábra szerkesztése; diszkusszió
- Kicsinyítés és nagyítás felismerése hétköznapi helyzetekben
- Dinamikus geometriai szoftver használata

Térgeometria

- Környezetünk tárgyaiban a hasáb, a gúla és a gömb alakú testek felfedezése
- Hasáb és gúla tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló
- Testek építése képek, nézetek, alaprajzok, hálók alapján
- Testek hálójának készítése

- A gömb tanult testektől eltérő tulajdonságai
- A gömb mint a Föld modellje: hosszúsági körök, szélességi körök tulajdonságai, síkmetszetek
- Egyenes hasáb alakú tárgyak felszínének és térfogatának meghatározása méréssel és számolással

Leíró statisztika

- Adatok rendszerezése, következtetések megfogalmazása
- Rendezhető adatsor középső adatának (medián) megállapítása, gyakorlati alkalmazása
- Konkrét adatsor esetén átlag, leggyakoribb adat (módusz), középső adat (medián) megfigyelése, összehasonlítása

Valószínűség-számítás

- Valószínűségi játékok lehetséges kimeneteleinek ismeretében stratégia követése
- Az esély intuitív fogalmának felhasználása a „lehetetlen”, a „biztos” és a „kisebb/nagyobb eséllyel lehetséges” kijelentések megfogalmazásánál
- A gyakoriság és relatív gyakoriság ismerete és alkalmazása a kísérletezés során

Történelem

A szuperhatalmak szembenállása

- Képes a második világháború után kialakult világrendet bemutató térkép áttekintésére és értelmezésére.
- A nyugati demokrácia és a szovjet diktatúra összehasonlítására.
- A nyugati világ és a keleti blokk életkörülményeinek összehasonlítására.
- A hidegháború korabeli és a mai világhatalmi viszonyok összehasonlítására.
- A hidegháborús korszak alapvető jellemzőinek, történelmi szereplőinek azonosítására képek, szöveges források alapján.
- Gyűjtött információk értelmezésére a hidegháború korának néhány világpolitikai válságáról (pl. Korea, Kuba, Berlin).
- Információk szerzésére, rendszerezésére és értelmezésére a két szuperhatalom fegyverkezési versenyéről diagramok, táblázatok, képek és térképek segítségével.

Magyarország 1945-től az 1956-os szabadságharc leveréséig

- Képes Magyarország szovjet megszállása következményeinek felidézésére.
- A tömeges deportálások jellemzőinek azonosítására visszaemlékezések és egyéb források alapján.
- A Rákosi-rendszer jellemzőinek, bűneinek azonosítására források, képek, filmrészletek alapján.
- A határon túli magyarok megpróbáltatásainak bemutatására különböző források alapján.
- Képes beszámoló készítésére az 1956-os forradalom és szabadságharc hőseiről.
- Az 1956-os forradalom és szabadságharc utáni megtorlások kegyetlenségének bemutatására példákon keresztül.

Az egységesülő Európa, a globalizáció kiteljesedése

- Képes az Európai Unió céljainak felidézésére.
- Az európai integráció eredményeinek és problémáinak áttekintésére.
- A közép-európai régió középkori, újkori és mai térképeinek összehasonlítására.
- A közép-európai népek helyzetének összehasonlítására a középkortól napjainkig.
- Az Amerikai Egyesült Államok szuperhatalmi helyzetének elemzésére és értékelésére katonai, politikai, gazdasági és kulturális téren.
- Kína világgazdasági és világpolitikai szerepének megvitatására.
- A közel-keleti konfliktusról megfogalmazott álláspontok és érvek azonosítására, beszélgetésre a békés megoldási módokról.

A Kádár-korszak A demokratikus viszonyok megteremtése és kiépítése Magyarországon

- Érvek gyűjtésére a Kádár-rendszer diktatórikus jellegének alátámasztására.
- A Kádár-rendszerről szóló különböző jellegű források elemzésére, értelmezésére.
- A Kádár-rendszer és napjaink életkörülményeinek összehasonlítására.
- A rendszerváltoztatás jelentőségének, következményeinek bemutatására.
- A magyar történelem legfontosabb politikai eseményeinek időrendbe állítására a rendszerváltoztatástól napjainkig

Társadalmi és gazdasági ismeretek

- Képes a demokrácia kialakulásának, állomásainak felidézésére és működésének jellemzésére a különböző történelmi korszakokban.
- Csoportos szerepjátékra demokratikus döntéshozatalról (pl. az athéni demokráciában).
- Demokratikus döntéshozatal ábrázolására egy folyamatábrán.
- A brit parlamentáris és az amerikai elnöki rendszer összehasonlítására.
- Áttekintő ábra értelmezésére a magyarországi államszervezetről és a választási rendszerről.

Német nyelv

Témakörök:

Család

- Családtagok jellemzése.
- Napi időbeosztás.

Otthon

- Bútorok, egy szoba berendezése.
- Lakóhelyem, tágabb környezetem. Egy német város bemutatása

Étkezés

- Étkezési szokások a célnyelvi kultúrában.
- Német specialitások. (pl. kenyérfajták). Élelmiszervásárlás.

Öltözködés

- Ruhadarabok. Kedvenc ruháim. Divat világa. Ruhavásárlás.

Sport

- Betegségek és kezelésük. Javaslatok. Gyógyszerek. Sportrekordok.

Iskola, barátok

- Órai tevékenységek.
- Osztályközösség, osztálytársak jellemzése.
- Konfliktusok barátok között.
- Iskolai élet Németországban.

Szabadidő

- Szabadidős program tervezése. Múzeumlátogatás, belépőjegyek
- Német és osztrák barátok szabadidős tevékenységei.

Természet, állatok

- Más kontinensek élővilága, állatkert

Város, bevásárlás

- Látnivalók, nevezetességek. Vásárlás áruházban.

Utazás, pihenés

- Utazás külföldre. Utazási előkészületek.
- Csereutazás egy német partneriskolával.

Zene, művészetek

- Kiállítások, rendezvények, koncertek.

Környezetünk védelme

- Veszélyeztetett állat- és növényvilág

Egészséges életmód

- Tisztálkodás Testápolás, testápolási szerek. Betegségek és megelőzésük.

Tudomány, technika

- Találmányok. Titkosírások

Múltunk és jövőnk

- Iskolám múltja, jelene. Lakóhelyem régen és most.
- Terveim a jövőre.

Média, kommunikáció

- Email és face-book.

Nyelvtani fogalomkörök: visszaható igék, részes és birtokos esettel álló elöljárók, KATI-szórend, vonzatos igék

Angol nyelv

A 8. évfolyamra megfogalmazott kötelező nyelvi funkciók, nyelvi elemek és struktúrák a következők:

Angol nyelvi funkciók (a zárójelben olvasható angol nyelvű kifejezések példák):

- megszólítás kifejezése és arra reagálás (Excuse me. Can I help you?)
- bemutatkozás megfogalmazása (Let me introduce myself.)
- személyre vonatkozó információkérés, információadás (What's your favourite subject? It's maths.)
- hogylét iránti érdeklődés és reakció (What's the matter? I feel...)
- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (That's OK. Don't worry about it. It doesn't matter.)
- jókívánságok kifejezésekor a reakció megfogalmazása (Thank you, the same to you.)
- telefon felvétele, telefonon való bemutatkozás (XY speaking.)
- megszólítás, elbúcsúzás személyes levélben (Dear John, Best wishes, Love,)
- véleménykérés és arra reagálás (Do you agree? Yes, I do. No, I don't. What's your opinion? In my opinion..., What do you think about ...? I think ...)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (How do you like it? I think it's...)
- képesség kifejezése (Can you speak French? Are you able to ride a horse? I can understand French. I am unable to ride a horse.)
- szükségesség kifejezése (Do I have to ...? Do I need to ...? You must ... We have to ...)
- lehetőség kifejezése (It may rain. She might visit us.)
- ígéret kifejezése (Will you help me? Don't worry, I will. I promise ...)
- szándék, kívánság kifejezése (What would you like to do? Would you like to have a rest? I'd like to see that film.)
- dicséret, kritika kifejezése (It's great. It's a good idea. It's boring.)
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (What is this? What is it like? It's ..., It's made of ..., It's used for ...)
- visszakérdezés, ismétléskérés kifejezése nem értés esetén (Sorry, what did you say?)
- nem értés, magyarázatkérés, magyarázat értésének ellenőrzése (Could you understand me? Is it clear? Sorry, what does that mean?)
- betűzés kérése, betűzés (It spells ...)
- felkérés hangosabb, lassúbb beszédre (Could you speak a little more slowly, please? Sorry, that was a bit too fast.)
- öröm, sajnálkozás, bánat kifejezése (Are you happy about it? What do you think of that? How do you feel about it? Great! I'm glad to hear that. I'm so pleased that..., Good for you. I feel so happy for ... I'm sorry to hear that. What a pity. Oh, no! Oh, dear! I feel so sorry for ...)
- elégedettség, elégedetlenség, bosszúság kifejezése (What do you think of...? Are you pleased with ...? Are you happy with ...? Are you satisfied with ...? That's fine/nice/not

bad. That was fine/good/ nice. I'm quite satisfied with ... I'm quite happy with ... I'm quite pleased with ... It's not good enough. That wasn't very good.)

- csodálkozás kifejezése (How come? Is he? What a surprise!)
- remény kifejezése (I am looking forward to ... I hope ...)
- javaslat és arra reagálás (Would you like to come to the cinema? Yes, sure.)
- meghívás és arra reagálás (I'd like to invite you to my party. Thank you, I'm happy to come.)
- információkérés, -adás (When is the next train? What time does the train arrive? Is the boss here? Yes, he is.)
- egyetértés, egyet nem értés (Do you agree? What's your opinion? How do you feel about it? I agree. I don't agree. I don't think so.)
- valaki igazának az elismerése és el nem ismerése (You are right. You are wrong.)
- egymást követő események leírása (What happened? First ... then ... finally ...)
- bizonyosság, bizonytalanság kifejezése (Do you think they will come? They will probably come.)

Angol nyelvi elemek, struktúrák a 8. évfolyamra (a zárójelben olvasható angol nyelvű kifejezések példák):

- Present Perfect Simple (Have you done your room? I haven't finished it yet.)
- cselekvés, történés kifejezése múlt időben: Past Simple (I ate bread for breakfast. I didn't see the film. Did you visit Joe?)
- jövő idejűség kifejezése: 'will' (When will you be fourteen? I'll help you.)
- felszólító mód: Egyes/Többszám I. személy (Let's go.)
- birtoklás: birtokos névmások (mine, yours, his, hers, its, ours, theirs)
- birtoklás kifejezése múlt időben: 'have' (I didn't have many friends at school.)
- birtoklás kifejezése jövő időben: 'have' (At the age of 25 I will have a car.)
- időtartam: How long? (How long were you in Spain? For one month.)
- időbeli viszonyok: 'already', 'yet', 'just' (I have already read it. He has not finished it yet. She has just entered the room.)
- minőségi viszonyok: hosszabb melléknevek fokozása, összehasonlítás (She is the most intelligent of all. Tom's younger than Sue. Mary is more beautiful than Sue.)
- modalitás: engedélykérés 'could', 'may' segédigékkel (Can/could/may I join you?)
- modalitás: tanácsadás 'should/shouldn't' segédigével (You should ask her.)
- modalitás: kötelezettség kifejezése 'have to' segédigével (Did you have to be there?)
- modalitás: tiltás kifejezése 'mustn't' segédigével (You mustn't smoke here.)
- szövegösszetartó eszközök: további kötőszavak (e.g. however)
- feltételesség kifejezése (We'll stay at home if it rains.)
- függő beszéd kifejezése jelen időben (He says he is tired., I don't know where he lives., Tell him to stop it.)

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- az adott tématarományban megért egyszerű célnyelvi szöveget az adott tématarományban létrehoz egyszerű célnyelvi szöveget;
- az adott tématarományban nyelvi szintjének és életkorának megfelelő interakciót folytat a tanult nyelvi elemek felhasználásával.
- Az oktatási szakasz végére a tanuló eléri a KER szerint meghatározott **A2 szintet**.

Földrajz

- A tanuló legyen képes az egyes kontinensek, tájak, országok természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőit bemutató képek, ábrák, adatok elemzésére, tanári irányítás alapján alapvető összefüggések felismerésére.
- Tudja megadott szempontok alapján bemutatni az egyes kontinenseket, tipikus tájait, legfontosabb országait.
- Ismerje fel a természeti és társadalmi környezet alapvető összefüggéseit.

- Tudja megmutatni és felismerni az egyes tájakat és országokat kontúrtérképen.
- Képes legyen összehasonlítást végezni az egyes természeti tájak és gazdaság jellemzők között, kontinensek összevetésével is.
- Legyen képes értelmezni a társadalmi-gazdasági fejlettségbeli különbségek leírására alkalmazott mutatókat.
- Tudja a globalizáció hatásait a mindennapi életünkre és értelmezze a befolyásoló folyamatokat.

Biológia

Az emberi szervezet I. – Testkép, testalkat, mozgásképesség

- az emberi test megfigyelése alapján azonosítja a főbb testtájakat és testrészeket, elemzi ezek arányait és szimmetriaviszonyait;
- felismeri az emberi bőr, a csontváz és a vázizomzat főbb elemeit, ezek kapcsolódási módjait, értelmezi a mozgási szervrendszer felépítése és az ember mozgásképessége közötti összefüggéseket;
- alapvető mozgástípusok és egyes sportok esetében elemzi a mozgásszervrendszer működésének jellemzőit, igyekszik ezeket fizikai fogalmakkal és elvekkel magyarázni;
- tudja, hogy a testünk alapfelépítése az evolúciós fejlődés eredménye, de az öröklött adottságaink az egyedfejlődés során formálódnak egyénivé, ebben nagy szerepet játszik az életmódunk is;
- felismeri a gyakorolt sportok testi és lelki fejlesztő hatását és a velük járó terheléseket, baleseti veszélyeket, tanácsokat fogalmaz meg ezek elkerülésére.

Az emberi szervezet II. – Anyagforgalom

- ábrák, makettek alapján felismeri az ember anyagforgalmi szervrendszereinek fontosabb szerveit, a megismert külső és belső testkép alapján felidézi azok elhelyezkedését;
- szövegek, ábrák, folyamatvázlatok, videók és szimulációk alapján azonosítja a táplálkozási, keringési, légzési, kiválasztási szervrendszerek alapvető biológiai funkcióit, az életfolyamatok lépéseit;
- ismeri és megfelelő szempontok szerint értékeli az emberi szervezet állapotát, folyamatait jellemző fontosabb adatokat, azokat összefüggésbe hozza a testi és lelki állapotával, egészségével

Az emberi szervezet III. – Érzékelés, szabályozás

- ábrák, makettek alapján felismeri az ember ideg- és hormonrendszerének fontosabb szerveit, a megismert külső és belső testkép alapján felidézi azok elhelyezkedését;
- szövegek, ábrák, folyamatvázlatok, videók és szimulációk alapján azonosítja az ideg- és hormonrendszer alapvető biológiai funkcióit, értelmezi a szabályozás elvét;
- felismeri, hogy az immunrendszer is információkat dolgoz fel, azonosítja a rendszer főbb szerveit, sejtjes elemeit és kémiai összetevőit;
- ismeri és megfelelő szempontok szerint értékeli az emberi szervezet állapotát, folyamatait jellemző fontosabb adatokat, azokat összefüggésbe hozza a testi és lelki állapotával, egészségével.

Szaporodás, öröklődés, életmód

- azonosítja az emberi egyedfejlődés főbb szakaszait, bemutatja az emberi nemek testi különbözőségének kialakulását, tisztában van a felelős szexuális magatartás ismérveivel, értékeli a szexualitás egyéni életviteli és párkapcsolati jelentőségét;
- értékeli a személyi és környezeti higiénia egészségmegőrzéssel kapcsolatos jelentőségét, ennek alapelveit személyes környezetében is igyekszik alkalmazni, egyéni képességeihez mérten tisztán, rendben tartja környezetét.

Egészségmegőrzés, elsősegély

- ismeri a szív- és érrendszeri betegségek kockázati tényezőit, igyekszik tudatosan alakítani étkezési szokásait, törekszik az életmódjának megfelelő energia- és tápanyagbevitelre, a normál testsúly megőrzésére;
- ismeri a kórokozó, a fertőzés és a járvány fogalmait, megkülönbözteti a vírusos és bakteriális fertőző betegségeket, felismeri az antibiotikumok helyes használatának fontosságát;
- tudja, hogy a daganatos betegségek kialakulását az életmód és a környezet is befolyásolja, és hogy gyógyításuk esélyét a korai felismerés nagymértékben növeli;
- érti az orvosi diagnosztikai eljárások célját, ismeri azok alapelvét és néhány főbb módszerét, értékeli a megfelelő diagnózis felállításának jelentőségét;
- felméri a baleseti sérülések kockázatait, igyekszik ezeket elkerülni, a bekövetkezett balesetek esetében felismeri a sérülés, vérzés vagy mérgezés jeleit, ezekről megfelelő beszámolót tud adni;
- a bekövetkezett balesetet, rosszullétet felismeri, segítséget (szükség esetén mentőt) tud hívni, valamint a tőle elvárható módon (életkori sajátosságainak megfelelően) elsősegélyt tud nyújtani: a sérült vagy beteg személy ellátását a rendelkezésre álló eszközökkel vagy eszköz nélkül megkezdeni (sebellátás, vérzéscsillapítás, eszméletlen beteg ellátása, szabad légút biztosítása);
- tudja alkalmazni az alapszintű újraélesztést mellkaskompressziók és lélegeztetés (CPR) kivitelezésével, felismeri ennek szükségességét

Fizika

- A diák ismerje fel a tanult elektromos és fénytani jelenségeket, a tanórán és az iskolán kívüli életben egyaránt.
- Ismerje az elektromos áram hatásait és ezek gyakorlati alkalmazását. Ismerje és tartsa be az érintésvédelmi és baleset-megelőzési szabályokat.
- Legyen képes tanári irányítással egyszerű elektromos kapcsolások összeállítására, feszültség-és árammérésre.
- Tudja értelmezni az elektromos berendezéseken feltüntetett adatokat.
- Ismerje a háztartási elektromos energiatakarékosság jelentőségét és megvalósításának lehetőségeit.
- Tudja az anyagokat csoportosítani elektromos és optikai tulajdonságaik szerint.
- Legyen tisztában a szem működésével és védelmével kapcsolatos tudnivalókkal, ismerje a szemüveg szerepét. Ismerje a mindennapi optikai eszközöket.
- Legyen képes alapvető tájékozódásra az iskolai könyvtár lexikonjai, kézikönyvei, természettudományos ismeretterjesztő könyvei, folyóiratai között.

Kémia

- A tanuló a tanult elemek helyét ismerje fel a periódusos rendszerben.
- Néhány fontos tulajdonság említésével mutassa be a tanult elemeket, vegyületeket, írja fel kémiai jelüket.
- Használja a molekulamodellt a tanult molekulák bemutatására.
- Értelmezze a kémiai reakció lényegét (kiindulási anyagok és termékek megadása) az elvégzett kísérletek alapján.
- Sorolja be a megismert anyagokat a megfelelő anyagcsoportokba, a kísérleti úton is megismert változásait, reakcióikat a megfelelő típusba (egyesülés, bomlás).
- Társítson minél több hétköznapi példát a tanultakhoz.
- Leírás alapján mutassa be a tanulókísérleteket, ezek során használja szakszerűen a laboratóriumi eszközöket.
- Alkalmazza a kémiai biztonságról szóló törvénynek az elvégzett kísérlet anyagaina vonatkozó előírásait.

- Tudja, hogy a megismert anyagoknak, változásoknak mi a szerepük a mindennapi életben, ismerje helyes alkalmazásukat, környezet-és egészségkárosító hatásukat.
- Érzékszervvel megfigyelhető tulajdonságaik alapján azonosítsa a köznapi életben is fontos szervetlen anyagokat.
- Használati utasítás alapján szakszerűen dolgozzon a háztartási vegyszerekkel, a mindennapi életben használt oldatokkal.
- Sorolja fel a természetes vizek összetevőit. Ismerje fel az egészséget, a környezet épségét veszélyeztető jelenségeket, problémákat saját környezetében.
- Sorolja fel a levegő és a természetes vizek szennyezéseit.
- Legyen képes egyszerű tudományos leírás önálló értelmezésére, felhasználására.

Ének-zene

- Képes a tanuló legalább 15 népzenei, 25 egy- és többszólamú történeti éneket, műzenei alkotást, idézetet emlékezetből, g-f” hangterjedelemben egyénileg, kamaraének és csoportos formában, lehetőség szerint eredeti nyelven előadni.
- Képes kifejezően, tiszta intonációval énekelni, és új darabokat megfelelő előkészítést követően hallás után és jelrendszerről megtanulni.
- A többszólamú énekes zeneműveket biztos szólamtudással képes megszólaltatni.
- Felismeri a zenei kifejezések, a formák, a műfajok, és a zenei eszközök közti összefüggéseket.
- Ismeri és értelmezi a kottakép elemeit.
- Ismeri az aszimmetrikus ütemeket, a k10, n10 hangközöket, a szűkített és bővített hármashangzatot, a basszuskulcsot, kettős kereszt, kettős bé, az enharmónia használatát, a 7# – 7b-s hangnemeket, a kvintkört, a kromatikus skálát, egész hangú, akusztikus és modellskálát, a cluster és a hangfürt fogalmát,
- Felismeri, lejegyzi és megszólaltatja a tanult zenei elemeket.
- Az ismert dalokat olvassa hangjegyről és éneкли emlékezetből szolmizálva, abszolút nevekkal.
- Megkülönbözteti a piccolo, szaxofon, hárfa, cseleszta hangszínét, ismeri a hangszerek alapvető jellegzetességeit.
- Ismeri a romantika, a XX. század és napjaink zenéjének stílusirányzatait (Impresszionizmus, expresszionizmus, folklorizmus, neoklasszicizmus, elektronikus zene, jazz, populáris zene), jellemzőit, szerkesztésmódjait (Szimmetria, aszimmetria, aranymetszés, aleatória, Reihe, rákfordítás, tükörfordítás, tükörrákfordítás), zenei műfajait, legfontosabb zeneszerzőit.
- A zenehallgatásra kiválasztott művek közül 25 alkotást/műrészletet ismer.
- Ismeri a középkor, reneszánsz, barokk és bécsi klasszicizmus zenei jellemzőit, szerkesztésmódjait, zenei műfajait, legfontosabb zeneszerzőit.

Digitális kultúra

A tanuló az *Algoritmizálás és blokkprogramozás* témakör végére

- megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat;
- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven;
- tapasztalatokkal rendelkezik az eseményvezérlésről;
- vizsgálni tudja a szabályozó eszközök hatásait a tantárgyi alkalmazásokban.

A tanuló az *Online kommunikáció* témakör végére

- tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.

A tanuló a *Robotika* témakör végére

- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit.

A tanuló a Szövegszerkesztés témakör végére

- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
- a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat;
- ismeri és kritikusán használja a nyelvi eszközöket (például helyesírás-ellenőrzés, elválasztás);
- a szöveges dokumentumokat többféle elrendezésben jeleníti meg papíron, tisztában van a nyomtatás környezetre gyakorolt hatásaival;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

A tanuló a Bemutatókészítés témakör végére

- ismeri a prezentációkészítés alapszabályait, és azokat alkalmazza;
- a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat.

A tanuló a Multimédiás elemek készítése témakör végére

- ismeri egy bittérképes rajzolóprogram használatát, azzal ábrát készít;
- bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő programban rajzeszközökkel ábrát készít.

A tanuló a Táblázatkezelés témakör végére

- cellahivatkozásokat, matematikai tudásának megfelelő képleteket, egyszerű statisztikai függvényeket használ táblázatkezelő programban;
- az adatok szemléltetéséhez diagramot készít;
- tapasztalatokkal rendelkezik hétköznapi jelenségek számítógépes szimulációjáról.

A tanuló az Információs társadalom, e-Világ témakör végére

- ismeri az információs társadalom múltját, jelenét és várható jövőjét;
- online gyakorolja az állampolgári jogokat és kötelességeket;
- ismeri az információkeresés technikáját, stratégiáját és több keresési szempont egyidejű érvényesítésének lehetőségét;
- tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
- védekezik az internetes zaklatás különböző formái ellen, szükség esetén segítséget kér.

A tanuló A digitális eszközök használata témakör végére

- tapasztalatokkal rendelkezik az iskolai oktatáshoz kapcsolódó mobileszközökre fejlesztett alkalmazások használatában;
- az informatikai eszközöket önállóan használja, a tipikus felhasználói hibákat elkerüli, és elhárítja az egyszerűbb felhasználói szintű hibákat;
- értelmezi az informatikai eszközöket működtető szoftverek hibajelzéseit, és azokról beszámol;
- tapasztalatokkal rendelkezik a digitális jelek minőségével, kódolásával, tömörítésével, továbbításával kapcsolatos problémák kezeléséről;
- ismeri a térinformatika és a 3D megjelenítés lehetőségeit.

Rajz és vizuális kultúra

- Célrányos vizuális megfigyelési szempontok önálló alkalmazása.
- Bonyolultabb kompozíciós alapelvek használata különböző célok érdekében.
- Térbeli és időbeli változások vizuális megjelenítésének kifejező vagy közlő szándéknak megfelelő értelmezése, és következtetések megfogalmazása.
- Alapvetően közlő funkcióban lévő képi vagy képi és szöveges megjelenések egyszerű értelmezése.
- Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján összetettebb következtetések megfogalmazása.

- A mozgóképi közlésmód, az írott sajtó és az online kommunikáció szövegszervező alapeszközeinek felismerése.
- Mozgóképi szövegek megkülönböztetése a valóság ábrázolásához való viszony, alkotói szándék és nézői elvárás karaktere szerint.
- Társművészeti kapcsolatok lehetőségeinek értelmezése.
- A legfontosabb kultúrák, művészettörténeti korok, stílusirányzatok megkülönböztetése és a meghatározó alkotók műveinek felismerése.
- Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások árnyaltabb elemzése, összehasonlítása.
- A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

Testnevelés

Gimnasztika és rendgyakorlatok prevenció, relaxáció

- megnevez és bemutat egyszerű relaxációs gyakorlatokat;
- a mindennapi sporttevékenységébe tudatosan beépíti a korrekciós gyakorlatokat;
- a helyes testtartás egészségre gyakorolt pozitív hatásai ismeretében önállóan is kezdeményez ilyen tevékenységet.

Atlétikai jellegű feladatmegoldások

- futótechnikája – összefüggő cselekvéssor részeként – eltérést mutat a vágta- és a tartós futás közben;
- magabiztosan alkalmazza a távol- és magasugrás, valamint a kislabdahajtás és súlylökés – számára megfelelő – technikáit.

Torna jellegű feladatmegoldások

- segítségadással képes egy-egy általa kiválasztott tornaelem bemutatására és a tanult elemekből önállóan alkotott gyakorlatsor kivitelezésére.

Testnevelési és népi játékok; Sportjátékok

- a sportjátékok előkészítő kisjátékaiban tudatosan és célszerűen alkalmazza a technikai és taktikai elemeket;
- a testnevelési és sportjáték közben célszerű, hatékony játék- és együttműködési készséget mutat;
- a tanult testnevelési és népi játékok mellett folyamatosan, jól koordináltan végzi a választott sportjátékokat.

Önvédelmi és küzdősportok

- a küzdő jellegű feladatokban életkorának megfelelő asszertivitást mutatva tudatosan és célszerűen alkalmazza a támadó és védő szerepeknek megfelelő technikai és taktikai elemeket;
- a tanári irányítást követve, a mozgás sebességét növelve hajt végre önvédelmi fogásokat, ütéseket, rúgásokat, védéseket és ellentámadásokat.

Alternatív környezetben űzhető mozgásformák

- ellenőrzött tevékenység keretében rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, egyúttal tudatosan felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben;
- a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.

Hit és erkölcsstan

Erkölcstan

A társas együttélés kulturális gyökerei

- azonosítja, értelmezi a nemzet, a kulturális közösség számára fontos közösségi értékeket, indokolja, hogy ezek milyen szerepet játszanak a saját életében;

- érzelmileg, társas-lelkületileg azonosul az állami, nemzeti és egyházi ünnepkörök jelentőségével, értelmezi a hozzájuk kapcsolódó jelképeket, valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét;
- azonosítja azokat a kulturális különbségeket, helyzeteket, amelyek etikai dilemmákat vetnek fel, és véleményt alkot róluk;
- a csoporthoz való csatlakozás vagy az onnan való kiválás esetén összeveti a csoportnormákat és a saját értékrendjét;
- képes a problémák elemzésére és a megoldási alternatívák alkotására, a probléma megoldása érdekében képes önmaga motiválására;
- azonosítja a számára fontos közösségi értékeket, indokolja, hogy ezek milyen szerepet játszanak a saját életében;
- azonosítja azokat a helyzeteket, amelyek etikai dilemmákat vetnek fel, és véleményt alkot róluk;
- értékeli az etikus és nem etikus cselekvések lehetséges következményeit.

A természet rendjének megőrzése – A fenntartható jövő

- megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt, megoldási javaslatot tesz környezetének megőrzésére, esztétikus fejlesztésére;
- értékeli, értelmezi az ökológiai, ökonómiai egyensúly hétköznapi szükségességét;
- döntéseket hoz arról, hogy milyen szokások kialakulásával járul hozzá a fenntartható fejlődés megvalósításához, milyen cselekvéseket tehet a társadalmi problémák kezelése érdekében;
- megfogalmazza, hogy a pozitív egyéni és társadalmi jövőkép elérését milyen feltételek támogatják.

Az európai kultúra emberképe, hatása az egyén értékrendjére

- értelmezi az európai, a nemzeti kultúra közös eredetét, forrását azonosítja a számára fontos közösségi értékeket, indokolja, hogy ezek milyen szerepet játszanak a saját életében;
- azonosítja azokat a helyzeteket, amelyek etikai dilemmákat vetnek fel, és véleményt alkot róluk;
- értékeli az etikus, a nem etikus cselekvések lehetséges következményeit;
- reflektíven értékeli tudásszerzési módjait, különös tekintettel a forrás hitelességére;
- képes a helyzetnek megfelelő érzelmek kifejezésére;
- egyéni cselekvési lehetőségeket fogalmaz meg az erkölcsi értékek érvényesítésére.

Bibliaismeret

- Krisztushimnusz Fil 2:2-11; Péld 1:2-9; 2 Pt 2:9-10; 127. zsoltár memoriter szintű ismerete
- Életkorának megfelelően definiálja a következő fogalmakat: szabad akarat, újjászületés, tanítványság
- Tudja megfogalmazni az egyház és a gyülekezet közötti különbséget, az úrvacsora, az istentisztelet, a bemelegítés lényegét